"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose.....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 18 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 5 d. GEGUŽIO (MAY), 1911 m. Metai XX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Seniau net į patarlę inėjo "vaikščiojantis maskoliškas rublis", su kurio pagelba maskoliškosios valdžios agentai drumstė vandenį tokiuose kraštuose, kuriuos Maskolija geidė užimti, kad savo valdžiai suteikti progą jos troškimus atsiekti. Papirkimais žymesnių tautos vadovų maskoliškiejie agentai sukeldavo žmonis Turkijoj, Persijoj ir tuos sukilimus tol palaikydavo, kol buvo reikalinga, paskui siųsdavo kariūmenę neva tvarką įvesti ir sau kariūmenės neatšaukdavo. Tokiu būdu Maskolijai patekdavo tie kraštai, kokių ji sau geidė. Pačios maskoliškosios valdžios pagimdyti maištai, duodavo jai progą su silpnesniais karus pradėti. Maskoliškiejie agentai sukėlė bulgarus prieš Turkiją prieš karą 1877 m. Maskoliškiejie agentai supjudė Serbiją su Turkija; tie pats maskoliškiejie agentai supjudė Serbiją su Bulgarija ir pagimdė karą, tik iš to karo Maskolija neįstengė geidžiamų vaisių surinkti.

Po nepasekmingam karui, su Japonija "maskoliškas vaikščiojantis rublis" buvo pasikavojęs, nes pati valdžia tų rublių turėjo per mažai, o karo apsilnytas kraštas net sudrumstame vandenyj niekur pasekmingai žvejoti negalėjo; visur ką nors pradėti buvo pavojinga: su Turkija pradėti vaidus buvo pavojinga, nes už jos pečių stovėjo Vokietija. Kurstyti žmonis prieš valdžia Chinuose buvo taipgi neparanku, nes Japonija būtų neleidusi Maskolijai iš maištų naudotiesi. Liko tik Persija. Ten todėl ir drumstė vandenį maskoliškieji agentai: ten jiems pasisekė žmones prieš valdžią sukelti; o iš to ir pasinaudojo caro valdžia — ji pasiuntė savo kariūmenę į šiaurinę Persiją neva tvarką įvesti, bet, nors Persija dabar protestuoja, kariūmenės nenori atšaukti ir jos, turbūt, ne atšauks. Šiaurinė Persija teks Maskolijai.

Dabar vėl atsirado maskoliškieji agentai kurstytojai, be abejonės su rubliais, Mongolijoj ir Šiaurinėj Mandžurijoj. Jiems Mongolijoj jau pasisekė žmonis sukelti. Sukilėliams gabenami ginklai ir amunicija iš Maskolijos. Atsiųsta maištus malšinti chiniškoji kariūmenė tapo sumušta, kas, suprantama, sukilėlius padrąsino ir prie jų pristoja dabar vis daugiau nekenčiančių Chinų valdžios gyventojų. Chinai draskomi žmonių sukilimų net Tikrųjų Chinų provincijose, kaip antai dabar Kantone, negali pasekmingai malšinti sukilimus valdybose. Todėl tai Maskolija palaiko sukilimus ir laukia tik progos sukilusius kraštus atsiųsti kariūmenę. Ji jau prirengta. Nors Chinai ir duoda maskoliškajai valdžiai užganėdinančius atsakymus, sutinka išpildyti tą, ko Maskolija nori, bet tas tik trumpam laikui užganėdina Maskolijos valdžią. Patarlė sako: kas nori šunį mušti, visada lazdą suranda. Suras priežastį išteisinančią siuntimą kariūmenės į Mongoliją ir maskoliškoji valdžia. Jei išteisinimui reikalinga bus netvarka, ją pasės, dalindami rublius, maskoliškosios valdžios agentai. Kadangi dabar Maskolija rengia netvarką Mongolijoj ir Šiaurinėj Mandžurijoj, tai, matyt, ji žino, jog paglemžimui šitų Chinų valdybų Japonija nepasipriešįs, o Chinai dar su Maskolija karo vesti negali. Todėl, jeigu Japonija leis, Šiaurinę Mandžuriją, Mongoliją ir Chiniškąjį Turkestaną paglemž Maskolija, o Chinams liks tik Tikrųjų Chinų provincijos.

CHINAI.

Pietiniuose Chinuose mieste Kantone kilo tikra revoliucija. Sukėlė ją pirmiausiai kariūmenė, o prie jos prisidėjo ir miesto gyventojai. Iš provincijų, net iš užsienių atkako daug ginkluotų liuosnorių. Sukilėliai apvaldė ciesoriaus vietininko biurus, juos išdegino; pats ciesoriaus vietininkas pabėgo, bet sukilėliai užmušė daug jo tarnų. Mėgino sukilėliai paimti arsenalą, bet ištikimieji kareiviai užpuolimą atmušė. Ant gatvių buvo kruvini mūšiai, kuriuose krito iš abiejų pusių daug žmonių. Mieste yra 30,000 kareivių dar palaikančių valdžios pusę, bet pakaktų vieno didesnio pasisekimo revoliucijonierių, o didesnė kariūmenės dalis, jeigu ne visa, pereitų į revoliucijonierių pusę. Sukilėliai nori numesti nuo sosto ciesorių, nes jis ne chiniškos, bet mandžuriškos giminės, todėl tikrų chiniečių nekenčiamas, jie nori svetimą valdomą dinastiją išvyti, o sostą atiduoti tikram chiniečiui.

Vadovu sukilėlių yra Wu Sam, išauklėtas Europoj; jis į Kantoną atkako iš angliškos valdybos Singapore. Dabar valdžia, kur tik gali, areštuoja neištikimus miesto gyventojus, bet revoliucijos vedėjai moka nuo valdžios kilpų pasitraukti, valdžios agentams nelengva tokius pagauti, nes už jų pečių stovi pulkai ginkluotų revoliucijos šalininkų.

Paskutinės žinios, gautos Hongkonge patvirtina, jog žmonės sukilo jau ir Kantono aplinkinėse ir sukilimas greitai platinasi. Sukilėliai apvaldė jau tris gana svarbius pietiniuose Chinuose miestus: Samshui, Wettshau ir Watshau ir juos išdegino, išskerdė daug žmonių, ypač moterų ir vaikų. Dėl sukilimo, į Kantoną dabar neatcina svetimi laivai.

PRANCŪZIJA.

1 gegužio dieną Paryžiuj laukė darbininkų riaušių, todėl iš provincijų atsiuntė, sudrūtinimui garnizono, 30,000 kareivių. Kareiviai su ginklais rankoj visą dieną išstovėjo, buvo pasirengę riaušes malšinti, jeigu būtų reikalinga. Bet šaukti kariūmenę nebuvo reikalo. 1 gegužio šventėj nedalyvavo nė pusė Paryžiaus darbininkų. Valdžia centrališkai darbininkų organizacijai neleido ant gatvių demonstracijas kelti, ir ji ne mėgino tam uždraudimui pasipriešinti. Vien vakare pulkas darbininkų susirinko prieš bastiliją ir socialistų vadovai laikė kurstančias kalbas. Čia buvo susirėmimas darbininkų su policija. Sužeista keletas darbininkų.

Ir provincijos miestuose darbininkai apvaikščiojo savo šventę, bet ir ten riaušių jie ne kėlė; visur šventė perėjo ramiai.

Už Morokko gali užgimti vėl vaidai Prancūzijos su Vokietija. Kadangi sudrūtinimui Morokke esančios kariūmenės Prancūzija siunčia 10,000 kareivių iš Prancūzijos, tai daugelis vokiškųjų laikraščių kursto žmonis prieš Prancūziją, nes bijosi, kad ji nemėgintų paimti visą Morakko sau. Valdžia abiejų kraštų tyli, nes, matyt, vedamos yra tarybos, bet vokiškiejie laikraščiai reikalauja, kad Morokko būtų padalintas tarp Prancūzijos, Ispanijos ir Vokietijos; Vokietijai reikalauja dalies prie Atlantiko krantų. Prancūzija gi dalintiesi nenori, nes ji mano viena visą Morokko prie tinkamos progos apvaldyti galutinai. Prancūziją karštai remia Anglija.

MEKSIKO.

Karas Meksiko valdžios su revoliucijonieriais sulaikytas tik apskrityj tarp Chihuahua ir Juarez; kitur kruvini susirėmimai nesiliauja ir revoliucijonieriams gana sekasi. Į Douglas atėjo žinia, jog revoliucijonieriai paėmė svarbų miestą Muzatlan. Į jų rankas pateko miestai: Durango, sostinė Durango valstijos, taipgi miestai Cuernavaca ir Pueblo, sostinė Pueblo valstijos. Keli gi svarbus miestai revoliucijonierių apstoti ir jie rengiasi pamėginti juos veržti. Paskutiniai revoliucijonierių pasisekimai, be abejonės, atsilieps ant rengiamų susitaikymo tarybų.

1 gegužio dieną aplinkinėse Pitiquito ir Cubara buvo kruvinas mūšis kariūmenės su revoliucijonieriais. Mūšyje iš abiejų pusių krito po 300 kariautojų, kas rodo, jog dalyvavo didesnės abiejų pusių pajiegos. Revoliucijonieriams pateko taipgi uostas Topotobampo, Sinaloa valstijoj, taipgi miesti Fnerte ir San Blass, taipgi netoli jūrių pakrančių esanti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Miesto valdybos nutarta sudegusios miesto salės atstatymui paskirti 79 tūkstančius rublių, 52 tūkstančiai buvo gauta ugniapinigių. Dabar statant bus 2 šimtais sėdžiamųjų vietų padidinta salė, be to bus daugybė prietaisų padaryta, kurie ketina didžiau nuo gaisro salę apsaugoti ir publikai daugiau patogumo, nekaip pirm, suteikti.

Nutarta pasirūpinti įvesti Vilniuje visuotiną mokinimą. Kaip girdėti, apšvietimo komisija baigia tą sumanymą išdirbti, bet kol kas jokių aiškesnių žinių apie jį neskelbia.

Pagal žinių vietinių valdininkų surinktų ir centralinio statistikos komiteto sutvarkytų žieminių javų uždėrėjimas šitaip išrodo: Vilniaus gub. žiema nebuvo per daug šalta, bet sniego buvo mažai, todėlei reikia spėti, kad javai galėjo šiek tiek nukentėti. Kauno gub. maždaug taip-pat, kaip ir Vilniaus. Gardino gub. galėjo daugeliau nukentėti, kaip kitose gubernijose.

"Nov. Vr." atspauzdino tokio vardo straipsnį, kuriame parodo, kad Vokietija nevien kainas skiria javams Rusijoje, bet pačią Rusiją nuo kai-kurio laiko savo javais užpila. Šiemet iš Vokietijos Rusija atsigabeno sau 6 su puse milijonų pudų rugių, o Suomija 2 su puse milijonų pudų. "Viestnik Finansov" No. 9 rodo irgi, jog nuo 1898 — 1902 m. Rusija gabeno į užsienį vidutiniškai 80 milijonų su viršum pudų javų; nuo 1903 — 1907 m. jau tik 62 milijonu su viršum; 1910 Rusija išgabeno į užsienį vos 40 milijonų pudų javų.

Karo ministerija sumanė ištarnavusius kareivius skirti į žemesniųjų policijos valdininkų vietas. Vidurinių reikalų ministerija Vilniaus apskrityje pasiulė 658 tokias vietas, į vieną Vilniaus gub. gali būti priimta 67 tokie ištarnavę kareiviai.

Caras leido Vilniaus mokslo įstaigoms iš savųjų pinigų išdėti 6,280 rubl. pedagogiško muziejaus palaikymui. Tas muziejus ketina būti įtaisytas prie mokslo apskričio.

Peterburgo moterų augštųjų politechnikos kursų direktorius kreipėsi į Vilniaus elektrikos stoties prižiurėtojį, melzdamas leisti kelioms kursistėms vasaros metu papraktikuoti Vilniaus elektrikos stotyje.

Vilniaus žemės ūkio draugija ruošia, kaip kasmet, mažą gyvulių parodą savo draugijos pleciuje (Zavalna gatvė No. 9) gegužės 10 ir 11 deiną. Rodomi bus raguočiai, arkliai, avįs, kiaulės ir paukščiai.

Paskutiniais 15 metų valst. bankas supirkinėdavo pats žemes, vedė jose savo lėšomis ūkį ir pardavinėjo valstiečiams. Vyriausybė duodavo jam veikimo teisę kaskart penkiariems metams ir pasibaigus jiems, vėl penkiariems metams pratęsdavo. Šiais metais gi Valst. Taryba nutarė tokį veikimą valstiečių bankui pailgint tik dvejiems metams, remdamasi tuo pasergėjimu, jog bankui veikti kaskart sunkiau darėsi. Daug dvarininkų po įtekme visokių neramumų parduodavo savo žemes, taip jos valstiečių bankas paskutiniais penkiais metais supirko penkis su puse milijono žemės dešimtinių, kurių jau daugumą pardavė valstiečiams ir per dvejus metus pabaigs visas pardavinėti. Todėlei v. Taryba išreiškė savo linkėjimą, kad ministerija nuspręstų, ar galima ir tolesniam laikui leisti valstiečių bankui tokiu budu veikus.

— Lietuvos žinios —

Kovo 30 d. brangus Lietuvai karstas su a. a. Mykalojaus-Kastanto Čiurlionio kūnu atvežta Vilniun, gi kovo 31 d. 10 val. rytą nulydėta iš geležinkelio tiesiai į Rasos kapines. Lydėjo kun. dek. Jarulaitis, b. V. Dūmos atstovas. Paskui karstą ėjo nemažas lietuvių būrys, kuris kapinėse dar padidėjo, nes daugelis pavėlavo.

Kun. Jarulaičiui Rasos koplyčioje atlaikius gedulių pamaldas ir šv. mišias, kūnas užkasta žemelėn, gražiajam kalnelyje, tarpu pušelių. Kūną nešė, atsimainydami, vilniečiai lietuviai inteligentai.

Pas kapą griaudingai prakalbėjo pirmas — kun. Jarulaitis, pats apsiverkęs ir visus pravirgdinęs, daugelis net vyrų verkė; kalbėjo dar: A. Žmuidzinavičius, Liet. Dailės Draugijos pirmininkas — Draugijos vardu palydėdamas pagarbos ir gailystos žodžiu mylimąjį draugą; F. Ruščyc, žinomas lenkų dailininkas — lenkiškai; pagalios Liudas Gira, kaipo rytietis, tam didžiajam rytiečiui dzūkui taip-pat tarė pagarbos žodžius.

Ant kapo padėta vainikai: 1) puikus liaurų vainikas su dideliais kaspinais — naminiais dzūkiškais audimais: "Dvasios galiūnui ir draugui — Lietuvių Dailės Draugija"; 2) rūtomis papuoštas "Dailės milžinui — Vilniaus 'Rūta'"; 3) "Nuo žmonos, dukters, tėvų, seserų, brolių"; 4) "Brangiam dailininkui — Vilniaus lietuvaitės"; 5) "K. Čiurlianiui — Varšuvos lietuviai"; 6) Vilniaus Dailės draugijos vainikas trimis kalbomis: "Savo įsteigėjui — Čiurlioniui"; 7) "F. Ruszczyc — Czurlanisowi"; 8) "Mistrzowi — Wyżwolenie" (nežinia kieno).

Tuojau po V-sios Liet. Dailės parodos užsidarymp, žadama Vilniuje surengti atskirą visų a. a. Mykalojaus-Kastanto Čiurlionio paveikslų parodą.

— Viltis —

IŠ KAUNO.

Miesto mokyklas turi jau šie Kauno gub. miesteliai: Skuodas, Biržai, Utėna, Jurbarkas. Dabar tokių pat mokyklų prašo dar šie miesteliai: Viekšniai, Šančiai (Kauno priemestis), Kėdainiai, Jonava, Joniškis ir Naumiestis (Ras. pav.). Rokiškiečiai reikalauja gimnazijos. Esamosiose miesto mokyklose, gyventojams reikalaujant, įvedamas naujųjų kalbų mokymas. Visa tai aiškiai rodo, kad švietimosi troškimas vis giliau įsišaknėja mūsų Lietuvoje.

Kauno gubernatorius leido kauniškės ūkio draugijos Ukmergės ir Šiaulių skyriam įsisteigti audimo dirbtuves-mokyklas. Pastoti į tas mokyklas gali visi, be skirtumo mokslo, tikėjimo ir tautos, nors pirmenybė duodama apylinkės valstiečiams. Mokytojus tvirtina gubernatorius. Mokymas — rusų kalba.

— Viltis —

Kauno ūkio draugija ketina liepos mėn. galę siųsti žinovus į Švaicariją, kad pargabentų iš ten "Svyc" veislės gyvulių. Kas norėtų veislininkus iš ten turėti, lai susineša su "Svyc" veislės augintojų komitetu, veikiančiu prie Kauno Ūkio Draugijos — pačiame Kaune.

Kovo 20 d. (bal. 2) vakare "Dainos" bute Gabrielė Petkevičaitė skaitė "Moterų klausymo historiją". Klausytojų buvo pilna salė, iš jų dauguma — tai besimokinanti jaunuomenė. Nors prelegentės balsas — gana silpnas, bet kadangi salė neperdidelė, o publika labai atidžiai ir tyliai klausė, tai viskas visiems buvo gerai girdima. Paskaita labai turininga, pilna faktų, užtat sunku trumpais žodžiais jos turinys išguldyti ir aš tuom neužsiimsiu. Ji bus patalpinta laikraštyje ir kiekvienas, kas norės, galės susipažinti. Geistina, idant paskaita būtų išleista skyrium brošiura. "Dainos" valdyba ir klausytojai labai dėkingi prelegentei už jos rimtą paskaitą. Mano nuomone, autorei labai nusisekė daugeliu faktų patvirtinti, jog socialinio tos ar kitos šalies gyvenimo pagėrėjimas, doros pasitobulinimas ir t. t. pilnai surišti su moterų ir vyrų teisių lygybe. P. L.

— Lietuvos žinios —

IŠ VIŠAKIO-RUDOS, Mar. p.

Mūsų bažnytkiemyje pirmą sykį buvo vaidinimas. Per užgavėnes pamatėm scenoje "Ponas ir mužikai" ir buvo padainuota keletą dainelių. Per tą vakarą publika sumetė Tautos Namams Vilniuje 7½ rublius.

Kitą vakarėlį padarė mokykloj: vaikai-mokiniai pagirtinai vaidino "Nepasisekė Marytei". Buvo deklamuota eilės lietuvių ir rusų kalbose. Mokiniai, linksmai dainuodami, pašoko dar "aguonėlę" ir išsiskirstė.

Už abu vakarėliu turime pasakyti širdingą ačiu vietiniam mokytojui Mickevičiui, kurs beveik vienas apie tai darbavosi.

Labai gaila, kad Rudoje nėra nei vieno ruimingesnio namo. Rudoje ir apielinkėje žmonių daug, bet Ruda savo buto mokyklai neturi; nėra nei daktaro, nei aptiekos, nei skaityklos, nei pačtos. O viso to Rudai labai reikia. Visi nori, bet nestengiasi intaisyti. O nesunku tarytum būtų, — tiktai reiktų suturėti pas save tros 24 tūkstančius, kuriuos Rudoje užmokama į vienus metus už degtinę ir alų! Is.

— Lietuvos žinios —

IŠ BIRŽIŲ.

Prieš dvi savaiti ir Biržų apylenkėje buvo apskelbta priverstinas uždraudimas slaptai vaikus mokinti. Beveik kiekviename kaime buvo mokyklėlė; vaikučiai mokydavosi poterių, skaityti ir rašyti lietuviškai ir rusiškai. Tokios mokyklėlės kaimuose taip reikalingos, kaip kasdienė duona. Dideliame Biržų valsčiuje vyriausybės mokyklų tik 6 (Biržuose, Klausučiuose, Bruscikiuose, Radviliškyje, Medeikiuose ir Laužadiškyje). Tose mokyklose negali nei dešimta dalis tilpti tų vaikų, kurie nori mokyties. Ir štai toks baisus įsakymas! Žmonės negali suprasti, kaip tai galima esą taip sunkiai bausti už tai, kad kas mokina savo vaikus poterių, skaityti ir rašyti. Tokį prieš Dievą einantį įsakymą negalėjusi išleisti valdžia. Sako, turbūt koks nesusipratimas. Ypačiai bežemiai ir mažažemiai jaučia save nuskriaustais. Kada jų vaikus gaspadoriai paleidžia, visos mokyklos jau kimšte prikimštos. Neberadę vietos vyriausybės mokykloje, pramokdavo šiek-tiek pas "daraktorių". Ką dabar žmonės darys, kaip jie savo vaikus poterių mokys, pamatysime.

Kiukiurza.

— Viltis —

IŠ PANEVĖŽIO.

Nors ir pavasaris, bet šaltis nesiliauja, šiaurės vėjas kad švilpia, tai švilpia. Daugumos ūkininkų daržinės jau visai tuščios. Žmonės dėjuoja ir rūpinasi, kaip čia reiks išmaitinti gyvuliai, kad pašaras labai brangus. Už šieno birkavą mokama nuo 5 — 7 rubl., o ant rinkos, perkant kitkelėms dar brangiau išeina. Už birkavą šiaudų mokama po du rubl. ir daugiau. Šienas brangus dėlto, kad visi mažai jo teprišienavo pernai; pievos visai buvo nežėlę; o kai šienas brangus, tai ir šiaudų kaina pakilo, nors jie pernai ir pusėtinai uždėrėjo. Šiemet rugiai iš po sniego nurodo neblogai, anot senų ūkininkų, bet ar nepakenks jiems pavasario šalčiai? Dulkė.

— Viltis —

IŠ REIZEKNĖS, Vitebsko gub.

1910 metų pabaigoje, pagal valdiškojo apskaitymo, buvo abiejų lyčių drauge 19.625 žmonės; iš jų buvo: latvių ir lenkų katalikų 6.149, rusų 4.431, latvių liuterių 140, žydų 8.898 ir nežinomos tautos 7 žm.

Visos Reizeknės apskrities gyventojų buvo: 136.445 žm., pagal tautas jie taip skirstosi: latvių 78.926 žm., rusų 40.180, lenkų 6.506, lietuvių 171, vokiečių 435, žydų — 10.152. Pagal tikėjimo: katalikų 87.322, stačiatikių 4.634, senatikių 31.521, evangelikų-liuterių 2.625, judėjų 10.152 ir nežinomo tikėjimo 75 žm.

Reizeknės miestas pastatytas 1285 m. Livonijos ricieriaus Vilgelmo Šauburgo; tvirtovę pastatė Rozitlens; tvirtovės sienos tebestovi dar po šiai dienai.

— Viltis —

IŠ LEPŠIŲ, Panevėžio pav.

Gan turtingo ūkininko Ž. sūnus, begirtuokliaudamas, prisivarė to, kad net pasiryžo eiti vogti!.... Na, ir įlindo kaimyno gurban. Bet nepasisekė: kaimynas, pajutęs vagį, sujudino šeimyną. Bet vagis išbėgo nejučiomis; nubėgęs į kito ūkininko trobą, įlindo per stogą ir lubas gurban ir pasislėpė. Vyrai kaip tik, apstoję tą gurbą, ir pradėjo ieškoti vagies, — gi ir atrado vargšą užsikasusį mėšle.... Suėmė. Indavė policijai. Dulkė.

— Viltis —

IŠ SKUODO, Telšių pav.

Pereitą savaitę policija susekė čia arkliavagių organizaciją. Ylakių miestelyje suėmė ir tos gaujos vadą K. iš Mosėdžio, kuris jau treji metai kaip slapstėsi; toji gauja labai gudriai veikusi kuone visame Telšių apskrityje, net ir Latvijos pusėje turėjusi savo agentus; pasirodė, kad prie arklių vogimo prisidėdavusios net ir moterįs — minėtojo K. pati jau užtai sėdi kalėjime; apkaltinimų ir kaltinamųjų jau ir skaičiaus nebežinoma; rasit dabar bent kiek sumažės arklių vogimas mūsų apylinkėje. Tr.

— Viltis —

Iš BIRŽŲ, Panevėžio pav.

Pastaruoju laiku pas mus įsikerėjo šiltinė (karštligė). Daug ligonių yra gr. Tiškevičiaus dvarė Astrave. Išviso susirgo apie 24, keletas mirė ir vis daugiau suserga. Iš vienos kumečių šeimynos mirė tėvas ir motina, palikdami 5 mažus vaikus-našlaičius. Grafo administracija davė tam tikrą butą, kuriame suguldyti ligoniai ir jų prižiūri pakviestos dvi gailestingos seserįs. Iš jų viena susirgo ta pačia liga. Dažnai iš Biržų yra parkviečiami gydytojas Giedraitis ir felčeris Baniulis.

Gydytojį ir vaistus užmoka gr. Tiškevičia. Drogistas Az.

— Lietuvos žinios —

IŠ MARIJAMPOLĖS.

IV — 7 1911 m. buvo miesto ir apygardos gyventojų susirinkimas, kad nuspręsti, kiek galima būt laukti vyriausybės užmanytam geležinkeliui tarp Šeštakovo ir Mariampolės pudų tavorų ir kiek galima būt gaut iš gyventojų pašalpos. Apskaityta, jog viena Mariampolė duotų apie 5 milijonus kas met tavorų ir kad tam geležinkeliui galima būt surasti apie 100 tūkstančių rublių; be to dvarininkai žada duot žemės naujam keliui; vyriausybė gi apsiima duoti geležinę medžiagą (senus lokomotivus, relsus ir kt.). Vyriausybė nori, jei rastųsi iš vietinių gyventojų kiek reikiant pašalpos, tą geležinkelį pradėti šiais gi metais dirbti.

Labiausia tuomi rūpinasi dvarininkas Moravskis. Gal ir bus iš to kas. Kg.

— Lietuvos žinios —

IŠ VEISIJŲ, Seinų pav.

Keletas metų atgal vietinėje bažnyčioje buvo pakilę dideli vaidai tarp lietuvių — liaudies ir aplenkėjusių — bajorgalių. Susipyko dėl pamaldų. Dabar pamaldos esti kas savaitė lietuviškai ir lenkiškai. "Lenkų", žinomas daiktas, čia visai mažai, svarbiausia gi miestelėnai — elgėtos. — Miestelyj yra teismas, pačta, mokykla (mokytojas aplenkėjęs) vaistynė, keletas krautuvių (tiktai viena "palioko" rankose, su lietuvišku parašu, kitas gi valdo žydeliai); girtuokliavimo įstaigų taipogi netruksta. Šalip miestelio stovi apgriuvę senobiniai rumai.

Kapčiamiesčio Parapijonas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ NEMUNAIČIO, Trakų pav.

Mūsų miestelis ilgą laiką buvo prisidengęs lenkiškomis plunksnomis. Bet virto kiti laikai, atvažiavo kun. Baltuška ir pradėjo iš tautiško miego kelti. Jau rengiami lietuvių vakarai, jau turime lietuvišką krautuvę, kur viskas švaru, mandagu. Sausio 9 d. susitvėrė čia "Blaivybės" draugija, o neužilgo žada atsidaryti arbatnamis. Aludės gi ir kitos panašios įstaigos bus uždarytos. Kn. Baltuška visur platina apšvietimą.

L. U. Skaitytojas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ MEILINŲ, Panev. pav.

Čia buvo toks atsitikimas. Pas vieną ūkininką buvo susirinkęs jaunimas. Pas tą ūkininką buvo caro paveikslas. Gal kas ir pasijuokė, gana to, kad kas tai ant rytojaus pranešė policijai. Girdi, J. B. rodęs carui špygą. Atvyko policija, sustatė protokolą; buvo ir pristavas. Spiriami buvo visi pripažinti, kad taip buvo daroma. Padavė teisman.

J. Kairysis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ SALAMIESČIO, Pan pav.

Čia vaikščioja po sodžius du rusu ir galanda pieloms dantis, puodus palivoja, ir t. t., — dirba kas tik papuola. Puodą išpalivojus liepia pastatyti ant krosnies — padžiovinti. Paskum paėmę pinigus išeina. Laukia, laukia šeimininkės, pamėgina mazgoti puodus.... pervėlu, tiktai trupa.

Taip ir kitus darbus atlieka. Reikėtų apsisaugoti. Jie kalba tiktai rusiškai. Pupų Pėdas.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ NORVAIŠIŲ, Naum. pav.

Kovo 26 d. sargybiniai ir kareiviai (išviso arti 35) krėtė Norvaišių, Jančių ir Klyklių sodžiuose. Jieškoje ginklų, raštų ir Jono Liudžiaus. Bet niekur nieko nerado, tiktai pas P. Kerutį Krykliuose paėmė kelias knygutes.

Jono Liudžiaus policija jau senai jieško, kaipo plėšiko. Liudžius jau pirmiau buvo pragarsėjęs savo juodais darbais, buvo net aprašytas "Kovoj".

Kaimietis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ ŠVENTEŽERIO, Seinų pav.

Šventažerio valsčius padidęs: jame arti 20 sodžių ir tiek-pat dvarų. Seniau tik du sodžiu buvo išsiskirsčiusiu viensėdžiuosna, o dabar bepaliko 2 — 3 neišsiskirstę. Dvarų penki buvo dalimis išparduoti ūkininkams-lietuviams. Pereitą vasarą Šventežerio parapijoj susitvėrė "Žiburio" draugijos skyrius. Narių prisirašė nemažai. Turi kny-

yną ir daro susirinkimus, paskaitas. Žmonės kas-kart noriau knygas ima, dabar skaito daugiau tik pasakėles, eiles, dainas ir visokias knygeles tikybinio turinio. Praeitais metais valsčiaus raštinėn ateidavo tik šie laikraščiai: "Šaltinio" 15, "Spind." 10, "Vilt." 3, "Vienyb." 1, "L. Ūkininko" 4, "L. Žinių" 2, "Kataliko" 2, "Saulės" 2, "Vien. Lietuvninkų" 1 egz. Kunigai pamiršti nepamiršo savo pareigų ir pabaigoj metų išpeikė "Liet. Ūkuniną". Bet apsiriko, dabar "L. Ūk—o", ateina daugiau, negu pereitais metais.

Nors čia yra monopolis ir traktierius, bet girtuoklybė kas-kart mažinasi. Svyruojančių vis mažiau matosi. Tose įstaigose pereitais metais degtinės išgerta už 500 rubl. mažiau, negu kitais metais; tas pat ir su alumi. Valsčiaus sueiga nutarė švientomis dienomis monopolį ir traktierių uždaryti. Traktierninkas — lietuvis šį nutarimą sąžiniškai pildo. Kunigai čia ir žmonės draudžia gerti degtinę ir alų, bet ir patįs tų gėrimų nevartoja. Valsčiaus raštinės ponai taipogi vyrai blaivųs. **Skurdžius.**

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ ANTAZAVOS, Zarasų pav.

Vasario 26 d. buvo Antazavos skolinamai taupomosios kasos susirinkimas. Iš metinio pelno likučių sueiga nutarė nusiųsti 10 rubl. Turkestanan nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo, 100 rubl. paskyrė Antazavos bažnyčiai pataisyti, 100 rubl. — Dusėtų ir Maskvičių padegėliams, 25 rubl. — Rakėnų padegėliams. Be to visiems banko nariams padegėliams dovanota metinės palukanos.

Jau praėjusiais metais buvo nutarta metiniame susirinkime intaisyti žemdirbystės įrankių ir dirbtinių trašų krautuvę; bet iki šiolei tokios krautuvės nėra.

Senas Žvirblis.

— Lietuvos Ukininkas —

IŠ ANTAZAVO, Zarasų pav.

Jau metai, kaip susitvėrė ūkio ratelis. Praėjusiais metais sąnarių buvo 43. Kovo 6 d. buvo metinis susirinkimas; sanariai įsirašinėjo antriems metams. Iš viso prisirašė kol kas tik 23 sąnariai. Mokestis 1 rubl. metams.

Patarčiau ūkininkams kuo daugiausia prisidėti, nes nauda žymi. Kalbama ant susirinkimo buvo apie sėklas. Susirašė dėl išsirašymo reikalingų (daugiausia daržovių) sėklų, taip-gi mineralinių trąšų. Paskui apie kiaules. Žemės Tvarkomoji Komisija žada duoti mūsų rateliui keletą geros veislės meitelių (kuilių), dėl pagerinimo vietinės kiaulių veislės. Ratelio sąnariai gali paimti nuosavybėn, užmokėt už jį reiks tik po 2 — 3-jų metų. Paėmęs meitelį turi prašančių sąnarių kiaules leisti prie jo už mokestį 20 kap. Sąnariai, gyvenantįs sodžiuj, neėmė, sulig teisingo patarimo pirmininko kun. Bačkio, kad sodžiuj, leidžiant laukan, iš jo naudos ne bus; o vienasėdiečiai ir-gi neėmė samprotaudami kaip kas sau. Minėta, kur galima gaut pirkti geros veislės paršiukų. Tuo ir užsibaigė. Nors tai buvo metinis susirinkimas, bet nei apie valdybos rinkimą, nei metinės veikimo apyskaitos, kaip pridera draugijoms, nebuvo. Kad ir veikiama gan lėtai, ne praktiškai, bet vis-gi yra veikiama, ir su laiku išmokę galėsma lygintis su suvalkiečiais.... Misliju, kad mūsų ratelis nedaeis prie to, kaip kiti Kauno gub. ūkio rateliai. Taip Južintų ūkio ratelis, prasisukęs apie porą metų, nustojo sukęsis. **Saikutis.**

— žemė —

IŠ TIFLISO.

Apsigyveno pas mus lietuvis kunigas — pradėjome judėti. Kunigas smarkiai ragina skaityti knygas ir laikraščius. Pradeda keltis iš miego musiškiai.... seniau daugelis pamiršdavo savo prigimtą kalbą. Butinai mums reikalinga sutverti savo draugiją. Pradėta buvo manyti apie knygyną, bet nieko tikro dar nenutarta. Dabar tik retkarčiais susirenkame, pakalbame, padainuojame lietuviškai. Draugija būtinai reikalinga. **Kinta.**

— Lietuvos žinios —

NETIKĖTA NAUJIENA.

"Litovskaja Rus", pravoslavų brolijos organas, leidžiamas Kaune, skelbia, buk vidurinių reikalų ministeris įsakęs visiems vyskupijos valdytojams, švenčiant baudžiavos panaikinimo 50 metų sukaktuves, prie tos šventės pritaikintą pamokslą liepti kunigams visose bažnyčiose pasakyti. Vilniaus gi vyskupijos valdytojas kun. Michalkevičia įsakęs tuos pamokslus lenkų ir lietuvių kalba skelbti. Vidurinių reikalų ministeris šitą patyręs, neužganėdintas, kam vyskupijos valdytojas neįsakęs ir valstybės kalba pratarti iš sakyklos apie taip svarbų visai valstybei — ir visoms tautoms aktą, kam nesakė pratarti ta kalba, "kuri yra prigimta sakomiems valstiečiams, ypatingai Gardino gub. valstiečiams, beveik vieniems rusams ir kur lietuvių ir lenkų mažuma, susispietusi žinomomis salomis.

Tokiose aplinkybėse skelbiamas pamokslas, kad ir nė tikybinio turinio, yra vien rusų tautos užgauliojimas ir mindžiojimas tos kalbos teisių, kuri yra viešpataujanti. Todėlei šis kun. Michalkevičius įsakymas yra paskaitomas kaipo suvartojimas bažnyčios ir jos apiegų rusų tautos nutautinimui jos gimtinėje šalyje".

Tokiais prirodymais besiremdamas ministeris pareikalavo iš Michalkevičiaus paaiškinimų.

— Lietuvos žinios —

IŠ RYGOS.

Pastaruoju laiku labai atsižymėjo savo "veiklumu" "Kanklių" artistų ratelis. Nežiūrint į tai, kad vaidina vakaruose, kaip nereikia blogiaus, visiškai nesirūpindami scenos pagerinimu, by tiktai nuo pečių atsikračius, pastaruoju laiku sumanė naują "madą" — imti už vaidinimą vakaruose nuo draugijų užmokesnį.

Taip, nesenai, už "Pileniečių" vaidinimą, "ratelis" gavo užmokesnio 93 rubl. 45 kap., ir ratelio kason inplaukė tiktai rodos 15 proc., likusius-gi ponai artistai pasidalino sau "ant šieringės".

Žmonės dirba, (argi artistai nedirba ir neprakaituoja? Red.) deda savo kruviną prakaitą sutaupymui kelių skatikų, kad nuėjus į vakarą, ypatingai į "Žvaigždės" draugijos, čia-gi tuos darbo žmonių, apšvietimui paaukotus, pinigus sunaudoja kas žin kam? Argi artistų ratelis, gavęs tiek pinigų, negalėjo juos geriau sunaudoti? Bet.... matyt aiškiai, kad mūsų ponučiams ne scenos pagerinimas rūpi, bet kas nors kita. Aš pirmą tokį atsitikimą Rygoje girdžiu! Atsiranda tarp jų artistų suprantančių tą visą blėdį, ir jie stengėsi prašalinti jį. bet.... jų balselis matyti menkas, nes dargi prašymas sušaukti visuotiną ratelio susirinkimą liko be rezultato. Sunku rygiečiams dabar gyventi, kuomet tikra iš visų pusių "košė verda"! Dargi panorėjus vaidinti ką nors, negali padoriai atlikti, kad ir už pinigus. Kaip buvo suvaidinta "Pirma pasimirė paskui apsivedė", "Pileniečiai", pagaliaus "Vaidilaitė", kuri taip buvo sudarkyta, kad žmogus, matęs vaidinant latvius, tiesiog, vos pažįsti, kad tai ta pati Aspazijos drama. **Berželis.**

— Lietuvos žinios —

IŠ AMERIKOS.

DVIGALVIO BŪTA.

Oklahoma City, Okla. Netoli Okmulgee, Okla. jaunas farmerys rado vienoj oloj indijoniško vaiko sudžiuvusį kūną. Vaiko to turėta penkias pėdas augščio, keturias rankas ir dvi galvas. Kojos buvo normališkos. Aplinkiniai gyventojai atsimena, jog tarp indijonų dešimtis metų atgal buvo toksai dvigalvis vaikas. Daktarai, apžiūrėję kūną, apreiškė, jog tai būta dviejų tokiu būdu suaugusių vaikų.

SUĖMĖ DARBININKŲ VADOVĄ.

Indianapolis, Ind. Detektyvas Burns suėmė čia sekretorių ir kasierių geležinių tiltų dirbėjų, McNamara. Apkaltina jį, būk jis dalyvavo išardyme triobos laikraščio "Times" Los Angelese. Mano, jog čia suims daugiau žymesnių darbininkų vadovų, nes Tiffine pašiurėj McManigalio rado net 400 svarų dinamito. Į detektyvų rankas pateko knygos ir dokumentai geležinių tiltų darbininkų organizacijos, iš kurių policija susekė tūlas organizacijos paslaptis. Darbininkų organizacija protestuoja prieš policijos pasielgimą ir areštavimą McNamaros. Dokumentus paimtus darbininkų organizacijos ruimuose, su jos viršininkų pritarimu, peržiūrinėja dabar valstijos prokuratorius. Bylai su policija "Western Federation of Miners" žada imti po 5 dol. nuo kiekvieno iš 50,000 organizacijos nario.

EXPLIOZIJA KASYKLOSE.

Elk Garden, W. Va. Ott Mine kasyklų oloj No. 20. 24 balandžio dieną atsitiko expliozija, kuri išardė olą ir joje užbėrė 23 darbininkus. Maža yra viltis nors vieną užgriuvusį dar gyvą iš olos ištraukti. Veik visi užgriuvę, išėmus mažą skaitlių, yra amerikonai. Paprastai oloj dirbo 200 darbininkų, bet dabar, kadangi oloj buvo atliekami taisymai, darbininkų dirbo mažiau.

PENKI PASKIRTI KARTUVEMS.

Oklahoma City, Okla. Čionykštis teismas paskyrė kartuvėms penkis negrus, kurie bus pakarti 21 berželio dieną. Jiems prirodyta teisme, jog užmušė kokį ten W. H. Archie.

STATISTIKOS ŽINIŲ RINKĖJĄ SUĖMĖ.

Spokane, Wash. Likosi čia suimtas vienas laike visuotino Amerikos gyventojų suskaitymo statistiškų žinių rinkėjas Nicholas Fieca. Jis, turbūt, nenorėdamas vaikščioti po namus, į surašą intraukė jo paties išmislytų 1,600 vardų. Tas vienok aikštėn išėjo ir statistikas tapo suimtas. Be abejonės buvo ir daugiau Amerikoj panašių statistiškų žinių rinkėjų. Chicagoj girdėt, jog pas daugelį žmonių surašinėtojai visai neatsilankė.

TURĖTŲ PATS DUOTI GERĄ PAVEIKSLĄ.

Massachusets valstijos darbo komisorius Magnus Aleksander surado, jog darbininkų šeimyna iš šešių galvų savo užsilaikymui per metus nereikalauja daugiau kaip 600 dol. Ponas komisorius turėtų savo paveikslu tai visiems parodyti ir išsižadėti didesnės kaip po 100 dol. ant šeimynos sąnario algos; gal pakaktų jam mažiau, nes jis juk nedirba taip sunkiai kaip darbininkas.

MIRTIN PASMERKTAS, PALEISTAS LAISVU.

Kansas City, Mo. Mirtin, pasmerktas už nužudymą pulkininko Swope Dras Hyde likosi laisvu, paleido jį iš kalėjimo net 7 teisėjai, nes jie abejoja apie pasmerktojo kaltę.

PUIKIOS SKAITLINĖS.

Sulyg valdžios sužinotų žinių, Amerikoj į metus prie darbo sužeidžia, dėl negeros turbūt priežiūros dirbtuvėse, milijoną darbininkų. Darbininkai tie gauna 9 milijonus dolarių už savo žaisdas, bet bylų lėšos jiems atsieina 17 milijonų dolarių.

KONVENCIJA REDAKTORIŲ IR LAIKRAŠČIŲ LEIDEJŲ.

New York. Čia atsibuva visų Amerikos laikraščių leidėjų ir redaktorių konvencija, kuri trauksis iki pėtnyčiai. Prezidentu išrinko leidėją laikraščio "New York Staats Ztg."

SVĖRĖ 500 SVARŲ.

Sayville, L. I. Pasimirė čia sunkiausia visame mieste mergina, Hanna Rose. Ji svėrė 500 svarų. Nors buvo taip sunki, bet dirbo, kaip ir kiti sunkius darbus. Atmesdavo ji su pasibiaurėjimu pasiulymus rodytiesi už pinigus pigiuose teatruose. Jai pasimirus, niekur negalima buvo gauti taip didelio karsto, kad šitos merginos kūnas galėtų tilpti, atsiėjo dirbdinti jai specialiską, o paskui padirbto karsto per duris negalima buvo vidun įnešti; prisiėjo namų sieną ardyti.

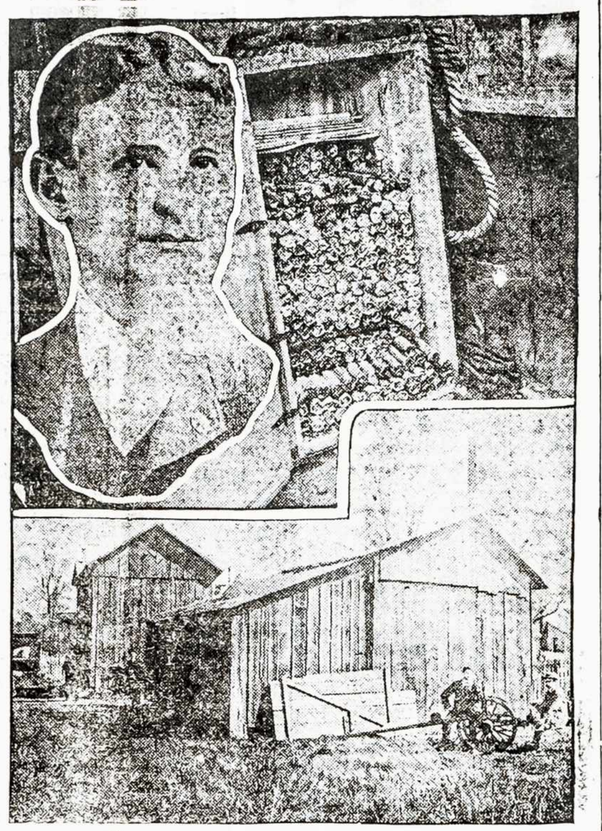

Photos by American Press Association.

J. J. McNAMARA,
sekretorius ir išdininkas darbininkų organizacijos "International Association of Bridge and Stuctural Works", kurį dabar suimta ir kaltinama, buk jis esąs vienas iš sankalbininkų dalyvavusių išlėkdinime į orą su dinamitu laikraščio "Los Angeles Times" trobos. Apatiniame paveikslėlyj parodoma daržinė Tiffine, Ohio valst., kur surasta sankalbininkų dinamito sandėliai.

PADIDINO KONGRESMANŲ SKAITLIŲ.

Washington, D. C. Kongresas priemė sumanymą, sulyg gyventojų skaitliaus padidinti ir kongreso atstovų skaitlių. Dabar kongrese yra 391 žmonių rinktas atstovas; nutarta jų skaitlių pakelti iki 433.

BYLAI DIDELI PINIGAI.

Seattle, Wash. Bylai darbininkų vadovų McNamara ir McManigal, apkaltintų už dalyvavimą išgriovime triobos Los Angeles laikraščio "Times", viename darbininkų susirinkime pasižadėjo esanti sudėti 50,000 dol.

KNYGA UŽ 21,000 DOL.

New York. Čia pardavinėjo knygas mirusio milijonieriaus Hoe. Tarp tų buvo spaudinta 1512 m. knyga "Helgias Knight of the Swanne". Už tą vieną knygą užmokėjo $21,000. Pirko ją Walter M. Hill iš Chicagos.

VĖL ŽIEMOS ORAS.

Washington, D. C. 30 balandžio dieną Ameriką atlankė šalta oro vilnis. Oro temperatura nupuolė žemiau užšalimo punkto. Buvo tai, taip kaip pernai, antra žiema ir tai gegužio mėnesyj.

PIRMAS SAUSAS NEDĖLDIENIS.

Cleveland, O. Pereitą nedėlios dieną čia buvo tikrai sausa. Visi saliunai buvo uždaryti. Už tai priemiesčiuose gertuvės visą dieną buvo pilnos svečių. Keli saliunai mieste iš ryto buvo atidaryti, bet jų savininkai tapo suareštuoti ir saliunus prisiėjo uždaryti. Prisakius miesto viršininkui, visi miesto saliunai tapo vėliaus uždaryti, neliko nė vieno, kur mėgstanti gerklę vilgyti būtų galėję užeiti.

AR IŠEIS KAS?

New York. Atėjo žinia nuo 29 valstijų apie teisdarių nuomonę, ar galima 9merikoje įvesti mokestį nuo pelno. Bet kol tą sumanymą atskira valstija galės gyveniman įvesti, tam turi pritarti šešios kaimyniškos valstijos. Mokesčiui nuo pelno turi pritarti ¾ visų valstijų. Mokesčiui nuo pelno pritaria valstijos: Alabamą, Arkansas, California, Colorado, Georgia, Idaho. Illinois, Iowa, Indiana, Kentucky, Kansas, Maryland, Maine, Michigan, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, North Carolina, North Kokota, Ohio, Oregon, Oklahoma, South Dakota, South Carolina, Tennessee, Texas, Washington. Kitų pritarimo dar nėra. Valstijos: Louisiana, Minnisota, New Hampshir, New Jersey, Utah, West Virginia ir Wyoming atsisakė savo teisdarių butuose kelti šiemet tą klausimą.

RUSIJOS KONSULIAUS SEKRETORIUS ARESTUOTAS. IŠĖJO IŠ PROTO.

Brooklyn, N. Y. Į Kings County Hospital atgabenta iš proto išėjusį Theodorą Evdokimovą, buvusį Rusijos konsuliaus sekretorių. Evdokimov mat pereitą rudenį buvo sugrįžęs Rusijon savo tėvų aplankyti, bet čia tuojau tapo slaptosios policijos areštuotas ir pasodintas kalėjiman. Pasirodė vienok, kad areštuota jį per klaidą, todėl iš kalėjimo tuojau paleido. Areštas vienok padarė tokį smarkų į Evdokimovą įspūdį, kad jis kuogreičiausiai apleido namus ir sugrįžo į New Yorką. Nuo smugio vienok ir čia negalėjo atsigauti, susirgo persekiojimo manija, pagalios visai iš proto išėjo.

GAISRAI.

Philadelphia, Pa. Sudegė namai Charleso Deves. Sudegė taipgi du vyrai. Nuo ko užgimė gaisrai, dar nežinia.

Buffalo, N. Y. Sudegė čia intaisos Buffalo Glass Co. prie Seneca gatvės. Nuostolius skaito ant 300,000 dol. Gesinant ugnį, atsitikusi expliozija numetė į šalį 20 ugnagesių ir jie tapo gana sunkiai sužeisti.

Middleton, N. Y. Sudegė čia New York Piano Key Co. dirbtuvės. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant 150,000 dol. Truksta dviejų darbininkų, kurie, kaip mano, turėjo sudegti.

Roanoke, Va. Sudegė Southwest Roanoke vieni namai. Viename gyvenime sudegė 8 žmones, o trįs iššoko nuo augštutinių lubų per langą ir tokiu būdu išsigelbėjo, bet sunkiai apsikūlė.

Bangor, Maine. Siautė čia gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 6 milijonų dolarių. Ugnis išnaikino miesto vidurį ir geležinkelio aplinkines. Miesto viršininkas pašaukė miliciją ir apšaukė karo laiko stovį. Bangor turi 35,000 gyventojų, o dabartinis gaisras su visu išnaikino ketvirtą miesto dalį. Kaip susekta, sudegė mažiausiai keturi žmonės, vienas ugnagesys, kiti gi nežinomo vardo.

NELAIMĖS ANT GELEŽINKELIŲ.

..**Easton, Pa.** Netoli nuo čia susidaužė geležinkelio traukinys, vežantis mokyklų mokintojus. Vagonų griuvėsiai užsidegė. Sudegė 8 važiuojanti. Trįs važiuojanti tapo mirtinai sužeisti ir pasimirė; du pasažieriai sužeisti taip sunkiai, kad apie jų išgijimą abejojama. Sužeistų gi yra daug.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Buffalo, N. Y.** Besitraukiantis trįs metus streikas tarnaujančių ant didžiųjų ežerų garlaivių neužilgio gal pasibaigs. Streikuose dalyvavo apie 10,000 kurėjų, tepėjų, vandens parūpintojų, virėjų ir tarnų. Mat dėl ilgo streiko pačiose organizacijose užgimė nesutikimai. Atsibus dabar rinkimas naujų organizacijų viršininkų ir streikieriai mano rinkti pritariančius streikų užbaigimui. Streikai užgimė ne dėl algų, bet dėl juodojo surašo, kurin patekę paskui nebuva tarnyston priimami. Tarnaujantieji ant garlaivių reikalauja panaikinimo "juodojo surašo".

¶ **Grand Rapids, Mich.** Streikuojanti čia mebelių dirbtuvių darbininkai gali pasigirti rods maža pergale. Maža dirbtuvė, Morvel Mfg, Co., kurioj dirba apie šimtas darbininkų, priėmė darbininkų reikalavimus ir su unija padarė metinius kontraktus. Kompanija priima 9 valandų darbo dieną ir pakelia algas 10%. Minėta dirbtuvė unijon neprigulėjo.

¶ **Norwich, Conn.** Streikuoja didesnė dalis darbininkų Falls Co. medvilnės dirbtuvių.

¶ **New Orleans, La.** Darbai mieste eina negeriausiai, todėl darbininkai iš čia išvažinėja, kiti gauna darbus aplinkinių pliantacijose, bet pliantatoriai moka mažai.

¶ **Birmingham, Ala.** American Steel and Wire Co. atsisakė čia rengti pradėtą jau statyti akstinuotų vielų dirbtuvę. Kompanija sako, jog daro tą todėl, kad padarius sutartį su Kanada, iš Kanados čia eis akstinuotos vielos, nes jos Kanadoj pigesnės.

¶ **Michigan City, Ind.** Hashel and Barker Co. rengiasi greitai pastatyti čia dideles geležinkeliams vagonų dirbtuves.

¶ **Pittsburg, Pa.** Čia bus pastatyta nauja didelė plieno dirbtuvė. Pastatymui skiriama 16 milijonų dolarių. Dirtuvė dirbs plieninius gelžkeliams vagonus.

¶ **Los Angeles, Cal.** Darbai čia dar vis eina ne geriausiai. Plieno dirbtuvių savininkai, matyt, nori atkeršyti darbininkams už tai, kad jie nenorėjo klausyti spangai jų prisakymų ir drįso pasipriešinti.

¶ Pereitą savaitę Jungtinėse Valstijose buvo iš viso 240 nusibankrutinimų, arba 7 daugiau negu užpereitą.

¶ 1 gegužio dieną New Yorke daugelyj dirbtuvių sustojo darbai. Sustreikavo su viršum 10,000 darbininkų. Sustreikavo mašinistai, bliuzų dirbėjai ir duonkepiai dirbtuvėse Brooklyne ir keliose rytinėj New Yorko dalyj. Duonkepiai ir bliuzų dirbėjai reikalauja tūlų pagerinimų dirbtuvėse, mašinistai gi 8 val. darbo dienos. C. W. Bless Co. pranešė darbininkams, jog jų reikalavimo išpildyti negali. Toje dirbtuvėj dirba apie 2,500 darbininkų. Kompanija pranešė taip gi, jog sustreikavusių vietas paves kitiems darbininkams.

¶ **Philadelphia, Pa.** Laukia čia plumberių streiko. Jie reikalauja 4 dol. už dienos darbą ir dvigubo užmokesnio už darbą virš paprasto laiko; taipgi subatoms liuoso popiečio.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Čia yra daugiausiai mebelių dirbtuvių, yra nedidelių, kur dirba po kelias dešimtis darbininkų, bet yra ir didelių su keliais šimtais darbininkų. Padėjimas darbininkų nekoks: dirba po 10 val., o užmokesnis mažas: paprastas darbininkas gauna $1.40 — 1.75, paprasti amatininkai—$1.75—2.25, tik geresnieji amatninkai gauna iki $2.50, už dienos darbą. Taip ilgai traukties negalėjo, ir darbininkai pradėjo jieškoti kelių, kaip savo padėjimą pagerinti. Pereituose metuose susitvėrė darbininkų uniją. Unija tiek pritarėjų rado, kad į trumpą laiką, sustiprėjo, ir pradžioje šių metų pastatė kompanijoms savo reikalavimus. Reikalaujama 9 val. darbo dienos ir padidinimo užmokesnio ant 10%. Iš syk kompanijos ir girdėti nenorėjo apie kokius reikalavimus, bet kada paskutinėse dienose kovo mėnesio buvo balsavimai, ar nusileisti, ar streikuoti, ir kada pasirodė, jog streikui dauguma pritaria — pabugo kompanijos ir pradėjo tartiesi. Buvo manoma, kad streikas prasidės pradžioje balandžio, bet tarybos jį sutrukdė. Nors intekmingi žmonės stengėsi sutaikyti darbdavius su darbininkais, — bet jų darbas nuėjo per niek ir 18 balandžio kompanijos atsisakė išpildyti unijos reikalavimus. Kompanijų atsakymas buvo apsvarstyta unijos viršininkų ir vienbalsiai nutarta streikuoti. 19 valandžio 9-tą val. ryto, metė darbą apie 6,000 darbininkų meblių dirbtuvėse. Tarpe streikuojančių nemažai buvo ir neunijistų. Iš syk liko po kiek darbininkų tūlose dirbtuvėse, bet vėliaus dauguma pristojo prie streikuojančių. Pametę darbą, darbininkai veik visi nuėjo namon. Tą pačią dieną vakare darbininkai turėjo susirinkimą teatre prie 'Reed Lake". Ten buvo išaiškinta dalykų stovis. Kalbėjo ir miesto majoras p. Ellis, ragindamas darbininkus laikytiesi pradėto darbo. Užtikrino, jog darbininkams pritaria 95% miesto gyventojų, todėl galima laukti gerų streiko pasekmių, tik meldė vengti ypatingai girtuokliavimo ir ramiai užsilaikyti. Iš savo pusės žadėjo užstoti darbininkus, kiek tik galėsiąs. Visgi be muštynių neapsieina. Jau seredoje apdaužyta du streiklaužiai ir perskelta galva vienam policistui. Tas priskaityta prie girtuokliavimo pasekmių, todėl valdžia uždarė visus kliubus ir sales, kur pardavinėjama svaiginanti gėrimai streiko laiku. Manoma uždaryti ir daugelis saliunų. 20 balandžio buvo didelės muštynes streikierių su streiklaužiais pri dirbtuvių, kur daugiausia dirba lietuviai. Keli streiklaužiai tapo apdaužyti. Laike tų muštynių atsižymėjo ypač viena jauna lietuvaitė, jį šoko į minią streiklaužių, kurstydama streikierius sekti paskui ją. Jos vardas reporteriams nebuvo išduotas, todėl laikraščiai ją vadina tik svetimtautė. Be abejonės tas susirėmimas nepasiliko be pasekmių: ne tik daugelis streiklaužių atsisakė dirbti, bet tūlos kompanijos pačios uždarė savo dirbtuves. Ne mažai gelbėjo taktiškas įsimaišymas miesto majoro, kuris yra labai guodojamas darbininkų.

Unistai kiekvieną dieną turi užsirašyti, kad nedirba. Jeigu streikas ilgai užsitrauks, žadoma pagelba, tik perspėjama visi stiklinio dievaičio garbintojai, kad pašelpa bus duodama ne pragėrimui.

Tai tokios naujienos mūsų mieste. Bet priduriu, kad niekas neklausytų, jei bus prikalbinėjama važiuoti į Grand Rapids, Mich. prie darbo, nes gali apsigauti, vietoje žadančių visokių gerybių, gali tik plytgalį į galvą gauti, daugiaus nieko. Kiekvienam doram žmogui reiktų atminti, kad stodamas į eiles streiklaužių jis pasinaudoja iš nelaimės savo brolių, tokių pat darbininkų kokiu pats yra. **A. B.**

IŠ UTICA, N. Y.

Darbai pradeda eiti geriau; geležies dirbtuvėse pradėjo dirbti, bet iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti.

Lietuvių yra čia 150 šeimynų, o pavienių, žinoma, daugiau. Lie-

tuviai pirko didelius namus su žemės gabalų pastatymui bažnyčios, už ką užmokėjo 1,500 dol. Kol bažnyčios ne pastatys, tuose namuose bus laikomos pamaldos. Manoma statyti mūrinė bažnyčia. Kunigas sako, jog mūrinei reiks mažiausiai 1,600 dol. Reiks užtraukti paskola, kuri nelengva bus su palūkanoms išmokėti. Prieš kalėdas kunigas išrinko 8 kolektorius, kurie vaikščiojo po namus ir rinko bažnyčiai aukas; aukavo tik lietuviai, lenkai nieko nedavė. Lietuviai nuo galvos turėjo aukauti po 1 dol. savaitėj, lygiai suaugę kaip ir vaikai. Bet po naujų metų kolektoriai kas subatą nepanorėjo po namus vaikščioti ir kolektuoti, todėl kunigas A. Dekšnis išdalino mokesčių knygutes visiems lietuviams. Dabar mokasi mėnesyj po 1 dol. ir prigulėjimas parapijon kitas dolaris. Korčiukės gavėnioj buvo net 15 dol. ir daugiau, kaip nuo ko galėjo gauti.

Lietuviškos draugijos čia yra 3: Šv. Kazimiero Dr-ja gyvuoja 18 metų. Vasario mėnesyj šių metų susitvėrė Šv. Antano Dr-ja ir Moterų Dr-ja Motinos Dievo. Šv. Kazimiero Dr-ja turi 50 sąnarių, Šv. Antano Dr-ja kiek daugiau, o moterų draugija nedaug turi sąnarių.

Prieš užgavėnes čia buvo du lietuviški baliai: vieną parengė Moterų Dr-ja, o kitą Šv. Kazimiero Dr-ja. Pelnas skiriamas bažnyčios naudai. Apart to, bažnyčios naudai kunigas pardavinėja tikietus išlaimėjimui visokių daiktų: laikrodėlių, fonografų ir kitokių.

Kunigas, vaikščiodams po lietuvių namus, pas mus rado "Ūkininką" ir "Lietuvių Žinias". Už tai išbarė, kad skaitomi buk negeri laikraščiai, liepė išsirašyti "Draugą", "Žvaigždę" ir kitus kunigų vedamus. Kadangi vaikščiodamas nepelnė tiek, kiek tikėjosi gauti, tai už stoką dosnumo, nors lietuviai gana dosnus, juos bedieviais išvadino. Bet tas menka bėda, ir vaikai žino, jog ne visi, kas nemėto pinigų, yra bedieviai.

Yra čia viena lietuviška valgomų daiktų pardavinė ir viena mėsos pardavinė; yra už tai šeši saliunai. Lietuviai išsiskirstę po visą Uticą taip, kad pavienių skaitlių sunku ir sužinoti. Tarp jų vienybės ir sutikimo nėra, todėl sunku čia ant tautiškos dirvos ką nors svarbesnio nuveikti.

Feliks Karbovskis.

IŠ HAMMOND, IND.

Lietuvių yra čia pusėtinas burelis, gaila vien, kad gerų lietuvių tarp jaunimo nėra; daugumas jų sulenkėję, kitiems nerūpi visai žmonijos reikalai. Kas geidžia žmonijai gero ir laisvės, tuos tie neišmanėliai bedieviais, arba socialistais vadina. Už tai pats negeriausią duoda kitiems paveikslą: tankiai susipeša, o paskui, už apdaužymą viens kitam tuščių makaulių, po teismus tąsosi, o teisėjai, į kumščią iš lietuvių kvailumo besijuokdami, liepia bausmes mokėti. Peštukams, jieškantiems užganėdinimo keršte, prisieina kišenių patuštinti. Tas gerai, nes centų gėrimams mažiau lieką. 17 balandžio vienuose namuose buvo lietuvių muštynės, o 18 balandžio teisme buvo susipėšusių byla. Žinoma, ji, kaip galima buvo ir tikėti, pasibaigė patuštinimu lietuvių kišenių, keli dolariai teko teisėjui. Vėliau nubaustasis špirko varantą tikėdamas pamokyti sau kitą nepatinkantį vaikiną, bet dar tiek proto turėjo, kad susiprato ir prasišalino. Pasarlė sako: ne gerk, tai nereiks peštiesi, o jei nesipeši, nereiks bausmių mokėti. Juozaps.

IŠ FOREST CITY, PA.

"Tautietis" 12-me ir 14 num. 'Lietuvos" neteisingai aprašė kn. Pankauskį, kurs savo noru apleido Scrantono vyskupystę. Inėjimas į bažnyčią čia liuosas. Kada kun. Pankauskas atėjo į Forest City, rado tik 19 šimtų dol. parapijos kasoje, ne 22 šimtu, bet išeidamas paliko 400, nes nupirko vargonus, už kurinos užmokėjo 1,275 dol. ir klebonijoj vandenį intaisė už $400, klebonijos stogą ir bažnyčią iš lauko nutepliodino, kas atsiėjo per 600 dol. Taigi kunigas sau tų pinigų nepasiėmė. Kalėdodamas, veđasi ne policistą, bet bažnyčios maršalka.

Tokspatjau tautietis.

IŠ FAYETTE CITY, PA.

Darbai eina čia neblogai, bet iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti.

Velykas čionykščiai lietuviai šventė labai linksmai ir iškilmingai; buvo ir tokių, kurie šventė net iki Šv. Jurgio dienai, trįs skvajerai vos iki Jurginių apsidirbo su lietuviais. Daugelis lietuvių taip priprato prie stiklelio, kad dėlto paskui svetimtaučiai visus lietuvius pajuokia ir niekina. Apšvietimas už tai tarp čionykščių lietuvių stovi žemai. Laikraščius mažai kas skaito, nes laiko neturi — turi girtuokliauti. **A. J. Žemaitis.**

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Pas mus, kaip girdėt, A. Jocis vėl rengias naują kompaniją tverti. Paėmęs nuo subankrutijusios Atlas Trading Association kataliogų "pleitas", rengiasi naują kataliogą spausdinties. Taigi neužilgio vėl susilauksime kompanijos ir galėsime pirkties akcijas, o tie, kurių pinigai žlugo už Atlas Trading akcijas, rasi bus atlyginami akcijomis naujai tveriamos kompanijos.

Žiniuonia.

IŠ TROOP, PA.

Čionykščiose anglių kasyklose dirba apie 2,000 darbininkų. Kasyklose Throop Pancoast Co. užgimė gaisras. Inžinas traukiantis karus ir darbininkus nepersergėjo darbininkų, todėl jie dirbo, nieko apie ugnį nežinodami. Paskui olą pripildė dumai ir toj oloj užtroško 73 dirbę darbininkai. Lietuvių žuvo septyni: Mikolas Dečkus, Juozapas Klemenskas, Juozapas Kurolevičia, Mateušas Bileckis, Jonas Plioplis, Jonas Miliunas ir Pranciškus Šalčius.

Throopietis.

MELDŽIU PAAIŠKINTI.

—Dar klausiu vieno dalyko. Kodėl socialistai yra priešingi savo tautai? (Čia klausiu tik apie lietuvius socialistus). Esu girdėjęs per prakalbas niekinant tautystę ir lietuvių socialistų laikraščiuose skaičiau tą patį atkartojant. Jie sako: "Kam gailėtis to, kas jau numiręs", — arba, "Kam reikia laikytis to, kas yra atsilikęs nuo kultūriškojo pasaulio?"

Meldžiu duoti paaiškinimus per laikraštį, nes manau, kad daugumas reikalauja tą žinoti.

Aš gyvenu tarp vokiečių, anglų ir prancūzų. Čia, Schram Cityje, esu aš vienas ir lankydamos į svetimtaučių susirinkimus turėjau progą prisižiūrėti jų apsiėjimui; sakysiu, kad aš negirdėjau jų su paniekinimu kalbant apie tautą, savo ar kitų; jie vien kalba apie abelną pagerinimą žmonijos būvio ir vargų sumažinimą. Tas tik jiems rūpi. Bet mūsų socialistai, nesuprantu, kodėl jie yra tokie žiaurųs vienas kitam. Vis tik užsipuldinėjimai, paniekinimai ir garbės jieškojimai.

Aš ir esu socialistas ir stoju už socializmą visados. Vienok mano kalba, mano tauta ir gimtinė šalis yra man pirmesnė ir geresnė.

Todėl klausiu, kodėl kiti kitaip daro? O gal jie nežino, kas yra lietuvių tauta? Gal jie nesupranta, kas yra lietuvių kalba, jų draugijos, raštai; gal jie tyčia taip atžagariai daro?

V. Keistuts.

Kodėl lietuviai socialistai priešinasi tautystės idėjai, yra ypatingai dvi priežasti: viena, jie buvo ir dabar dar yra klaidinami savo vadovų, nesuprantančių ne tik tautystės, bet ir paties socializmo principų; antra, jie gyvena ne savu, bet svetimu protu.

Tautystės principai visai nesipriešina socializmo principams; jei tautystė žmonijos gerovei būtų priešinga, tai ir šeimyna, kuria tautystė yra paremta, taipgi būtų priešinga ir kaipo tokia būtų atmestina. Bet kad šeimyna žmonijos gerovei kenktų, tai dar to niekas ligšiol neišdrįso pasakyti. Todėl, jei žmonijos laimei reikalinga yra šeimyna, tai nemažiaus jai reikalinga ir iš jos išaugusi tautystė, o su ja tautos kalba ir visa kas kita, be ko tauta negali būti.

Lietuvius socialistus į šitą paklydimą įvedė jų nusižiūrėjimas į kapitalistus, kurie kuone visuomet buva kosmopolitais ir tarp išnaudojamų žmonių nedaro skirtumo, ar jie būtų svetimos, ar jų pačių tautos žmonėmis: kapitalistai rūpinasi iš visų lygiai išspausti tiek dolarių, kiek jiems duosis. Šitą matydami siauramačiai socialistų vadovai, tokie kaip Rutkus su savo lapeliais, Smelstorius, Z. A., sako: Jei žmonių išnaudotojai tautystės nereikalauja, tai kam ji gali būti reikalinga išnaudojamiems žmonėms?

Tai yra svarbiausias argumentas, kuriuomi pasiremdami lietuviai socialistai atmeta tautystę. Bet kad tai yra vaikiškas tvirtinimas, tai kiekvienam lengva yra matyti. Jei mums ištikro reikia sekti tie, kurie žmones išnaudoja, tai mes bereikalo savo burnas aušiname jų darbus peikdami. Pirma negu atidarysime savo burnas kalbėti, supraskime ką norime pasakyti. Kapitalistai nesilaiko tautystės, nes nuo jų to reikalauja pelno laimėjimas; ką jie nedarytų, jie žiūri tik, kad jiems patiems ir jų šeimynoms būtų iš to gerai; draugijos reikalai, kaipo tokie, jų visai neapeina. Ar gi tokis ir socialistų tikslas? Visai ne; jis yra kaip tik priešingas tam; socializmas tvirtina, kad vienatos gerovė priklauso nuo gerovės visų. Todėl lietuviai socialistai, kapitalistų pavyzdžiu tautystę atmesdami prilygsta anam vokiečiui, kuris ant šakos atsistojęs norėjo ją nuo medžio nukirsti ir drauge su ja nusirito žemyn.

Jei tokie žmonės yra pilni tuštybės; jieško tuščios garbės, bereikalo kabinėjasi prie kitų ir nemandagiai kandžioja juos, tai visai nėra ko stebėtis. Bet stebėtis reikia, kad tie lietuviai socialistai, kurie daugiaus išmano, yra taip be energijos, kad neišdrįsta suklaidintą minią pamokinti, bijodami ją užrūstinti, ir leidžia jai žaisti netikusiomis ir pragaištingomis nuomonėmis, kaip vaikams su ugnia.

J. Laukis.

GAL KAS SUŠELPTŲ?

Paviečio Pavargėlių Namuose (County Home) Washingtone, Pa., yra užlaikomas lietuvis Jonas Langis, kuriam spalių mėn. 1909 m. anglių kasyklose tapo sutrinta koja taip, kad ją prisėjo nupiauti. Dabar tų Pavargėlių Namų gydytojas, Dr. G. B. Woods, prisiuntė mums liūdyjimą, kad minėtasis J. Langis, kadangi šiaip yra sveikas, galėtų patsai sau duoną šiokiu ar tokiu būdu pelnyties, jei jis įstengtų įsitaisyti sau dirbtinę koją. Jis vienok yra be skatiko, kiek turėjęs, išleidęs besigydydamas. Gal todėl atsirastų geros širdies žmonės, kurie, kiek išsigalėdami, sušelptų jį pinigiškai dirbtinės kojos įsitaisymui. Paaukojimus siųsti adresu: John Langes, County Home R. D. 10, Washington, Pa.

IŠ VISUR.

|| Mexike, Puebla valstijoj, revoliucijonieriai atsilankė ant ūkės prigulinčios išpanijonui ir nuo jos savininko pareikalavo 5,000 pesų. Kadangi ūkės savininkas tų pinigų ar ne turėjo, ar duoti nenorėjo, revoliucijonieriai nušovė šešis šeimynos sąnarius ir darbininkus. Prieš tokį pasielgimą su Ispanijos ūkėsais, jos valdžia pakėlė smarkų protestą.

300 revoliucijonierių paėmė miestą Lerdo. Visi valdininkai pabėgo, revoliucijonieriai gi išdegino visas mieste buvusias viešas triobas.

|| Mexiko revoliucijonieriai apgulė miestą Mazatlan, didžiausią portą prie vakarinių pakrančių valstijoj Sinalva ir išnaikino intaisas vedančias vandenį miestan. Valdžios kanuoliniai laivai bandė bombarduoti nuo jurių revoliucijonierių stovyklas, bet pakėlus protestą svetimiems konsuliams, laivai pasitraukė iš porto.

Revoliucijonierių vadovas Madero pailgino dar 5 dienoms laiką sustabdymo karo Chihuahua apskrityj; tame pritarė ir prezidento Diazo valdžia.

Valstijoj Tabasco, aplinkinėse Frontera buvo smarkus susirėmimai revoliucijonierių su kariūmene. Revoliucijonieriai tapo užmušti. Užmušta 47 revoliucijonieriai, o daug jų sužeista; į kariūmenės rankas pateko daug ginklų ir amunicijos. Apie tai Washingtonan pranešė Amerikos konsulius; kariūmenė paėmė taipgi 9 mažas kanuoles.

|| Holandijos kariūmenė užėmė mažą salą Palmas, prašalino amerikonišką vėlavą ir išplėkė savają. Amerikonai tą salą laikė, kaipo prigulinčią prie Filipinų salų, savo valdyba, bet, turbūt, yra kitaip, jeigu holandiečiai prašalino amerikonišką vėlavą ir Amerika neprotestuoja. Yra tai maža salutė, turinti iš viso 50 gyventojų.

|| Padėjimas prancūziškos kariūmenės dalies, vedamos kapitono Bremond pagelbon sukilusių maurų apstotam miestui Fezui yra kritiškas. Kareiviai išbaigė amuniciją ir jie apstoti sukilusių maurų.

|| Prancūzas orlaivininkas Pierre Vedrine, savo aeropliane nulėkė iš Paryžiaus į Pau, 500 mylių, į šešias valandas ir 55 minutas. Už tai gavo jis dovaną 4,000 dol.

|| Prancūzijos kariumenė gauna naujus uniformus iš palšai žalios gelumbės; tos pačios gelumbės bus ir oficerų uniformai. Puolančių į akis iš tolo žibėjimų naujuose uniformuose nebus. Kardai trumpesni, toki, koki buvo Napoleono I laikuose.

|| Amerikai prigulinčioj Havai salų kolionijoj pusė gyventojų yra japonai ir jų skaitlius vis dauginasi, nes cukraus pliantatoriai jų vis dar daugiau parsigabena ir tokiu būdu neužilgio tos salos pavirs į tikrą japonišką kolioniją.

|| Užėmę miestą Makines sukilę Morokko maurai išplėšė mieste esančias krautuves ir iškerdė daug žydų. 2,000 maurų mėgino nuo šiaurių pusės užpulti miestą Fez, bet jų užpuolimą esanti mieste sultano kariūmenė atmušė.

|| Nors Turkijos valdžia gyrėsi, jog suvaldė Albanijos gyventojų sukilimą, bet Austrijos sostinėn Vindobonon atėjo visai priešingos žinios. Aplinkinėse Tuzi, kalnuose susidrutinę, albaniečiai užpuolė turkų kariūmenę ir liuosnorius ir baisiai supėrė. Mušyje krito tūkstantis kareivių. Kariūmenė turėjo pasitraukti, o albaniečiai iš visų pusių apsiautė miestą Tuzi.

|| 16 gegužio dieną Anglijos sostinėj Londone bus atidengtas paminklas, pastatytas iš aukų, Anglijos karlienės Viktorijos. Tąsyk atkaks Anglijon ir Vokietijos ciesorius.

|| Tangeran, Morokko sultanate, atėjo žinia, būk vadovas sultano ir prancūziškos kariūmenės, Bremmond, traukiantis pagelbon sukilėlių apgultam miestui Fez, tapo užmuštas. Bet patvirtinimo tos žinios dar nėra. Prancūzija į Morokko siunčia daugiau kariūmenės ir mano iš viso pasiųsti 10,000 kareivių sustiprinimui ten buvusių garnizonų.

|| Londonan atėjo žinia, buk prie Korfu, kur dabar yra su savo motere Vokietijos ciesorius, išplaukus jam mažam laivelyj pasivažinėti, į laivą nežinia kas nuo kranto paleido tris šūvius, bet jie žmonių nepataikė. Patvirtinimas vienok tos žinios Vokietijon ne atėjo, taigi ji gali būt visai neteisinga.

|| Pietiniuose Chinuose, mieste Kantone chiniškieji kareiviai sukėlė riaušes, kadangi kareiviams uždraudė lošimą iš pinigų. Daugelis Kantono gyventojų pabėgo į angliską valdybą Hongkong. Kadangi laukia dar didesnių riaušių, tai išilgai miesto esančias sienas ginti pavesta ginkluotiems policistams. Kareiviai 27 balandžio dieną, naktyj, uždegė ciesoriaus vietininko biuro triobą. Ciesoriaus vietininkas pabėgo, bet užmušta daug jo tarnų. Laivams norintiems plaukti Kantonan neduoda reikalingų popierų, nes mieste laukia didesnių riaušių ir žmonių sukilimo.

|| Atkakęs iš Tolimų Rytų į Seattle garlaivys "Inaba Maru" atgabeno žinią, jog maskoliškieji agentai prieš Chinų valdžią sukėlė Mongolijos gyventojus, kad Maskolija turėtų progą siųsti savo kariumenę į Chinams prigulinčią Mongoliją. Maskoliai sukilėliams parūpino ginklus ir amuniciją. Sukilėliai išdegino 26 didelius kaimus prie Tikrųjų Chinų ir Mandžurijos rubežių. Chinų valdžia pasiuntė prieš sukilėlius 3,500 kareivių, sukilėliai tapo sumušti, o jos vadovas nelaisvėn pateko. Bet pasitraukus kariūmenei, sukilėliai ją įsivilojo į revą ir netikėtai užpuolė, užmušė su viršum šimtą kareivių. Kariūmenė turėjo traukties, ją vijo per rubežių 3,000 mongoliškų raitelių.

Sukilo gyventojai ir Tikruose Chinuose, provincijose Skausi ir Hunan.

|| Seniau visuose kraštuose prasižengėliams, kad juos pažinti, ant kūno išdegindavo ženklus. Ta mada kaip kokiuose kraštuose išnyko tik 1832 m. Bet kartais valdžiai reikia paimti nubaustą prasižengėlį, nes jau kartą prasižengęs, negali nuo prasižengimų ir antrą kartą susilaikyti. Prancūzas Dras Senerin Icord iš Marsailles padavė sumanymą sykį baustiems prasižengėliams po oda įčirkšti parafinos, kuri visam amžiui ant kūno palieka atsakantį ženklą pagal daugumą įčirkštos parafinos. Ženklai nuo įčirkštos parafinos ne znaimųs, juos gali patėmyti ir pažinti tik specialistas, paprasti žmonės jų nepatėmys.

|| Kariškam laivynui šiems metams didėsės jūrinės viešpatystės paskiria: Anglija 905,600,000 mrk., Jungtinės Valstijos Šiaurinės Amerikos 531,700,000 mrk., (20,500,000 mrk. mažiau negu pernai), Vokietija 450,400,000 mrk., Prancūzija 329,800,000 mrk., Maskolija 239,800,000 mrk., Japonija 180,800,000 mrk., Italija 153,900,000 mrk., Austrija 104,800,000 mrk.

|| Prancūzijoj, mieste Rheims, katalikiškoj katedros bažnyčioj viena diena buvo 60 auksinių vestuvių. Tiek porų mat laimingai poroj išgyveno po 50 metų. Bažnyčioj tas poras palaimino archivyskupas. Iš bažnyčios jos nuėjo į miesto rūmą kur tas poras priėmė miesto majoras ir apdovanojo dovanoms nupirktoms iš miesto iždo.

|| Chinuose, mieste Kantone, kareivių sukeltos riaušės pagimdė gyventojų sukilimą prieš valdžią. Mieste yra 30,000 kareivių, kurių užtektų suvaldymui sukilimo, bet tie kareiviai neištikimi, pati valdžia mano, jog prie progos jie pereitų į sukilėlių pusę, vietoj juos malšinti. Sukilėlių yra daug ir drąsos jiems netruksta. Jie mėgino paimti ginklų sukrovimą, bet jų užpuolimą ištikimoji kariūmenė atmušė; prie to užmušta daug revoliucijonierių. Jie, čia sumušti, ant gatvės pastatė barikadas iš ryžių maišų. Kareiviai padegė ryžių krautuves, jose sudegė daug revoliucijonierių. Pulkai mandžuriškosios dinastijos priešų traukia ne tik iš visų Chinų provincijų, bet ir iš užsienių į Kantoną ir sudrutina sukilėlių eiles. Mieste užmušta tūlas valdininkų skaitlius. Uoste stovi amerikoniškas laivas "Wilmington". Be abejonės kariškus laivus atsiųs ir kitos viešpatystės.

|| 1 gegužio dieną valdžia Paryžiuj laukė darbininkų riaušių, todėl, sudrutinimui kariūmenės stovinčios mieste, iš provincijų atsiuntė dar 10,000 kareivių.

|| Mieste Bar-Sur-Aube, Prancūzijoj darbininkai ir vyno dirbėjai turėjo smarkius susirėmimus su dragunais. Kelias dešimtis dragunų demonstrantai nutraukė nuo arklių ir sumyniojo. Sužeista ir daug demonstrantų.

|| Galicijoj, mieste Stanislawowe suėmė daug rusinų studentų. Policija užtikrina, jog ji susekė paslaptą rusinų organizaciją prieš lenkus. Bet nereikia užmiršti, kad Stanislawowe ir policija susideda vien iš lenkų, o kova lenkų su rusinais už rusinų tautiškas tiesas traukiasi nuo senai.

|| Mongolijos sukilėliai sumušė jų suvaldymui pasiųstą Chinų kariūmenę, atėmė nuo jos dvi mažas kanuoles.

|| Uoste Pointe-au-Pitre ant Guadeloupe salos, sudegė prancūziškas garlaivys "Maroni". Tarp kitko, sudegė 4,000 bačkų rumo.

|| Cholera, kuri buvo išnykusi, vėl apsireiškė maskoliškoje caro sostinėj Peterburge.

|| Į Rymą, pasisvečiuoti pas Italijos karalių, atkako Švedijos karalius su savo motere.

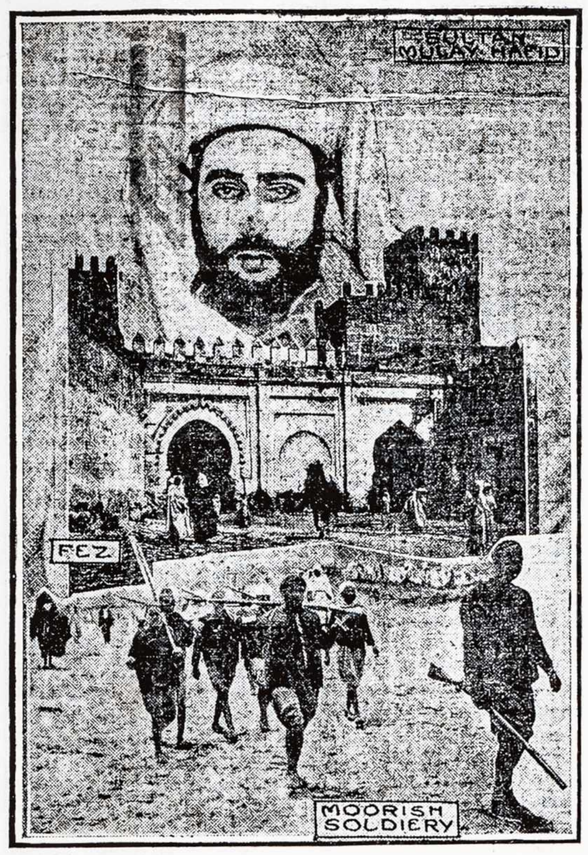

Photos of Fez and soldiers by Burton Holmes.

Vaizdelis iš sukilimų Morokko, Šiaurių Afrikoj, kurią Prancuzija geidžia apvaldyti. Vaizdelyje: viršuj—Morokko sultonas Mulay Hafid, žemiaus—miesto Fez sienos, apačioj—maurų kareiviai.

Spaudos balsai.

Vilniškė "Viltis", p. A. Sm. lūpomis bara mūsų laikraščius ir šiaip-jau rašytojus už nesilaikymą vienodos rašybos. Tas būtent nevienodumas rašyboje apsireiškia ypatingai vartojime ir nevartojime raidės *ū*:

"Su ilguoju *y* tai dar šiaip be taip, bet ilgasai *ū* keblus dalykas, taigi vieną palieka, antrą braukia šalin. Nuosakumo nėr čia nė per juodimą nago. Juk jei ilgojo *ū* nereikia žymėti rašant, tai kam bežymėti ir ilgasai *y*?

Kad nesilaikymas vienodos rašybos yra negeistinas mūsų spaudoje apsireiškimas, pripažįsta kiekvienas, ir ta, anot p. A. Sm., rašybos dalykuose anarchija reikėtų kaip nors ant galo sutvarkyti. (Tokio sutvarkymo reikalauja ne vienas *ū*, bet ir tūlos kitos mūsų rašyboje painės). Tasai "keblusis" *ū* turi, be abejo, svarbą kalbininkams, filologams, paprastojo rašyboje dėti ant jo didelė svarba gal ir nebūtų reikalo ir, iš praktiško atžvilgio, rasi geriau būtų visai be jo apsiėjus. Kuris-gi mūsų, ištikrųjų, skaitydamas raštą ir užėjęs ant kokio ten ilgaūsio *kuno*, ant kurio nepadėta strampas, sustos ir ims stebėties, abejoti, ar tai būtų tikrasis, ilgaūsis *kūnas*, ar kitas koks nepaprastas kūnas. Ir be to jau turime aibes visokių raguotų, spuoguotų ir uodegotų grožybių savo alfabete. Grožėties ir gerėties jomis turi pilną teisę filologai ir šiaip kiti jų satelitai, nepašvęstiems gi į tų kalbos mokslų paslaptis visos tos grožybės turi tik tuos nuopelnus, kad jos rašytojui darbą sunkina, trukdo, o skaitytojui akis vargina. Bet šiaip ar taip, jeigu jau ištikrųjų be strampų negalima apsieiti, jeigu dauguma mūsų rašytojų ir laikraščių redakcijų to reikalauja, tai reiktų ir visiems kitiems tą keblųjį *ū* priimti, kad ne marginus labiau ir be to margos mūsų rašybos.

* * *

Ratuodama už darbo žmonių išliuosavimą iš "kapitalistiškos vergijos" "Kova" surado, kad visi kiti lietuvių laikraščiai tai, esą, aršiausi darbininkų kliasos priešai. Jie mat, esą, "verteivių organai", atsidavusieji kapitalistams, ne tik darbininkų reikalų visai neginą, bet juos "klaidiną", "stengiasi laikyti nesusipratime" tuo, kad "atitraukią darbininkų atidą nuo jų svarbiausio reikalo: politiškos ir kliasines kovos". Smarkiausią vienok krucijatą mūsų narsusis kliasinės kovos ricierius pakėlė ypatingai prieš "Vien. Liet.", prieš kurią per keletą paskutinių numerių "draugas" Purvis buvo visas patrankas mobilizavęs. Ant visų tų "Kovos" šokinėjimų p. Vargomatis "V. L." nr. 17 duoda rimtą, gal kiek peraštrų, bet teisingai pelnytą, atsaką:

"Kovotojų su vėjo malūnais kiekviena gadynė pagimdo.... Kaip gi be jų apsieis ir lietuviai?.... Mūsų tauta kultūros augštumu dar negali pasigirti, todėl visai neindomu, kad pas mus Don Kišotų ir Don Kišotukų knibždėti knibžda.... Nueis vieni nuo savo liūdnos scenos, jų vietą užima kiti".... "Mums atėjo mintin liūdnos praeities Don Kišotas peržiūrėjus paskutinius "Kovos" numerius. Kiek čionai laužoma ginklų — abecelinių plunksnų su "darbininkų priešais!"

Tais darbininkų priešai "Kova" ir skaito kitus mūsų laikraščius, kurie su atsidėjimu nemala taip, kaip tasai "susipratusiųjų" organas be paliovos kad mala apie kapitalistus, buržujus, vergiją, kraują ir raudoną veluką. Sako p. V.:

"Šitas malimas šaltų žodžių be pamatinio pakėlimo mūsų liaudyje sąmonės, be visapusiško apšvietimo, yra tik barstymas žirnių į sieną. Patįs malikai tą mato, bet nemoka surasti priežasties, ir už tai ne save kaltina, bet kitus laikraščius, kurie esą "darbininkų priešai". Jie nemoka atsistoti ant tikrojo žmonių švietimo kelio — ir desperuoja, plunksnas laužo, kovoja su malūnais", ir, kas liūdniau, patįs tankiausiai nesuprasdami tikrosios socijalizmo idejos klaidina tuos, kurių reikalus jie turi pretenziją atstovauti. Parafrazuojant p. V. — nė joks Amerikos lietuvių laikraštis, išskyrus klerikalinius, prieš socijalizmą kovos neveda, bet dar:

"simpatizuoja ir prirengia iš mūsų liaudies daug didesnį kontingentą sąmoningų piliečių, negu.... mūsų rėksniai. Jei mūsų laikraščiai ne rėkauja taip, kaip "Kova", tai ne dėlto, kad socijalizmo negerbtų, bet dėlto, kad jie atsižvelgia į reikalus iš visų pusių, kaip jie gali ir moka. Šito nemato tik siauros idejos berneliai, kurie ant savotiškai nudrožto "socijalizmo" joja, kaip vaikas ant lazdutės, ir bėda tam, kas pasakys, kad jie joja ne ant arklio!"

* * *

"Draugas" (nr. 21), reaguodamas į vėjų blaškomo p. Kubiliaus "išpažintį" ("Viltis" nr. 34), klausia:

"....tegul parodo, kur, kada katalikų bažnyčia elgiasi panašiai, vadinasi, kur ir kada bažnyčios biurokratizmas, vadinamas klerikalizmu, apsireiškia panašiose formose?...."

t. y. "spaudžia, persekioja, kišasi į visas gyvenimo sritis" lygiai taip, kaip valdiškasis biurokratižmas kad daras. Jei ant to einasi, neprošali būtų mostelėjus kad ir į tą menką epizodėlį, vadinamą kun. Tumo istorija.

* * *

"Vien. Liet." nr. 17 p. V. K. Račkauskas peržvelgia S. L. A. atskaitą už spalių bertainį 1911. Paskaidęs organizacijos inplaukas ir išlaidas į kategorijas suranda, kad ypatingai kategorija išlaidų, suristų su spaustuvės reikalais, toli nepatenkinanti. Prie esamos tvarkos "Tėvynės" leidimas Susivienijimui perbrangiai atsieinąs, nes, visa kruvon sudėjus, organo leidimas per metus siekiąs apie 6 tūkstančius dolarių, kuomet kitokiai tvarkai esant, būtent, jei organas būtų statomas linotypu, išlaidos žymiai susimažintų, jos nesiektų daugiau kaip puspenkto tūkstančio dolarių. Bet "Susivienijimui, vien dėl "Tėvynės", linotypas pirkti neapsimokėtų" — sako p. Račk., todėl

"....ar nebūtų daug parankiau atiduoti po kontraktu kuriai nors kitai spaustuvei "Tėvynę" spausdinti? Tuokart atsimestų administratoriaus alga — lengvai galėtų adresų permainas daboti ir korespondenciją vesti nors ir sekretoriaus pagalbininkas."

Šių metų S. L. A. seimas turės daug darbo — darbo ypačiai su sutvarkymu nelaimingos konstitucijos, dėl kurios per visus ištisus metus tęsiasi karšta kova, ginčai, nesusipratimai. Bet iki seimas įvyks, sąnariams neprošali apsvarstyti išanksto ir klausimas apie organizacijos turto sustiprinimą, įvedant, anot p. Račk., "šiek-tiek tvarkesnį šeimyninkavimą ir didesnį taupumą."

Dievo garbei, o kunigo naudai.

Išganytojas svieto "prakalba ir pasirodo" šv. sakramente įvairiuose pavidaluose. Kuomet tikintis krikščionis išpažintin eina, jis pilnai atsiduoda Dievo valiai ir pildo bažnyčios prisakymus.

Bet kuomet "tikintis" išpažintin eina tik todėl, kad "eiti", tai jau kitas klausimas. Mes gi tokių "tikinčių" daugiausiai turime, ir kunigų daugybę turime.

Chicagoj turime įvairios ryšies "biznierių". Kad pasekmingiau eitų "biznis", žinoma, pirma reikia priklausyti prie bažnyčios, o jau paskui išpažintin eiti, kas ir daroma.

Kunigėlis tokių "nepamiršta" dar geriau, jei laikas nuo laiko ir ant mišių šventų gauna, ar kokį "bedievį" kunigo pusėn patraukia.

— Na, Jurgį, ar šiandien eisime velykinės? — klausia "biznerius".

— Tai kad 6 dolarių neturiu.

— Tad gal ir prie bažnyčios nepriklausai?

— Na, ne.

— Nuo šios dienos negali ilgiau gyventi pas mane, negali....

— Juk jau iš kelintos vietos išgina manę.... Kur aš dingsiu? Darbo neturiu.... streikas.

— Mačiau, turi naują "siūtą", — gali užstatyti. Jei nori, imk 5 dolarius!

— Tai kad paskutinis, — paskui neturėsiu į ką apsirėdyti į svečius einant.

— Da tau svečiuotis? laukan, bedievi!

— Gal jau 8 dolarius duosi, — mokėjau 16 ir pusę, o tik sykį buvau apsivilkęs.

— Štai 7 dolariai ir nei cento daugiau!

— Tai jau ve, ką padarysi....

— Dabar rengkies, — eisime pas kunigą.... O tai vyras! Kitą, būdavo, nei su pagaliu negalima privaryti, — pasiima daiktus, ant pečių ir.... marš sau. Žinok, kad tai ciciliko būta. Na, ar jau gatavas? O dabar eisime pas mano brolį ant "šmičkės", — bus linksmiau kunigui griekus išpasakoti.

— Tai jau užteks, — aš daugiau neįveiksiu, — paskui galva suksis.

Po kokiam laikui atsidūrė kunigo "kancėliarijoj".

— Aha! Tai Bizniauckas atėjo. Malonu matyti.... Sėskis. Ar tik ne bedievį atvedei?

— Taip.... nenorėjo eiti.

— Labai gerai.... Duokite man daugiau tokių žmonių kaip ponas Bizniauckas, tai.... Ar priklausai prie bažnyčios šventos?

— N-n-e-e....

— Turi 6 dolarius?

— Turiu.

— Kaip vadiniesi?

— Jurgis Samanauckas.

— Dabar galite eiti "spaviednės".

Čia kunigėlis meiliai pažiūrėjo Bizniauckui į akis, padavė korteles ir stipriai paspaudė Bizniaucko dešinę.

Tai buvo subatos rytas.

Nedėlios dieną iš sakyklos kunigėlis šv. Ambroziejaus žodžiais tarė:

— Apie tai niekuomet nepamirškitė, kad Dievas yra begalo išmintingas, o mes, Jo vietininkai ant žemės, kalbėdamiesi su Juomi per Mišias šventas, esame taipgi gudrųs; tuom tarpu jūsų protas, kaipo "griešninkų iš noturos", rubežiuotas. Išeina, kad mes, kunigai, suprantame begalinius dalykus, kurių prasto žmogaus galva niekuomet apimti negali. Todėl tai turi būt paslaptys sviete. Štai pėtnyčios naktį sapnavau, kad ponas Bizniauckas bedievį atvertė. Jis per ištisą naktį kalbėjo jam apie Dievą ir Jo stebūklus ir peikė bedieviškus socijalistiškus užmetinėjimus bažnyčiai daromus, o vakar iš ryto, žiūriu ir atveda samanoms apžėlusį netikėlį! jis prie bažnyčios šventos prisirašė ir "spavednin" priėjo. Jis palaimintas! Amen!

Pažiūrėkime į smulkiąją buržuaziją, kuriai visuomet neužtenka, ir kuri, kad pralobti, pasirįžusi degtine dvokiančiais nasrais krimsti dagi ir savo brolį-lietuvį. Pas juos nesučiuopsi sąžinės ir artimo meilės nė už pusę cento. Progai pasitaikius, ji nuvilks tau paskutinius marškinius.

Kai-kurie Chicagos "bizneriai", išgirdę apie tokį garsų "agitatorių", pradėjo gaudyti "bedievius" gatvėse ir tempti už sprando pas kunigėlius. O vaikams tai ramybės neduoda: kaip tik pamatys kokį einant į "public school", tuoj ir atkalbinėja, liepia parapijines lankyti, nors jų pačių vaikai nė girdėti nenori apie parapijinių mokyklų "mokslą" ir niekuomet jų nelanko.

Mat, parapijinėse mokyklose "sesytės" mokina, o jų mokslas netoliau ABC nueina, tad nėra ko ir stebėtiesi, jei vaikus priseina gaudyti. Ir tie patįs vaikai kitaip žiūri į jas ir jų mokslą.

— Tony, kokią tu "schoolę" lankai?

— Parapijinę.

— Tai ten jūsų mergos nieko nemoka pačios, apart poterių....

— Taip ir reikia; mūsų "sesytės" poterių tiek moka.... kalba tik ir kalba, per visą dieną kalba....

— Netiesa; kur jos kalbės visą dieną; tad visos su nudilusiais ležuviais vaikščiotų, — nei kalbėti negalėtų, o dabar, žiūrėk, plepalus tik ir nešioja po apielinkes.

— Taip nekalbėk, Tony, griekas, jos tik poterius kalba....

— Tik ne visą dieną.... Jos ir alų geria.

— Tai kad ir mūsų kunigėlis geria; ne sykį mačiau.

— Tad ką jųs galite išmokti nuo girtų?

— Ogi.... gerti; mano tėtė visados man duoda alaus; aš jį myliu gerti. Sykį pradėjo neduoti, bet aš pasakiau, kad ir mūsų kunigėlis geria. Tad tėtė man pasakė, kad: jei kunigėlis ką daro, tai mums nevalia daryti, bet aš neklausau. Ir mūsų Alenutė, dar tik metų senumo, jau geria.

— Na, tai sudiev.... su girtuokliais nėra ką kalbėti.

Kuomet tūli prelegentai užklausė kunigų, ar negalima būtų surengti paskaitas apie alkoholį parapijinėse svetainėse, tai jie griežtai atsisakė leisti.

Ir taip, — vietoj krikščionių demokratų, greitu laiku gal išauklėsime krikščionių girtuoklių "pakaleniją". A. Žagaras.

....— Žinai, širdele, į tą labdaringąjį koncertą reikia būtinai eiti. Ale, dėl viso ko, štai vatos į ausis.

Knyga.

Kubas Genys, po to kaip buvo gerai susirėmęs su savo dukters mylėtiniu dėl mokslo: katras iš jų mokytesnis, tuojau atsidūrė knygų sankrovoj ir rinkos sau moksliškų knygų nusipirkti.

— Taip, tamsta, — sakė Kubas, — duokite man moksliškų knygų.

Sankrovininkas atnešė glėbį knygų ir, rinkdamas, kalbėjo:

— Še, tamsta, tai puiki knyga. Ją perskaitęs, tamsta žinosi labai daug. Čia rašo apie visa, nuo pradžios pasaulio tobulinimosi, net iki mūsų dienų. Puikus viršeliai.... Pigi....

— Taip, ale daugiau, daugiau, tamsta. — O pats sau mąstė: Aha, dabar, perskaitęs keletą moksliškų knygų, pirmiausia paimsiu nagan tą savo kūdikį, Onytę, o paskui jos numylėtinį. Onytė visados padeda jam. Jie abudu prieš mane.... Bet dabar aš jiems atlygįsiu. Pirma bus jai, o paskui jam. Juodu daugiau manęs neklausinės, kaip žemė sukasi apie saulę, kiek pasaulių... Taip. Paskui aš jų paklausiu: Kaip tas ir tas?....

— Šita taipgi puiki, moksliška knyga. Čia rašo apie visas pasaulio tautas: kaip ir kada jos prasidėjo, kuri iš jų dabar užima pirmą vietą kultūroje. Taip, ji verta perskaityt kiekvienam. Imsite?

— Taip, bet dar daugiau....

— Na, taip. Kaip Onytei atlygįsiu, tada jį paimsiu. Jis tankiai mokina žmones, kalba jiems kaž-ką; gal viską meluoja. Aš tikiu, kad meluoja, — patsai gi man sakėsi, kad kaip kada pameluojąs: ką tie žmoneliai suprantą, jiems, girdi, kaip sakysi, taip gerai, jie klausą ir tikį.... Bet dabar aš jį suvaldysiu. Jam nebus kada tomis melagystėmis užsiiminėt.... Taip....

— Še, va šita yra gera, moksliška. Čia tamsta daug, daug sužinosi apie dangiškus kūnus. Ligšiol tamsta gal manei, kad tik mūsų vienas pasaulis tėra, bet perskaitęs šitą knygą sužinosi, kad tokių pasaulių yra nesuskaitoma daugybė. Ta knyga, pagal savo vertę, yra labai pigi.... Tokias knygas labai perka. Kiekvienas ją perskaitęs pasidaro visai kitoks žmogus. Kaip sakai, tamsta? O ta, raudonais apdarėliais?

— Je, aš jam dabar porodysiu, kad aš nieko neišmanąs.... Nueisiu, pasiklausysiu. Ir kaip tik užlips ant pagrindžių, aš tuojau pasiprašysiu balso.... Tada tai biski trauksiu! Jis ten neturės ne kur dingt su savo melagystėms! Taip, aš jam duosiu klausimus. Ir kur gi dings?.... Vaikutis.... ką jis!?.... Tada sušuksiu: "Vyrai, jis meluoja!".... O tada tai jam bus.... Publika pašoks, o kur jam dingt?.... He, he; pro langą, ant stogo turės nešinties....

— Šita, žaliais apdarėliais, — pertraukė Kubui sankrovininkas, — tai knygą, kurią perskaitęs tamsta galėsi eiti į diskusijas su by kokiu kalbėtoju, prelegentu.

— O, ne, aš tik taip sau, — teisinos Kubas, — aš ne dėl diskusijų. — Ir toliau sau mąstė:

— O paskui, kada jį išgįs pro langą, aš užimsiu jo vietą.... papasakosiu žmonėms teisybę. Pasakysiu, kame jis melavo ir ką aš žinau teisybės....

Kubas dar neišsirinko, kurią knygą pirkties: ar žaliais, ar raudonais apdarėliais, o jau jam akyse stovėjo štai koks paveikslas: kada jis paėmė pirmiausia savo dukterį, Onytę, nagan, po trumpam laikui ją tik į miltus sumalė. Paskui, kada pagavo meluojant Onytės numylėtinį, kuris laikė prakalbas, ir paaiškino žmonėms, kad kalbėtojas meluoja.... matė, kaip žmonės, sugniaužę kumščias, kiti net įrankiais, prispyrė aną vargšą į kampą. Tas, neturėdamas kur dingt, nešėsi pro langą, žmonės paskui. Ir visi, pirmiausia kalbėtojas, o paskui jį žmonės, norėdami pagaut jį ir atkeršyti už melagystes, bėgiojo stogais. Pagavo vargšą, sukruvino.... O Kubas užlipo ant pagrindžių ir pradėjo kalbėt.... Bet negana to. Kubui tuojau puolė galvon nuogandi mintis; negerai pasielgęs! Kalbėtojas patraukia jį už tai teisman. Teismas, už tokį negražų Kubo darbą, nuteisia jį patį kalėjiman.... Geležiniai pančiai.... Vargas....

— Gal tamsta imsi šitą knygą? Galėsi by kam pašokt į akį — pertraukė sankrovininkas.

— Po velnių, tamsta!.... Aš visai nekalbu apie tokias, aš ne dėl diskusijų. Aš tik taip pasiskaityti, vaikus užbovyt....

Ir vėl mąstė:

— Bet kam tai?.... Kam jį taip pažemint?.... Paskui dar pačiam kalėjiman atsitūpt?.... Jis juk ant to mokinos, baigė augštą mokslą. Jis gal visai nemeluoja? Gal jis tik tyčia man pasakojos, kad kaip kada pameluojąs? Ne, jis visai ant tokio neišrodo....

— Še, va, kaip šitą knygą tai visi mokyti žmonės perka ir skaito. Nežinau, ką tokio indomaus jie joje randa, bet žinau, kad puiki knyga.... — kalbėjo sankrovininkas.

— Taip tai taip, tamsta, bet gal dar kitokių turit.... kad taip didesnių.... — Ir toliaus traukė: — Prisiskaitysiu knygų, bet jam nieko nesakysiu.... Eik dabar tu, žmogus, lįsk jam ten akysna, supykdyk; paskui pats tokį nesmagumą turėk.... Prastas tai darbas. Jam ne, ale Onytei tai visai uždrausiu su juo sėbraut. Tada jis man nelįs akysna.... O kaip Onytę, tai ir aš pats, perskaitęs porą knygų, apmalšįsiu.... Tik perskaitysiu porą knygų!....

— Šita didžiulė knyga, — kalbėjo sankrovininkas, — labai puiki. Joje daug svarbaus rasite. Čia aprašo Lietuvą nuo tolimos praeities iki mūsų laikų, kaip ji turėjo savo didvyrius, kurie kovojo su savo priešais už gimtinę šalį, laisvę ir teises....

— Gerai, tik kad dar kitokių. Ir pamatęs daug pririnktų knygų, mąstė toliaus:

— Bet tu čia, žmogus, skaityk dabar tiek daug ir tokių didelių knygų. Juk tam reikia daug laiko. Sukink tu, žmogus, galvą dėl kokių ten niekų.... Ir ištiesų, man tas velabai reikalinga.... Nors jie kaip kada ant manęs ir užsipuola, vis dėlto daug nuo jų atsižinau.... Mat juos dievai, tą mano Onytę ir tą jos jaunikį! Kad kada biskį iš manęs pasijuokė, tai dabar, dėl to nieko, sukink tiek daug galvą, kad atsilygint.... Lai sau žinosi jiedu.... O kaip toks mokytas žmogus ves Onytę, tai juk ir man bus garbė, kad tokį mokytą žentą turiu.... Lai sau žinosi....

— Hm, hm.... Pons knyginink, o kiek moka ta ve knygelė? — klausė Kubas sankrovininko, vartydamas mažą knygėlę.

— Dešimts centų.

Kubas užmokėjo dešimtį centų už knygėlę ir, parsinešęs namo, mėtė kviečio grūdą ant skaitlinėmis išmarginto lakšto ir skaitė sau iš jo apie savo laimę ir gerą ateitį. Vyturiuks.

Lietuvos elgetos.

Štai klampoja per pusnis, per dumblyną, lįjant ar šąlant, ar gražiam orui esant, žilas senelis. Krepšiai prikrauti duonos, išmelstais lašinių šmoteliais ar kiaušiais. Turi jis jų keletą. Išrodo tartum verkliūdas, apsunkintas prekių daugybe, svyruojąs per Arabijos tirus. Ir eina tas "verbliūdas" tolyn ir tolyn, velka dideles medines klumpes, tikrai lietuviškas, pečius ir liemenį jo dengia surudus milinė. Šmoteliai tos sudriskusios rudinės dengia suvargusį, sulinkusį žmogaus kūną. Tie šmoteliai milinės, nuplyšusios rankovės.... perstato tipišką Lietuvos pavargėlį. Liudnas ir rūstas to senuko veidas, subraižytas daugybe raukšlių raukšlelių, parodo kaip veidrodyje visą to vargšo vargingą gyvenimą. Matai jo išvaizdoj visą vergišką, beviltį padėjimą. Matai ir jauti, kad buvo jis kitąsyk stiprus ir reikalingas. Ir matai to senelio išvaizdoje visus jojo jausmus. Matai visą jo vargingą praeitį ir kartu matai tą lietuviško būdo ištvermės stiprumą, sutikimą su gyvenimo likimu, aiškų beviltį padėjimą, mažą pasistengimą pagerinti savo gyvenimą.

Tokiu vaizdinasi man Lietuvos ubagas, tokiu jisai rodosi ir kitiems.

Bet kas jis toks? dėlko jis toks? kas jį verčia būti tokiu?

Jis buvo stiprus darbininkas. Jį pažįsta visoj Lietuvoje. Jis jaunystėje buvo reikalingas visiems dėlto, kad buvo naudingas. Jis jaunystėje nebuvo tokis, kaip dabar — jis buvo pirmutinis visur su šake, dalgiu, spragilu.... Jis tuomet dirbo ir buvo gerbiamas už tai, kad reikalavo mažai, o padarė daug. Ir dirbo tas žmogus už trišdešimts rublių metams, trisdešimts kapeikų dienai, per visą savaitę ir taip visus metus. Tik šventadieniai jam duodavo progą kvėptelti. Ir dirbo jis tol, kol jį nepasiekė nelaimė: liga, susižeidimas.... arba žila senatvė.

Ir štai jis dabar niekam nereikalingas; jis dabar tapo tuom, kurs eina po kaimus šunų lodinti. Jis dabar už savo triūsą, už širdingą, teisingą darbą turi šiaudų kūlį ūkininko grinčioje vienai nakčiai, o ant pečių du—tris prikrautus krepšius, sulopintą rudinę, dideles klumpes ant kojų, rankose porą kriukių, apsigynimui nuo šunų. Jis jau paaukavo viską, visas savo spėkas, kūną, viską, ką galėjo, kitiems. Jam nieko neliko — jis tapo Lietuvos ubagu; žmogumi, kuris, gal nežinodams, tapo, kaip garsus rusų galvočius Levas Tolstoi sakė, didžiausiu žmonijos mylėtoju, tuom žmogaus tipu, ant kurio tiktai ir stovi pasaulis. Nes jis paaukavo viską, sunaikino savo spėkas. Tai tipas lietuvio ūkės darbininko dirbusio turtingesniųjų ypatiškai naudai. Tai tipas žmonių, ant kurių gal ir stovi pasaulis ir mūsų brangios tėvynės ateitis. Nes visuomenei, bet ne savo laimei pasiaukavo. Be jų gal tėvynės dirvos būtų dirvonais.

Tas pasenęs varguolis, darbininkas vaikščioja po kaimus, jeigu gali. Jį sodiečiai maitina, duoda jam viską, kas reikalinga užbaigimui jojo amžiaus. Kitigi, per dienų dienas tupi kur bažnytkaimyje, miestelyje pas šventorių ir varo visiems žinomą "ubagų koncertą" ir laukia laimės-kapeikėlės. Ir čion poterius "arbuoja" begalo ir gauna tą, kas reikalinga palaikymui menkos gyvybės. Verčia tą viską veikti noras toliau gyventi, nenoras mirti, nusižudyti — jie mato gyvenimo tikslą. Bet štai, jeigu tas nelaimingas vargšas turi susitaupęs kiek gerybės. Jis tą savo gerybę taupo ir toliau, nežiūrint to, kad jau vis artyn ir artyn slenka prie gyvenimo slenksčio.

Jis sako: "taupau tą tam, kad mane gražiai palaidotų, su visokiomis "ceremonijomis" ir pamaldomis, kad nepakastų kaip gyvulį". Jis, mirdamas, sako: "atiduosit šituos mano išmelstus skatikus 'prabaščiui' laidotuvems". Ir sučėdija jis tam kelias dešimtis rublių.

Ir čionai gera pamoka tiems Lietuvos "moralistams", kurie nuolat šaukia prie artymo meilės. Pats jos nesilaiko; ir pertai jų tūkstančiai iš vargšų surinkti, eina vien padauginimui savo arba savo parinktų sėbrų, mylimų giminių turtų; arba pagelbsti išeiti "vintologijos kursus". Christus nemokino taip, jis mokino elgtis taip, kaip elgiasi tie vargšai — mokino mylėti viens kitą. Bet Christaus "vietininkai" elgiasi priešingai jo mokslui: ima iš vargšų, o duoda tik išrinktiems: giminėms, sėbrams.... Jie šaukia: "nežiūrėkit, ką mes darome, tik žiūrėkite, ką sakome!" Ir moralistai darbuose prieštarauja savo žodžiams. Stengiasi tuos ir kitus vargšus laikyti savo globoje kuoilgiausiai. Ir yra už tad "Šventoj Lietuvoj", taip daug baisiausiai vargstančių žmonių. Ir "tokią artymo meilę, tokią morališką teisybę" platina "žmonių vadovai". Valdžia irgi kalta už žmonių vargą, nes ji moka vien imti nuo žmonių ir už paimtą gerą taisyti žmonėms pinkles, pančius, juos persekioja.

Nors Lietuvoj yra apie trisdešimts visokių labdarių bei pavargėlių šelpimo draugijėlių, bet daugumas jų gyvuoja tik ant popieros. Ir didžiausi jųjų parėmėjai būna tie pats parapijonįs-sodiečiai, bet ne turtuose paskendę jų vadovai.

Ir tol reikės vargšams klampoti per pusnis, tol jiems, sulaukus senatvės, reikės vargti už gėrą ir naudingą darbą, kol "morališkos teisybės" pažiūra nepakryps geron — tikron artymo meilės pusėn, kol valdžia nesiliaus besirūpinus vien traukimu iš žmonių syvų, ir už juos rengti tik daugiau kareivijos, taisyti žmonėms pinkles, vietoj gelbėti, vaduoti iš vargų, aprūpinti senatvę vargšų darbininkų.

Ir ne įstabu, jei daugybė Lietuvos darbininkų, kas tik gali, bijodami tos nelemtos senatvės, bėgo ir bėga užsienin ieškoti sau laimės — geresnio būvio. Ir bėgs iš tėvynės spėkos tol, kol ne reiks bijotiesi sulaukti tos baisios, žilos senatvės. Kol tėvynėje nebus atsakančių sąlygų aprūpinimui kiekvieno darbininko, kol viešpataus tas vargas, kuris dabar viešpatauja; kol žmonės skęs tamsybėse, kaip dabar kad yra.

Ir tol nesulauksime tėvynėj šviesesnės ateities, tol nepastatysime sienos kenksmingai tėvynės sūnų emigracijai, kol nepagerės žmonių būvis.

V. Krivaitis.

Lapelis.

Pavasaris!

Juokiasi ir saulė ir dangus.

Tik tie augšti namai neikuomet nenusišypso.

Jie visuomet vienodi.

Ir visuomet šalti.

Stoviu aš prie lango, žiūriu į pavasarį ir norisi bėgti laukan iš kambario.

Greičiau bėgti!

Trošku pasavaryj tarp keturių sienų!

Baisiai nuobodu!

Dabar už miesto laukai ir pievos žaliuoja, miškas kvepia....

Oras dreba nuo paukščių čiulbėjimo.

Pavasaris, puikus pavasaris!

Aš stoviu prie lango, žiūriu į gatvę — skersai, išilgai, ar nepamatysiu ko indomaus.

— Kas tiktų feljetonui.

Reikia imti plunksną ir rašyti.

Kaip nuobodu pavasaryj rašyti feljetonus.

Ir kas tuos laikraščius su feljetonais išgalvojo?

Tutbūt storkailis, kuris pavasario nemėgsta!

Laimė — mano feljetonai neilgi — į pusvalandį baigta.

Nepavydžiu aš savo kolegoms, kurie dabar rašo apysakas penkiuose tomuose.

O, kokia kankynė rašyti pavasaryj romanus be pradžios ir galo!

Nepavydžiu ir redaktoriams. Sėdėk kiaurą dienelę prie stalo troškioje redakcijoje.

Ir skaityk:

— Jonas su Petru, bestovėdami prie baro, susiginčijo dėl nosių ir Petras Jonui buteliu galvą pramušė.

— Su Agnieška atsitiko nelaimė, tokia....

— Pono kalbėtojo ponas klausytojas užklausė, kaip ten buvo su dešromis Lietuvoje, ir ponas kalbėtojas ponui klausėjui liežuvį parodė.

— Korespondentas toks melagis, kokio ant žemės dar nebuvo. Buvo ne taip, o buvo šit kaip.

Ir toliau ir toliau....

Ant stalo rašinių stirta.

Kaip tat nuobodu.

Ištikro nuobodu!

Nieko nepadarysi — reikia rengti medžiaga ir leisti numeris.

Sako:

— Be laikraščių būtų ir dienvidury tokia tamsybė, kad žmonės, it žabaliai, tik kaktomis į stulpus daužytų.

O už lango pavasaris juokiasi....

Žiūriu pro langą.

Šit eina rimta dama ir su ja panelė.

Turbūt damos duktė.

Mergaitė turi rankose gėlės ir ant krutinės prismeigtos gėlės, — o po tų gėlių širdis tvaksi —

Jauna!

Ir gėlės didžiuojasi:

— Šit kokios mes gražios! Žiūrėk, žmogau!

O akįs?....

Laimingos tos jaunos akįs!

O lupos rodos jieško pabučiavimo.

Matutė ir nenujaučia, kas jos dukters širdyj yra.

Matutė jau užmiršo, kad ir ji jauna buvo ir jos širdis kitaip plakė!

Gerai būti jaunam!

Ir lūpos, ir akįs mergaitės kažin ko jieško....

Ji turbūt myli....

Ir savo numylėtam neša tas gėles.

Nuims nuo krutinės ir, duodama savo svajonei, tars:

— Še!

Ir daugiau nieko.

Daugiau nieko ir nereikia tarti!

O naktį mergaitė sapnuos....

Mylinčios mergaitės sapnai esti:

— Gražus, kaip pavasaris,

— Ir nekalti, kaip balti angėlai!

Pirmą kartą matai tą mergaitę ir daugiau, rasi, jos neikuomet nebepamatysi.

O vienog ji tau taip artima šiandien!

Ir šypsa ir akįs jos taip brangios tau!

Ir šnibždi:

— Būk laiminga, mylėk! Nesigailėsi senatvėje!

Adomas Mickevičius juk pasakė:

— Kas nemylėjo, tas negyveno!

Pavasaryj žmogus daug svajoji....

Heine pasakė:

— Pavasary kiekvienas kurpius turi teisę būti sentimentališkas!

Bet visgi reikia rašyti feljetonas.

Apie ką?

Viskas nuobodžiai išeis.

Taip nesinori imti plunksnos į ranką.

Ir kvailai bus.

Žiovausi tu, skaitydamas.

Ne — šiandien nieko nereikia rašyti!

Skaitytojau, jei tu esi liuosas:

— Einame į laukus!

Saulė bučiuoja žemę.

Ir laiminga žemė, kaip įsisvajojusi jaunoji, šnibžda:

— Dar, dar!....

Bėgiosime, juoksimės.... kaip kūdikiai.

Pavasaris!....

Nebijok, jei iš tavęs rimtieji juoksis:

— Augščio turi po sieksnį, o tokie kvaili.... vaikams tas pritiktų....

Tesijuokia!

Tik tas piktai juokiasi iš kūdikių, kuris pats neikuomet nebuvo kūdikiu!

Ir nežino, kas tat yra būti kūdikiu.... Nors ir dideliu!

Petras Butėnas.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Korespondentui iš Westville. Kokią kunigas gaspadinę, storą ar laibą turi, tai jau vien kunigą ir gaspadinę apeina, bet ne laikraščius ir skaitytojams tas negali rūpėti. Kiek gaspadinė stiklų išgeria ir kaip kalba, tai taipgi jos reikalas. Kam jos kalba nepatinka, tas neklausys. Laikraščiams pageidaujamos svarbesnės iš lietuvių gyvenimo žinios, bet ne bobiški plepalai.

Lietuvos ponui, E. St. Louis Korespondencijoj per daug asabiškumo, todėl laikraščiui netinka. Jeigu Šv. Jurgio kareivių apsiėjimas Tamistai nepatinka tai turėk drąsą savo vardu jiems tiesiog parodyti, kaip turi elgtiesi. Dabar gi, slapyvardžiu užsidengęs, Tamista vien peiki, o neparodai kaip turėtų būti. Kas teisybę kalba, tas slėptiesi nereikalauja. Už peikimus ypatų reikia ir prieš teismą atsakyti, redakcija gi už teisingumą ar neteisingumą tu peikimų atsakymo imti ant saves nenori, Tamista gi, nepasirašydamas tikra pravarde, krauji visą atsakymą ant pečių laikraščio redakcijos.

A. B. Grand Rapidse. Iš tikro nieko naujo nėra, vien plačiau, su keliais dapildymais atkartota tas pats, kas pirma buvo rašyta ir kas jau tilpo. Argi verta ilgus ginčus vesti dėl to pačio ir remtiesi tais pačiais tvirtinimais?

J. J. Češunas, Freemon, W. Va. Konsulis neturi galios nė priimti norinčius pasiduoti kariuomenėn, nė nuo kariuomenės paliuosuoti. Konsulis gali duoti tik liūdijimą, kad esi Rusijos pavaldinys. Toks liūdijimas palengvina perėjimą sienos į Rusiją, bet sugrįžus į tėvų šalį — ten jau kas kita. Pabėgusieji nuo kariūmenės baudžiami tam tikrais įstatymais. Rusų konsulio adresas Chicagoje yra: Russian Imperial Consul, 158 Adams str., Room 307.

Kuo ką nuraminama.

— Mama, žiūrėk, kaip tėvas pyksta, kad mažiukas vis rėkia ir rėkia.

— Nugi, veikeli, inbruk mažiukui žinduką, o tėvui bėk parneši paintę.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

ar *Erforschung des indogermanischen Alterthums* (2-ra laid. 1890); P. von Bradke, *Ueber Methode und Ergebnisse der arischen Alterthumswissenschaft* (1890); P. Asmus veikale *Die indogermanische Religion in den Hauptpunkten ichrer Entwicklung* (2. Bd., 1875—77) suteikė filozofišką mytologiškos medžiagos apdirbinį gyvame ir giliamaningame išdėjime. —

Indogermaniškoji šeimyna, kaikurių vadinama sulyg jos kraštutinių narių indokeltiškąja, kitų gi ariškąja, nors paskutinysai užvadinimas geriaus butų aprybojus indopersais, apima didelį skaitlių Azijos ir Europos tautų. Čion priklauso indai, iranai (baktrai, persai, mydai, turbut teipgi skytai), armėnai, frygai, trakiečiai, albanai, graikai, itališkosios tautos, baltai, slavai, germanai ir keltai. Šitas įvairių genčių šeimynos vienumas buvo prirodytas sulyginamąja kalbažinybe, kuri ant šito lauko apsivainikavo savo pirmaisiais liaurais. Po to, kaip pirmoje devyniolikto metašimčio pusėje kalbažinybės korifėjai: Bopp, Rask, Schleicher ir kiti padėjo pamatą šitam mokslui, tarytum buvo galimu su augmenijos ir gyvijos meto sezonų ir gamtos apsireiškimų užvadinimų pagalba išrišti klausimą apie pirmapradinę indogermanų šeimynos tėvyškę ir nusekti kelią, kuriuomi kiekviena tauta ėjo kas sau. Teipogi ir sulyg kulturos, šeimyniškų prietikių, pobudžių ir tikėjimo kalbažinybė davė svarbius išaiškinimus.

Daugiau kaip penkios dešimtys metų perėjo nuo laiko pirmo apsidžiaugimo ir dabar matome daugelį vilčių apgautomis ir dabar apie pirmapradinę indogermanų tautą bei jos atsiradimo vietą šnekama daug atsargiau, negu net dvidešimts metų tam atgal. Pasekmės, išsirodžiusios tikromis, pavirto į klausimus ir daugumas išvadų bei sąryšių, padarytų pirmame periode po atradimui, yra dabartinių kalbažinių laikoma belaikiškais ir klaidingais. Gimtinės indogermanų tautos vietos jieškota visur,—ant augštosios Pamyro lygumos, Armenijoje, pietinėje Rusijoje, Lietuvoje, pietinėje Švedijoje, antgalo dabartiniu laiku kaikurie tyrinėtojai manė net, kad vargiai šitas klausimas tegali buti moksliškai apšnekėtas. Parsiėjo persitikrinti, jog tolygųs klausimai yra daug painesni, negu jie rodėsi išpradžių; pirmesnėsės teorijos laikoma dabar tik prirengiamomis, nors ir vaisingomis hipotezomis. F. von Geno knyga apie kulturiškus augmenis ir naminius gyvulius, parodžiusi naujus kelius, prirodo mums, kaip mažai reikia tikėti pasekmėms, išvedamoms iš nuotraukinių žinių. Aiškiai išvesti ir suprasti indogermaniškų tautų prietikius su pirmapradiniais įvairių šalių gyventojais, arba su jų kaimynais, su kuriais jie maišėsi dėl veiklių susinešimų yra labai sunki užduotis.

Indijoje persikėlę arijai rado daugelį kitų genčių (Bhota, Kola, Gonda, Dravida); iranų sieną kaip nuo Babilionijos pusės, teip ir nuo Turano pusės sunku yra nutiesti. Kas mažaazijiškuose kultuose priklauso vieniems indogermanams ir kas semitams, koksai sąryšys gali buti terp etruskinės ir senoviškos graikiškos kulturos, kokios priešistoriškosios tautos paliko po savęs šiaurinėje Europoje polines trobas, akmenis, kapus ir ginklus: vis tai — klausimai, kuriems nė kalbažinybė, nė antropologija nemato greito išrišimo. Tokiu budu visokios prirengiamosios kombinacijos likosi pripažinta pirmalaikiniais tvirtinimais; tik kaikurie abelni išvadai sulyg artimo giminiško atskirų tautiškų grupų sąryšio yra ištikimais. Šitai ve pilnai yra tikra, — kas jau ir išpradžių buvo pripažinta, — kad persai ir indai padaro vieną grupą, iš kitos gi pusės terp iranų ir slavų teipgi yra ankstas susirišimas; apie graikiškai itališką grupą dabar jau negali buti nė kalbos, kuomet italai, priešingai, turi daug abelno su keltais.

Tokiu budu apie senovišką indogermanišką kulturą mažiau galime pasakyti, negu galėjo pirmesniojo laiko mytologai, ir kadangi graikiškų dievų vardams jie greitai mokėjo surasti šaknį sanskritų kalboje, kuri aiškino jų ypatybes ir jų mytus, tai mums dabar atrodo perdaug drąsu tverti tokius aiškinimus kuone išimtinai pasiremiant viena etimologija. Kitos net visai aiškios kombinacijos pasirodė klaidingomis, ar bent abejotinomis, k. a. Varuna—Uranos, ir tuli iš dabartinių kalbažinių turi labai daug ką užmesti sulyginamąjai mytologijai. Teip pat ir etnografija neliko neprisidėjus prie šito klausimo ir tiems apsireiškimams, kurie skaityti grynai indogermaniškos paeigos, ji surado analogiškas formas ne tik pas semitus ir aigiptiečius, bet net ir pas raudonodžius ir kitus laukinius žmones. Žinoma, daugelis liekasi neužginčijamu. Šitai ve, negalima nepripažinti, jog Jama—Jima, Soma—Gaoma, užmušikas Vritri ir daug kas daugiau yra abelna indogermaniško periodo nuosavybei. Sanprotavimas apie šviesą dangaus dievą, apie dievų kovą su tamsiais demonais ir dar kai-kas daugiau galima priskaityti prie senojo indogermaniško periodo, bet kad šitas priešistoriškasis laikas turėtų jau aprybotą kosmogoniją ir eschatologiją, kaip tas nesenai dar buvo tvirtinama A. von Ridbergo, tai su tuo negalima sutikti.

Bet abelna indogermaniško tikėjimo charakteristika nesiremia ypatingai šitomis priešistoriškomis žiniomis, ji turi apryboti vietą, užimamą indogermanais tikėjimų istorijoje viso jų vystymosi bėgyje. Šitoje dėstyje paprastai yra pravedama paralėlė terp jų ir semitų: čion ant pirmos vietos stovi tikėjimas, ten — kultura; čion dievas yra istorijoje, ten — gamtoje (Max Mueller). Tokių abelnų formulų vertybę gali nebranginti tik tas, kas abelnai sugiebia suprasti tik smulkmenis, o ne abelną filozofišką istorijos vertę. Svarbiausieji indogermanų tikėjimai — indų, persų, graikų, romėnų, kurie savu žaru labai daug skiriasi terp savęs, yra klasiškais išsiplėtojusios ir apdvasintos politejybės atstovais. Kuomet semitai savo akis kreipė linkui dangaus, o jų tikėjimai persiėmė pasidavimo (islamas), absoliutiškos ypatybės dvasia, tai indogermanai priešingai, apsistojo ant vidurinio, svietiško gyvenimo proceso: jų tikėjime niekuomet nebuvo griežto atidalinimo terp dieviško ir žmoniško. Sulyg šito bus mums proga persitikrinti istoriškame atskirų indogermaniškų tikėjimų išdėjime.

INDAI.

St. ara Izdv. Lemanno (Kopenhagene).

Nusisiuntimo raštai. Abelna Indijos apžvalga. Liudvig, *Geographie, Geschichte und Verfassung des alten Indiens* (1875) ir, lygšiolai turįs dar didelę vertę, Benfejo straipsnis *Indien* Erscho ir Grubero encyklopėdijoje; Chr. Lassen, *Indische Alterthumskunde* (4 tom., 1846 — 1861 2-ra laida I ir II t. 1867—74), pirmiaus šitas veikalas buvo svarbiausia indologijos versme. — Indijos istorija: Ed. Meyer, *Gesch. des Alterth. I,* ir Lefman Okeano rinkinyje. — Iš rašliavos istorijos. L. Schreder, *Indiens Litteratur und Cultur* (1881). Ankstyvesnieji A. Webero veikalai (*Akademische Vorlesungen*, 1852, 2 auf 1875) ir Makso Muellerio, *A history of ancient sanskrit Litterature* (1859) pasenę. Žinios apie indų kulturą galima rasti pas Weber'į: *Indische Streifen* (3 Bd. 1868—79), M. Mueller'į, *Chips from a German workshop* (vok. Essays 4 tom.); Monier Williams, *Indian Wisdom* (tarp ko kito paduoda indų mokslo išvardą), G. Zimmer, *Altindisches Leben;* Dutt, *Hist. of Civilisation in Anc. India. I—III* (1890).

Apsipažinimui su indų tikėjimų istorija ikišiolai gromis versmėmis gali buti senesnieji H. F. Colebrooke'o veikalai *Misc. Essays* (ed. by Cowell) ir G. G. Wilsono (Works, Rost'o išdav. 5 t. 1861—1866) ir ypatingai I. Muir'o: *Original Sanskrit texte* (3 laid. 1890), ypatingai tom. III—V; teipogi Weber'io, *Indische Studien* (periodiškas išdavimas, pasirodęs nuo 1849 m.). Kaipo rankvedžiai abelnai indų tikėjimo istorijai ypatingai patariama A. Bart, *Les religions de l'Inde* (1870)] išpradžių encyklopedijoje Lichtenberger Enc. des sc. rel., paskui su priedais versta į anglų kalbą Truebner'io Or. Serien (1882), čion privedama visa reikalinga rašliava; teipogi F. W. Hopkins, *The Religions of India* (1895), M. Muellerio, *Hibbert Lectures on the origin and growth of religion as illustrated by the religions of India* (1878), šita knyga ikišiolai yra verta atidžios ir jo *Gifford Lectures,* (4. t. teipgi vok. kalb.) nepridavė jai nieko svarbaus; Monier Williams, *Religion's thought and life in India: Vedism, Bramanism and Hinduism* ir P. Wurm, *Kurze Geschichte der indischen Religion* gali buti teipgi iš dalies naudingais. Platųs rašliaviški nurodymai patalpinti Barto Biulėtinuose R. H. R. —

67. ŽMONĖS IR KULTURA.

Indų charakteristika paprastai darosi perdaug vienpusiška. Atsišalinimas nuo reališko svieto, kuris neužginčijamai yra vyraujančia atžymybe didesnėje dalyje jų rašliavos, fantastiška ir abstraktiška jų protavimo pakraipa ir antgalo paniekinimas, su kokiu jų mokslo ir tikėjimo srityje žiurima į praktišką gyvenimą, — visa kas tas davė priežastį laikyti indus be veiklumo ir jiegos žmonėmis, atsidavusiais mąstims ir svajonėms. Bet toksai paveikslinimas yra tikras tik sulyg atskirų šitos tautos sluogsnių ir sulyg kaikurių jos istorijos periodų; jeigu gi ėmus į apskaitymą visus indiškuosius gyventojus ir pasekus visą jų istorijos bėgį, tai bus gauta visai kitokis įspudis. Drąsus persikėlėliai, kurie seniaus išėjo iš savo užupinės tėvyškės į Pendžabą ir pasklido po visą Dekaną, žinoma, ne svajonių ir protavimų keliu apėmė šitą turtingą šalį, atėmę ją nuo laukinių, pirmutinių gyventojų ir davę pradžią tvirtai kulturai. Pas šituos indus nebuvo narsos ir energijos stokos kariškam atsidavimui ir sugiebumo praktiškam veiklumui; pakaktinai buvo pas juos teipgi ir gyvenimo džiaugsmų ir šviesių vilčių. Numirti narsiai bekovojant skaitėsi karžygių laime, bet jie greičiau velijo pragyventi dar "šimtą rudenių", anapus gi myrio dangus buvo prirengtas amžinam narsių vyrų gyvenimui.

Vienok už savo šeimininkavimą užkariautoje jų šalyje indai turėjo prikišti. Dausų klimatas veikė į juos, jei ir neteip parbaigiančiai, kaip tas tankiai tvirtinama, tai visgi silpnijančiai. Bet dar viduriniuose metašimčiuose indai yra musų akyse žmonėmis apdovanotais veiklia jiega. Magabcharata, Indijos Iliada, žinoma, turi daug (vėlesnių) filozofiškų pažiurų, kurios toli nėra įgimtos Iliados karžygiams; bet pagrindinė veikalo dalis yra epopėja nė kiek neužsileidžianti Iliadai garbstyme kariškos narsos ir karžygiškos drąsos.

Nereikia laikyti liaudinio pobudžio pasekme tos indų aplinkybės, kad kunigai, nuo seniausio laiko uždaryti į atskirą kastą, vedė gyvenimą, pašvęstą bergždiems aukojimams ir beveikliškiems galvojimams, mokytieji gi iš šitos kastos plėtojo pesimybę, kuri buvo šito bežiedžio gyvenimo pasekme. Tautos branduolys šitų ligustų apsireiškimų likosi nepalytėtas; galinga kariškoji kasta gyveno linksmai ir veikliai; teipogi ir valstietinės kastos. Vaisbiškuose susinešimuose dar senovės laiku jie lenktyniavo su vakarų tautomis, daugelyje pramonijos šakų jų niekas neviršijo, Indijos gi turtais buvo ne tik žemės produktai. Be to indai stojosi visasvietiniais pasakoriais, ir šitose liaudinėse sakmėse ypatingai apsireiškia svietinė jų savižinybės pakraipa. Didelis žmogaus gyvenimo pastabumas ir protiškas moralas sujungtas čion su kandžia smailaprotybe, linksma lengvamanybe ir ypatingai su vienvaliniu sarkazmu, nukreiptu prieš kunigų puikybę bei gotumą ir puščiuolinių dievuočių begalinį dievotumą.

Tokiu budu ne visa kas Indijoje yra tikėjimu; vienok nereikia abejoti, kad tikėjimiškas dievotumas kaip iš jo pildymo pusės, teip ir su galingos mąsties ir jos sutvertos turtingos rašliavos pagalba lošė didelę rolę tautoje; tikėjimas visuomet liekasi dideliu indų vedėju ir indų tikėjimas yra patim žymiausiu apsireiškimu stabmeldybėje. Bėgyje trijų ar keturių tukstantmečių jis šeimininkavo šitos stiprios šalies tautoms ir prie visų atsitikusių perversmų valiojo užlaikyti savo nuosavą pavienybiškumą. Nutolimas nuo reališkos svieto pusės, kuris padaro svarbiausią jo velesnių esmeninių formų atžymybę, nesimato jame nuo pradžių; vienok visuose vystymosi laipsniuose pastebiama palinkimas prie paslaptiško ir nesuprantamo, kuris apsireiškia kaip pirmuose šiurkščiuose simboluose, teip ir plonose atskiramybėse bei apmąstymuose, tankiai tik išrodančiais giliais. Indų mėkla teipgi mėgsta skraidyti begališkume ir berubežiškume; bet jie anksti išmoko šitą begališkumą vaizdyti, kaipo vienumą ir ypatingai kaipo dvasišką vienumą; dvasiškoji monybė jų tikėjimiškoje mąstijoje viršija: dvasioje jie mato esmenį, reališkuose daiktuose prisimatymą ir su pastebėtinu aitrumu veržiasi prie to, idant, aukojant prisimatymu sugauti esmenį: išsižadėjimas savęs, šventa indų aistra yra šito veržimosi prirodymu. Daiktų esmuo, prie kurio jie veržiasi, retai matomas indiškam protavimui kaipo kas tokio viršgamtiško: svietinės dvasios artumas yra pati iš savęs suprantama esmeninė idėja jų pažvalgos į svietą; šita kraštutinė pantejybė daug kartų bėgyje tikėjimiško gyvenimo pereina į atejybę, dievotumas gi neatsiliekąs nuo atsižadėjimo savęs įgavo pertai nihilistiškąjį antspaudį.

Ant kiek indai išreiškė gyvo žingeidumo tikėjimo srityje, ant tiek pat mažai jie parodė gabumo politiškame gyvenime. Kaip ne narsųs jie butų buvę karėje, veiklųs valstietiniame gyvenime ir gabųs teismiškų įstaigų steigimui, jie niekuomet negalėjo susijungti į vieną tautą ir niekuomet nė kalbos negalėjo buti apie padarymą vienos indiškos viešpatybės, kam, žinoma, kenkė šalies platumas. Iš to pasirodo aišku, kodėl šita tauta niekuomet nelošė svarbios rolės svieto istorijoje: nors indai ir jų kultura užėmė visą pietinę Aziją ir net didžiąsias Zondiškąsias salas, ir pusė mongoliškojo svieto išpažino indų tikėjimą, vienok jie nevaliojo pernešti savo šeimininkavimo už Indijos rybų, kas galejo palaikyti jų intekmę; net ant savo nuosavos žemės kovoje su įsiveržiančiomis pas juos pajiegomis, indai visuomet budavo sumuštais. Graikams ir persams, anglams ir musulmonams jie buvo perdaug lengvu grobiniu ir ateityje tautiško jausmo ir politiško sumanumo stoka ištikrų gresia indų kulturai.

Suprantamas dalykas, kad žmonės, kurie teip mažai stengėsi sutverti savo nuosavą istoriją, tiek pat mažai rupinasi ir jos rašliavišku užlaikymu. Bramynai mažai tesirupino tuomi, kas dedasi šitame apgavybės ir kančios svietė, ir jeigu vienas ar kitas sugiebus valdovas nebutų palikęs užrašų, kuriuos, rods, tik naujesnėji indologija pasistatė sau uždaviniu rinkti ir aiškinti, tai męs neturėtume jokio šiek-tiek aiškaus supratimo apie indų chronologiją.

(Toliaus bus.)

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.
J. Laukis, 2817 Union av., Chicgao, Ill.

APIE EUROPOS KUOPAS IR SĄNARIUS.

Nors šiandien T. M. Draugija, ačiu nenuilstančiam triūsui Centro Valdybos ir pagalbai daugumo darbščių sąnarių, pasiekė augšto laipsnio savo bujojime ir susitvarkyme, tai vienok, laikui bebėgant, draugijai beaugant, atsiranda vis nauji reikalai. Vienu iš tokių naujų reikalų—yra sutvarkymas tos dalies mūsų Draugijos, kuri randasi anapus Atlantiko — Europoj. Šiandien, jeigu neklystu, T. M. Draugija turi ten savo kuopas sekančiose vietose: Tilžėje, Berlyne, Paryžiuj. Kriokuvoj (Austrijoj) ir Freiburg'e (Šveicarijoj). Apart to yra dikta sauja T. M. D. sąnarių Rusijos ribose, taip, kad iš viso T. M. D. skaito Europoj apie porą šimtų sąnarių. Berods, yra jau keletas sąnarių ir Anglijoj ir reik tikėtis, jog greitu laiku atsiras ten ir kuopos. Šitos visos kuopos, kaip ir amerikietiškos kuopos, surištos administratyviškuose ir kituose reikaluse stačiai su Centru, kuris randasi čia Amerikoj. Vienok, ačiu tolumui, kaip lyginai ir skirtinom aplinkybėm, negalima pasakyt, kad Europos kuopų ryšiai su T. M. D. Centru ir Amerikos kuopomis, būtų angšti ir artimi. Centras, atlikdamas įvairius reikalus, iki šiolai tankiausiai pasinaudodavo tarpininkyste p. Gabrio, ačiu kurio pasidarbavimui kuone visos minėtos kuopos susitvėrė. Darant Kud. raštų ekspediciją, reikėjo vėl ką nors ingalioti tą reikalą atlikti, nes Centrui, esant čia, tūlus reikalus stačiai negalima atlikti. Taip, pavyzdin, išsiuntimas Kud. raštų Didžiojoj Lietuvoj bei Rusijoj esantiems sąnariams, pavesta Mauderodės spaustuvei, po priežiūra vietinės Tilžiškės kuopos, kurios tą maloniai apsiėmė atlikti. Girdimę, jog Rusijos valdžia Kud. raštų nepraleido ir visą siuntinį sugrąžino atgal Tilžėn (vienas tomas būk cenzūros nepraleistas). Čia vėl su Centru susirašinėjimas: kaip, ką ir t. t. padaryti?.... Tas užima suprantama savaites, jeigu nemėnesius, laiko, o sąnariai turi laukti nežinioje. Nuo Kud. laidos yra pasilikę visi originaliniai artistų paveikslai ir piešiniai, taipgi visos tų paveikslų klišės — turtas, prigulintis Draugijai, ir vertas kelių šimtų dolarių. Jis laikinai pavestas globai tos pačios Tilžiškės kuopos. Ateityje, spaudinant knygas čia, daug parankiau bus jas siuntinėti vienon vieton, o ne kiekvienai kuopai ir sąnariui atskirai. Tas viskas kalba už tai, kad Europiečių labui, kaip ir labui pačios T. M. Draugijos reik reikalus Europos kuopų sukoncentruoti, sutveriant Centrą Europos kuopoms. Kadangi T. M. D. branduolys randasi čia, tai be abejonės Europiškis Centras privalo pilnai priklausyt nuo abelno T. M. D. Centro. Mano nuomone, vertėtų sutverti vietą antro Vice-Prezidento, ir jon paskirti Europietį. Tokiu būdu Europiečiai turėtų savo atstovą Centro Valdyboj ir atlikimas įvairių Europos reikalų dikčiai pasilengvintų; supažindinimui Europiečių su abelnais T. M. D. reikalais galima būtų po priežiūra minėto Vice-prezidento pasinaudoti vienu iš Europinių laikraščių, kaipo pusiau-oficiališku organu. Vice-Pirmininkas privalėtų turėti tūlus platesnius ingaliojimus, leidžiančius jam savarankiškai veikti, suprantama T. M. D. įstatų leistose rybose. Mano nuomone, tokiu patogiausiu sub-Centru būtų Tilžė — širdis Prūsų Lietuvos. Įsteigimas tokio Centro Europoj labai palengvintų darbą Centro valdybai, nes tada galima būtų atlikti reikalus per Centrą, vietoj per atskiras kuopas. Iš kitos vėl pusės tas gal nebebūtų be geros intekmės ant europiečių veiklumo. Tai yra liuosas projektas; jo smulkmeniškas apdirbimas prigulės nuo to, kaip į jį pažiūrės būsiantis IV T. M. D. Seimas.

B. K. Balevičius.

—Berryman in Washington Star.

Durįs niekada neužsidaro...

MŪSŲ PRIVALUMAS.

Keli žodžiai į T. M. D. narius, ir mūsų visuomenę.

Ūkininkas, kuris nori rinkti pelningus vaisius nuo savo lauko, visupirma rūpinas kiek galėdamas tinkamai dirvą prirengti, kad pasėtoji sėkla galėtų pageidaujamus vaisius atnešti. Toks ūkininkas, kuris stengias ir rūpinas prigulinčiai dirvą prirengti, nei kiek neapsirinka. Iš tokio savo triūso jis sulaukia šimteriopo vaisiaus.

Tokiai dirvai prilygsta ir mūsų T. M. Draugija, o mes patįs anam ūkininkui, norinčiam pelningus vaisius rinkti nuo savo lauko.

Taigi jei mes norime iš tos savo dirvos, T. M. D. gerus pelningus vaisius imti, rūpinkimės kiekvienas jos prirengimu prie išdavimo pageidaujamų vaisiu. Stengkimės po T. M. D. vėluva rinktis ir jungtis visi lietuviai, išsklaidyti po plataus pasaulio kraštus. Rūpinkimės savo vientaučius supažindinti su jų pareigomis savo tautai, kurios guli ant mūsų pečių, ir reikalauja atlikimo.

Pirmiausiai mes negalime būti be tam tikros organizacijos, po kurios vėluva galėtume visi susijungti tautos vienybės ryšiu. Tokia organizacija, rišančia mus visus į kruvą, gaivinančia patrijotybę, tėvynės meilę, yra T. M. D. T. M. D. vardas ir vėluvo pilnai atsako tam uždaviniui.

Mūsų tauta šimtmečių bėgyje stelbiama kaimynų, ypač gi gudų, kurie ir paskutinį kelrodį į civilizacija, — mums raštą buvo išplėšę.

Negalėjo neatsilikti nuo laisvesnių tautų kultūroje. Taigi šiandien, malonųs vientaučiai, gyvendami laisvesnėje šalyje, o ir mūsų tėvynėje užtekėjus spaudos saulutei, rūpinkimės nepraleisti to brangaus laiko veltui. Vykimės kitas kultūringesnes tautas, idant žingsnis žingsnin galėtumėm pradėti žengti drauge su jomis. T. M. Draugija yra ta narsioji mus tautos armija, kuri augštai keldama Lietuvos vėluvą eina audringu keliu per priešų minias, kad pastatyti mūsų tautos vėluvą greta su kultūringų pasaulio tautų vėluvomis.

Taigi prigulėti į T. M. D. yra pareiga kiekvieno lietuvio, ypač išeivio apleidusio tėvynę; mes negalime pasitraukti nuo kovos lauko, ir nesirūpinti savo tautos reikalais. Mūsų pareiga yra kuodaugiausiai išleisti gerų naudingų raštų, atperkant rankraščius nuo rašytoju ir duodant jiems pragyvenimą ir drąsinant juos prie tolesnio naudingų raštų rašymo. Taip pat turime tuos naudingus raštus išplatinti, idant neliktų nei vieno lietuvio, kurio nepasiektų naudingas raštas, sklaidąs miglas nuo mūsų proto akių. Tą padaryti galime tik rišdamies į vieną tautinę organizaciją — T. M. D.

Taigi, malonųs vientaučiai, pasistengkime kad ta mūsų dirva, T. M. D. tuokių naudingų raštų, ar ir naudingesnių kaip Kudirkos raštai, išduotų kas metas.

Amžina yra tą tauta, kuri stengias leisti ir platinti naudingus raštus, kuri rūpinas palaikyti savo rašytojus, duoti jiems žmonišką pragyvenimą, prigulinčiai apmokėdama už jų triūsą. Kuri tauta stengias duoti savo rašytojams prigulinti pragyvenimą, tos tautos rašytojai dauginas, auga savaimai.

Garbinga ir neapgalima yra ta tauta, kuri apščiai turi mokslo vyrų.

Tokios tautos jokia galybė negali nusmaugti.

O juk mūsų tauta tokiais didvyriais yra turtinga.... Tik mums į tą reikia atyda atkreipti, ir neduot skurdui jų varginti ir giltinei be laiko į kapus stumti, arba pasigriebti juos kitataučiams.

Taigi laikas nors šiandien, malonųs vientaučiai, apsidairyti aplink save ir su energija imtis pildymo savo pareigų, kurios priguli mums kaipo tautai, skirtingai nuo kitų tautų, kuri nenori nešti svetimo jungo.

Žemaičių Antanas.

New Philadelphia, Pa. Kadangi patilpęs straipsnelis No. 16 "Lietuvos" paliečia visas kuopas T. M. D., todėl bijodamas, kad ir mūsų kuopa nebūtų prikergta prie tų, ką neturi knygyno, priverstas esu šį bei tą pranešt. Ir taip: mūsų kuopa (122) suvisai jaunutė; susitvėrusi pabaigoje praėjusių metų. Pradžioje prisirašė į ją vos 8 nariai, o jau šiandien turime (čia ištardamas narių skaitlių, turiu dešine ranka vieną burnos šoną pridengti, kad publika negirdėtų aiškiai) dešimts. Nemanyk, mielas skaitytojau, kad visa svarba yra narių skaitliuje. Kartais ir mažas kupstelis, o didelį vežimą parverčia. Mūsų kuopos vienintelis geidavimas buvo įsteigti nors mažą knygynėlį, ir kiek tiktai kartų susirinkus, kitokios kalbos nebuvo kaip tik apie knygyną. Galutinai mūsų geidavimai išsipildė tiktai tada, kada Centralinė T. M. D. Valdyba (kuriai viešai ištariame širdingą ačiui), išsiuntė po du egzemplioriu visų T. M. D. išleistų knygų, išviso 36 knygas, ir vieną egz. Dro Kudirkos raštų. Tada iš džiaugsmo vėla susirinkome, kad aptarus tolesni knygyno veikimai. Tą dieną pasipylė aukos: J. Bendoraitis paaukavo šėpą knygos vertės $15.00; Andrius Aukštkalnis $2.00 pinigais; St. Bulota 40 knygų, A. Gudaitis 18 knygų; A. Bulota 15 knygų, J. Šipaila 14 knygų ir A. Jakaitis 2 knygas. Taip kad šiandien jau turime savo knygyne 129 tomus knygų ir keletą dolarių pinigais Beto, nors diduma mūsų kuopos narių prenumeruoja "Lietuvą", dabar užsisakėme vieną egzempliorių "Lietuvos" ir į mūsų knygyną. Dar tuomi mūsų darbai neužsibaigė. Šiandien, kada turime šiokį tokį knygyną, tai iš eilės mūsų svarbiausiu darbu yra, kad tos knygos negulėtų šėpoje, bet vaikščiotų po žmones, budindamos juos iš miego ir žadindamos prie darbo, prie apšvietos, pakėlimo Lietuvių vardo ir t. t. Taigi tuo mieriu išrinkome komitetą, kad jis parašytų įstatymus knygoms naudotis ir būtų gerai, kad jeigu koks knygynas turi savo įstatymus, kad teiktųsi juos prisiųst vardu žemiau pasirašusio, už ką būtume labai dėkingi.

A. J. Gudaitis, sekr.
P. O. Box 73.
Silver Creek, Pa.

Grand Rapids, Mich. 21 balandžio iš šio miesto išvažiavo ponia R. Šlikienė, kuri čia visiems buvo žinoma ir visų guodojama kaipo veikli tautietė ir gera, prasilavinusi lošėja scenoje. Viską ji veikė T. M. D. vardu. 4 rugsėjo 1910 m. ir 1 sausio š. m. vietinė 58 kuopa buvo surengusi teatrališkus vakarus su plačiomis programomis, kurie įvyko ačiu veiklumui ir pasidarbavimui ponios Šlikienės. Be abejonės jos ypatoje daug nustojo vietinė kuopa, nes ji visados atlošdavo svarbiausias roles, be to savo pasišventimo nemaža paragindavo prie darbavimosi kitus; abelnai sakant, jaunutei mūsų scenai ji buvo tikra motuše. Išvažiavimo priežastis — liga. Todėlei ji turėjo ir savo drabužių krautuvę parduoti.

Buvo rengiamas iškilmingesnis išleidimas, tik tas nepasisekė, nes p. Šlikienė išvažiavo ankščiau negu buvo žadėjusi, todėl tik kelį scenos mylėtojai nuvyko ant stoties ir indavė jai gražų gėlių bukietą. Vietoje gi didesnių iškilmių, lai priima p. Šlikienė nuo mūsų geriausius linkėjimus.

Nors ponios Šlikienės išvažiavimas nemažas šiai kuopai smūgys, visgi prakilniai pradėtas darbas varomas toliau gana pasekmingai, jos vietą dabar užėmė jos sesuo, poni U. Astrauskienė, nepersenai į čia atvažiavusi. Dabar rengiamas teatrališkas vakaras, repeticijos teatro atsilieka pas ponią Astrauskienę, ir ji pasiėmė svarbiausią rolę. Taipgi, šį kartą noriai prisidėjo ir kelios panelės, — vienos prie lošimo, kitos prie dainavimo; galima pasidžiaugti, kad laikui bėgant aplinkybės siektiek keičiasi į geresnę pusę.

F. Belinis, kp. rašt.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

Pereito penedėlio (geguž. 1 d.) vakare, Dexter Parko pavilijone buvo ristynės lietuvio A. Kandroto, brooklyniečio, su žinomu lenku stipruoliu Zbyško. Du sykiu imtasi ir abu sykiu Kandrotas buvo apgalėtas: pirmą sykį Zbyško parmetė jį į 12 minutų 50 sekundų, antrą — į 6 minutas. [Kandrotas su Zbyško imasi jau nebe pirmą syk, bet pirmesnėse (New Yorke) ristynėse Kandrotas, kad ir neparbloške Zbyškos, bet nė to nebuvo įveiktas]. Po Kandroto su Zbyško ristynių išėjo ristis kitas lietuvis, chicagietis Pranas Dalkus, "Baltų Rožių Lietuvių Pasiliksminimo Kliubo" narys, su Joe Wallace. Šį pastarąjį Dalkus pirmą sykį parbloškė į 3½ minutos, antrą syk į 20 minutų.

Dalkus, to vakaro galynėse, buvo iš lietuvių tvirčiausias; jis su savo priešininku tartum žaidė ir juokus darė, nors priešininkas buvo gana tvirtas ir geriaus išsilavinęs už lietuvį. Iš jo lietuviai gali tikėtis nemenko galinčiaus. Dalkus dar tik pusė metų kaip pradėjo lavintis.

Kandrotą Zbyško tartum minkštą vilną suvėlė; jis prieš lenką niekame negalėjo atstovėti, nevien ką negalėjo paristi, bet nei priderančiai pasipriešinti. Zbyško mokėjo gerai suvartoti savo didesnes už lietuvio pajiegas, sunkumą ir išsilavinimą. Reikia manyti, kad su Dalkum Zbyško netaip lengvai būtų apsidirbęs kaip su Kandrotu.

Ristynes surengė J. Tananevičia & Co. Rengėjai turės nemaža nuostolių. Žmonių prisirinko netikėtinai mažai, daugiausiai į 700 ypatų. Mat lietuviai ne "sportai" ir nepanorėjo mokėti dideles kainas už bilietus. Svetainės nusamdymas atsiėjo 700 dol. Zbyškai turėjo iš kalno užmokėti 1,000 dol., o, apart to, ir kitiems galynėtojams, tokiems kaip Samson, Lemm, etc., reiks nemažai atlyginti. Kandrotas, kiek žinoma, sutiko ant procento nuo inplaukimų, kokių negali būti, ir nuo savęs dėjo į 700 dol., kuriuos pralaimėjo. Taipgi ir nemažai lietuvių pralaimėjo "laižybas" už Kandrotą. Girdėtis, nekurie dėjo už jį net po 500 dol.

"Aušros" bute (3149 S. Halsted str.), šios subatos vakare (gegužio 6 d.) 8 val., M. Petrauskas duoda Aušros naudai koncertą. Koncerte dalyvaus įžymesnieji jo Liet. Muzikos Konservatorijos mokiniai. Paduodame čia ir koncerto programą:

1) The Cowslip, Valce .. Smallwood
Piano. Ispildys Rožė Montkiutė
2) Take back the Heart .. Claribel
Trombonas. Išpildys Jeronimas Mockus.
3) Laivyne ..... Gounod
Padainuos Zenonas Stogis.
4) Frohlicher Landmann, Schumann
Piano. Išpildys Berta Jodeikiutė.
5) Perchė piangi ..... Gounod
Padainuos Marė Viskoškienė.
6) Valse, Op. 62, N 2 .... Chopin
Piano. Išpildys Antanas Olševskutis.
7) Temsta dienelė ..... Moniuško
Padainuos Petronė Kriščiokiutė.
8) Chimes of Normandy
(ištraukos) Planquette
Smuikas. Išpildys Zosė Olševskytė, akompan. Antanas Olševskutis.
9) a) Kada turėjau mielą tėviškę — Lassen.
b) Širdelėj moterų (iš Op. Rigoletto), Verdi,
Padainuos Kazys Vyčas.
10) a) Siuntė mane motinėlė, M. Petrauskas,
b) Gypsy Song (iš Op. Carmen), Bizet,
Padainuos Malvina Horodecka.
11) Gavotto, Op. 16. ..... Godard,
Piano. Išpildys Vytautas Graičiunas.
12) Caro nome (iš Op. Rigoletto), Verdi
Padainuos Marė Janušauskienė.
Akompaniamentas perdėm (išskyr. nr. 8) p. M. Petrausko.

Po koncertui skaitys trumpą referatą Brandukas temoj "Dzūkų kaimas dabar ir seniau". Visam pasibaigus bus šokiai ir visokios žaismės jauniems ir seniems, taipjau šachmatai, varcabai etc. Įžangos 25 centai ypatai.

Gegužio 7 d., 3 val. po piet, Aušros prelekcijos bus:

1) Bridgeporte: Aušros svetainėj, 3149 So. Halsted str. Skaitys Dr. A. Zimontas tėmoj: "Veikmė dantų ant žmogaus gyvenimo".

2) Town of Lake: Davis Square svetainėj, 45-ta ir Marshfield ave., skaitys Kl. Jurgelionis temoj: "Baudžiava Lietuvoje".

Ateinančią seredą (geg. 10 d.) Dramos ir Muzikos Dr-ja "Birute", M. Petrauskui vedant, duos koncertą Davis Square Assembly Hall bute (kampas 45-tos ir So. Paulina gtv.). Bus taip jau ir lietuviškieji šokiai. Koncertas prasidės 8:30 vakare. Įžanga dykai.

VIETINĖS ZINIOS.

Nuo gegužio 11 iki 25 d. š. m. Coliseumo rūmuose, Chicagoje, bus įrengta Vaikų Priežiūros Paroda. Skyrius parodoje, kuriuo ypatingai rūpinosi Sveikatos Komisija, bus indomiausias. Čia lankantiemsiems bus rodomos fotografijos ir krutomieji paveikslai apie visokias ligas ir priežastis, kurios ligas gimdo, be to bus skaitomos trumpos lekcijos apie hygijeną, nurodymai, kas daryti ir kaip gelbėties susižeidimuose arba ūmuose susirgimuose, ir t. t. Labai pamokinąs toje Sveikatos dalyje skyrius — tai apie apsaugojimą vaikų akių. Suvienytose Valstijose, sulyg statistikos žinių, esama daugiau kaip 300 tūkstančių neregių, kurių daugumas tapo neregiais per ne prižiūrėjimą arba tėvų nesirūpinimą apie savo vaikų sveikatą. Patartina ir lietuviams, ypatingai motinoms, nepatingėti į tą parodą lankyties ir pasimokinti. Paroda bus atidaryta kasdien nuo 10 val. ryto lig 10 val. vakare, už įėjimą nieko nereikia mokėti, išskyrus tik utarninką ir pėtnyčią, kuomet nuo lankančiųjų bus imama nedidelė mokestis.

Nuo Muzikališkai-Dramatiškos Draugijos "Lietuvių Jaunimo Ratelio".

(Prisiųsta).

Sausio 29 d. šių metų ši Draugija statė ant scenos "Valkatą". Prie drabužių priėmimo ("wardrobe") buvo paskirtas tos Draugijos narys Juozas Šimkus, kurs nuo kiekvienos ypatos, už drabužių pasidėjimą, ėmė po 10 centų. Pinigus vienok, $4.70, pasilaikė sau. Pirmame po teatro mėnesiniame susirinkime reikalauta pasiaiškinti. J. Šimkus tik tiek pasakė, kad jis tuos $4.70 turįs, bet jų neatiduosiąs. Kilo trukšmas. Reikalauta, kad J. Š., jei negali prirodyti, už ką pinigus pasilaiko, kad juos sugrąžintų Draugijos iždan, bet jis, vietoj to, pasakė, kad išstojąs iš Draugijos. Ir išėjo. Priminsime, kad su J. Šimkum tai nebepirmas toks atsitikimas. Budamas šios Draugijos teatro rengimo kometete jis į du ar tris mėnesius duodavo atskaitas, bet atskaitos nesutikdavo su pinigų suma, kurią jis Draugijai sugrąžindavo. Teisindavos tuo, kad arba atskaitoje apsirikęs, arba, kad pinigai iš kišeniaus išpuolę. Kaipo tautiečiui ir draugui priseidavo tokiu būdu po keletą dolarių dovanoti. Nesmagų labai, bet toks J. Šimkaus pasielgimas privertė ant galo Draugiją viešai apie jį žodį tarti.

"Živilės" teatro rengėjai:
S. Ragauckas,
A. A. Poška.

Muz. Dram. Liet. Jaun. Ratelio Administracija:
Juozas Geštautas, pirm.
Aleksandra Zukaitė, vice-pirm.
Antanas J. Bierzynskis, kasier.
Franciška Bierzynskaitė, fin. r.
Marė Dundulienė, prot. rašt.

KLAIDŲ ATITAISYMAS.

"Lietuvos" 16 num. straipsnyje "Desperacija-chroniška liga" pasakyta, kad visagalintis seimas išmoka Gabriui dar $50. O turi būti: $500.00. Žemiaus, kitoje vietoje, už spaudą Kud. raštų, už 500 egz., turi būti 5000 egz.

"Lietuvos" 16 num. skyriuje iš Chicagos lietuvių gyvenimo, pasakyta, kad "Keistutis" — drama lošta "Birutės" ir "Dram. Ratelio" pajiegomis. Turi būti vien tik "Birutės" pajiegomis, nes "Ratelis" visiškai neprisidėjo ir nickur tai nebebuvo skelbta.

Birutininkas.

NAUJI RAŠTAI.

"Laisvoji Žmonija. Literatūros ir draugijinių mokslų laikraštis. Išeina kas du mėnesiu kartą". — Atėjo pirmas numeris tuo pasivardijimu pasirodžiusio Chicagoje naujo laikraštėlio, leidžiamo "L. Žm. Leidimo Bendrovės". Įžengiamajame straipsnelyj, "Nuo Išleistuvės", keliais žodžiais pasisakoma, kuriuo tikslu tasai laikraštėlis gemąs. Būtent, visi kiti mūsų laikraščiai einą "tik senais praskintais takais, nesuteikdami žmonėms naujų idėjų, neparodydami jiems augštesnių idealų, nesirūpindami visai ar labai mažai mūsų žmonių, mūsų liaudies padėjimu" — vis tiek, kurio krypsnio tie laikraščiai ne būtų. "Laisvosios Žmonijos" tatai uždavinys ir būsiąs liaudies reikalais rūpinties: ji, taigi "L. Ž.", visupirmiausiai gįsianti žmogaus teises ir jo laisvę, o paskui nurodinėsianti, kaip tos teisės ir laisvė yra iškovotinos. (Jeigu žmogus da nė teisių nė laisvės neturi, tai, logiškai, reiktų visupirmiausiai jas **iškovoti**, o jau paskui saugoti, ginti). Šiam tikslui ji vartosianti aštrų teisybės kardą melams ir prietarams, kurie žmoniją laiką pavergę, kapoti. — Pirmasai vienok numeris savo turiniu ne taip jau labai "aštriu kardu" atrodo. Originalinių straipsnių beveik nėra, semtuose iš svietimų anarchistiškos srovės raštų straipsneliuose apsireiškia paprastasai, tai srovei charakteringas, Weltschmerz'as, kovojąs daugiau jausmais nei protu, nesitaikąs su niekuo, kas yra, didžiausioj priešginybėje su visomis politiško ir draugijos gyvenimo formomis ir normomis, nepripažįstąs jokio pozityvinio darbo sąlygų pertaisyme ir matąs vieną tik žmonijos išganymui kelią: kraujas — revoliucija, Nesakysime, kad panašųs raštai būtų visai nenaudingi, ar kam nors pavojingi. Priešingai. Jei su anarchistų doktrinomis ir negalime susitaikinti, vis dėlto, jei jos rimtai atstovaujamos, galima ginčyties, diskutuoti. — Iš šiame numeryje tilpusių straipsnelių paminėtini: "Revoliucijų logika". "Iš gilumų". "Nakčia". P. Kropotkino: "Politiškos tiesos". "Mokykla". "Smurtas ir Anarchizmas" etc. Laikraštėlis leidžiamas brošiuros pavidale, šis numeris turi 20 psl. Adresas: "Laisvoji Žmonija", 1613 So. Halsted str., Chicago, Illinois.

Juozas Mikuckis *Pirmosios Dainos.* (Eilės). M. Kuktos spaustuvė, Dvorcova g. 4. Psl. 28. — Prisiuntė autorius.

Kišeninis Žodynėlis lietuviškai-angliškas ir angliškai-lietuviškas. 1911 m. Turtu ir spauda M. J. Tananevičio, 670 W. 18th str., Chicago, Ill. — Prisiuntė leidėjas.

JUOKELIAI.

Etna vėl išsiveržė.

— Štai, žiūrėk, laikraštis rašo, kad Etna vėl išsiveržė.

— Išsiveržė vėl? Po plynių! matyt iškarto, kokie tie mūsų kalėjimai ir kokia ten priežiūra.

Labai suprantama.

Ji: — Ar naujasai autoriaus veikalas vėl tragėdija?

Jis: — Rodosi. Štai ką tik skaitau dabar, kad svarbiausios veikale veikiančiosios ypatos vedusios.

Gerai pirko.

Poni: — Ona, ar nupirkai man biletą į teatrą?

Tarnaitė: — Nupirkau, poniule, tik už dolarį sėdynės nebuvo, tai aš nupirkau keturis po kvoterį.

DOVANOS!

Męs buvome paskyrę žemiau nurodytas dovanas "Lietuvos" skaitytojams tik ant triju mėnesių, bet kadangi vis daugiau ir daugiau atsišaukia naujų "Lietuvai" skaitytojų, tai męs nusprendėmė dovanų laika prailginti dar ant vieno mėnesio, tai yra iki birželio 1, 1911. Ir todėl visi, kurie užsirašys "Lietuvą" pirm birželio 1, 1911 ir užsimokės prenumeratą, arba atnaujins užvilktą prenumeratą gaus sekančias dovanas: —

1. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusės metų ir užsimokės $1.00 prenumeratos, gaus už 25c. kningų dovanų.

2. Kas užsirašys "Lietuvą" ant vienų metų ir užsimokės $2.00 prenumeratos, gaus už 50c. kningų dovanų.

3. Kas užsirašys "Lietuvą" ant pusantrų metų ir užsimokės $3.00 prenumeratos, gaus už 75c. kningų dovanų.

4. Arba, kas norės, tai už $3.00 gaus per vieną metą du laikraščių: "Lietuvą" ir mėnesinį laikraštį "Laisvąją Mintį".

Kningas dovanoms užsimokėję prenumeratą galės sau pasirinkti iš mūsų kataliogo kas kokias norės ir męs jas prisiųsime.

Todėl naudokitėsi visi iš šios progos.

Jai dar neesi "Lietuvos" skaitytojas, tai tuojaus prisiųsk prenumeratą, o męs siųsime ir tau "Lietuvą" ir prisiųsime viršminėtas dovanas.

Lietuvos prenumeratos kainos yra sekančios:

Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos: metams $2.00, pusei metų $1.00, Kanadoje ir Mexikoje: metams $2.50, pusei metų $1.25.

Anglijoj, Rosijoj, Afrikoj, Pietinėj Amerikoj ir visose kitose užrubežinėse viešpatystėse: metams $3.00, pusei metų $1.50.

Prenumeratą reikia siųsti per Money Orderį, arba piningais registruotame laiške ant "Lietuvos" išleistojo rankų, adresuojant šitaip:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Namai pardavimui

AUBURN AVE.
2 aukščių murinis namas, 4 gyvenimai, po 4 kambarius. Randa $480. Kaina $3900.

BUTLER ST.
2 aukščių murinis namas, 2 gyvenimai po 5 ir 4 kamb. Randa $300. Kaina $2500.

EMERALD AVE.
2 aukščių murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Randa $360. Kaina $3600.
9 kambariu murinis namas, 2 gyvenimai. Randa $216. Kaina $2000.
8 kambariu murinis namas, 2 gyvenimai. Randa $300. Kaina $2400.
2 namai, 3 gyvenimai, 7, 4 ir 3 kamb. Randa $480. Kaina $3500.

HALSTED ST.
Medinis namas, štoras ir 7 kambariai. Randa $360. Kaina $2750.
2 aukščiu medinis namas, 4 gyvenimai. Randa $410. Kaina $2500.

LOWE AVE.
3 aukščiu murinis namas, 3 gyvenimai su maudyklom. Randa $444. Kaina $4500.
2 aukščiu murinis namas, 4 gyv. 2 po 6 kamb., 2 po 4 kamb. Randa $600. Kaina $5500.
2 aukščiu murinis namas, 4 gyv. po 4 kamb. Randa $480. Kaina $3300.

MORGAN ST.
Medinis namas, 2 gyv. po 6 kamb. Randa $252. Kaina $2000.
8 kambariu murinis namas, 2 gyvenimai. Randa $240. Kaina $2500.

PARNELL AVE.
2 aukščiu murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Randa $372. Kaina $3000.
2 aukščiu murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Randa $348. Kaina $3500.
9 kambariu medinis namas, 2 gyvenimai. Randa $216. Kaina $1600.

ROOT ST.
2 aukščiu murinis namas, 2 gyvenimai, 6 ir 7 kambariu. Randa $300. Kaina $2500.

UNION AVE.
3 aukščiu murinis namas, po 8, ir 2 po 4 kamb. Randa $600. Kaina $4800.
2 aukščiu murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Randa $624. Kaina $5500.
2 aukščiu murinis namas, 2 gyvenimai po 6 kambarius. Randa $420. Kaina $4500.
3 aukščiu murinis namas, 3 gyvenimai po 6 kambarius. Randa $540. Kaina $4700.
2 aukščiu muro ir medžio namas, 2 gyv. 2 lotai. Randa $240. Kaina $2400.
2 aukščiu medinis namas, 2 gyvenimai po 4 kambarius. Randa $240. Kaina $2100.

WALLACE ST.
3 aukščiu murinis namas, 3 gyvenimai po 6 kambarius. Randa $540 Kaina $4600.
3 aukščiu murinis namas, 3 gyvenimai po 4 kambarius. Randa $408 Kaina $3600.
2 aukščiu murinis namas, 4 gyven., 2 po 5 kamb. 2 po 4. Randa $540. Kaina $4700.
Murinis namas, štoras ir 7 kambariai. Randa $300. Kaina $2500.

37th STREET.
2 aukščiu muro ir medžio namas, 2 gyvenimai po 5 kambarius. Randa $252. Kaina $2300.

Kas nori turėti suraša mūsų visų namų pardavimui, gali kreiptis ypatiškai arba laišku, ir męs pasiųsime savo cirkuliorių, kur telpa aprašymas ir kainos kelių šimtų visokių namų ir lotų.

Dabar yra laikas pirkti namus ir lotus.

Kreipkites į:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

MUZIKOS MOKYTOJAS.

Pranešu norintiems mokytis žaisti kokiu nors instrumentu ir tapti geru muzikantu į trumpą laiką, tesikreipia pas mane, o aš duosiu rodą, pasakysiu ant kokio instrumento esate gabus, nes aš esu savo laiką pašventęs vien tam tikslui — mokinimui muzikos, ir esu išmokinęs jau daugelį benų, arba baigiu mokinti. Taipojau duodu lekcijas privatiškai ir, pareikalavus, važiuoju į kitus mažus miestelius. Malonėkite kreipties žemiaus padėtu adresu:

Leonas Ežerskis,
3308 So. Morgan str., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ-LENKŲ VALGYKLA.

"VILNIUS"

duoda gerus pietus ir vakarienę. Kviečiu tautiečius atlankyti mano įstaigą. Persamdau kambarius nevedusiemsiems.

Jonas Kozakevičius,
931 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

NAUJOS
RASZOMOS MASZINOS

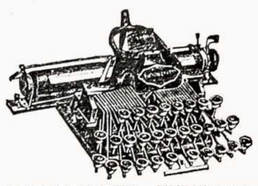

BLICKENSDERFER TYPEWRITER.

Šios mašinos yra praktiškiausios greitam laiškų rašymui drukuotomi litaromi. Jos yra vartojamos didžiausiuose ofisuose ir darbą atlieka teip gerai ir greitai kaip $100.00 vertės mašinos. Jos yra daug mažesnės už kitas mašinas ir sveria tik 5 svarus, už tai yra labai praktiškos tiems kurie tankiai kilnojasi iš vietos į vietą. Šitomi mašinomi galima rašyti visose kalbose, ypač

Lietuviškai,
Angliškai,
Lenkiškai,
Vokiškai,
Ruskai,
ir visose kitose kalbose.

Kiekvienai kalbai vartojama kitos litaros. Permainymas litarų ant mašinos ima tik vieną sekundą laiko.

Su kiekviena mašina duodasi dvejos litaros, kokių nori kalbų.

Kainos Naujų Mašinų.	Kainos Antros rankos Mašinų
No. 5 — $40.00	No. 5 — $28.00
No. 7 — $50.00	No. 7 — $35.00
No. 8 — $60.00	No. 8 — $40.00

Antros rankos Mašinos yra nupirktos iš Offiso didelės subankrutijusios Kompanijos, kurios buvo vartotos tik trumpą laiką. Yra beveik naujutėlės ir visame teip geros, kaip naujos.

Teipgi yra uždarymui šių Mašinų gražios skrynelės. Kaina skryn. $5.00

Reikalaujant Mašinos siųskite ir pinigus sykiu adresuodami:

BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246-3248 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

ŽODYNAI
JAU YRA GATAVI.

Jau išėjo iš spaudos trečia laida Lietuviškai-Angliško ir Angliškai-Lietuviško Žodyno A. Lalio. Šios trečios Žodyno laidos tapo pertaisyta ir gausiai papildyta pirmoji Lietuviškai-Angliška dalis, taip, kad pirmoje laidoje ji turėjo tik 382 puslapiu, o dabar turi 439 puslapius. Antroji šio Žodyno laida išsibaigė birželio mėnesyj, 1910 ir reikalaujantiejie žodyno turėjo laukti trečiosios jo laidos iki šiolei. Dabargi visi, kurie reikalauja žodyno, gali jį gauti naujoje ir padidintoje formoje.

Žodyno kainos sekančios:

No. 1326. Pirma dalis Lietuviškai-Angliška, popieros apdarais $2.00

Audimo apdarais $2.50

No. 1327. Antra dalis Angliškai-Lietuviška, popieros apdarais $3.00

Half Marocco apdarais $4.00
Half Morocco apdarais $6.00

No. 1329. Abi dalįs vienoje kningoje Full Morocco apdarais $7.00

Reikalaudami žodyno, siųskite ir piningus drauge su reikalavimu, adresuojant:

A. OLSZEWSKI,
3252 S. Halsted st.. Chicago, Ill.

"LIETUVOS" KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

Jonas Dabulskis,
Simanas Kvietkauskas.
M. K. Wilkevicze.

JURGIS IR BALTRUS DIDELI KALBĖTOJAI.

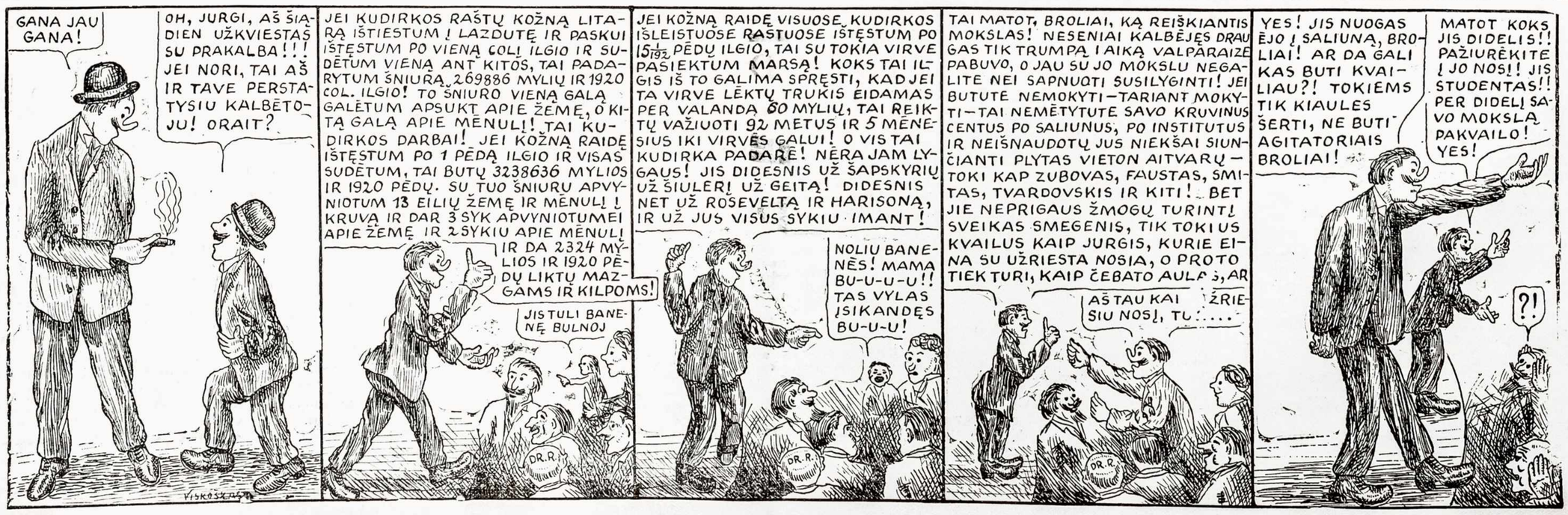

APGARSINIMAI.

DIDELIS PAGERĖJIMAS.

Seniaus, budavo, gyduoles sutaisys taip aitrias, kad kitam sunku budavo jos ir nuryti. Chemijos mokslas bando visaip, kad suradus kokiu būdu visokias gyduoles padaryti skanesnėmis ir priimnesnėmis. Viena tokių gyduolių, apie kurias žmonės žino jau nuo daugelio metų, turi tas ypatybes, kad jos ir malonu gerti, ir pilvui tinka. Yra tai Triner's American Elixir of Bitter Wine. Jos labai gerai veikia ant vidurių ir kitų varškinimo organų. Karčios šaknelės, iš kurių jos yra sutaisytos, turi gydymo ypatybes, o raudonasai vynas, kaipo tų vaistų pamatas, stimuliuoja ir sudrūtina. Pilvo ligose, kepenų, žarnų ir kraujo — tas vynas yra geriausiu vaistu. Kaip veik pastebėsite, kad žudote apetitą, jiegas, ar šiaip kokias negeistinas atmainas jūsų organizme apsireiškiant, tuojau vartokite šitą vyną. Gaunamas visose aptiekose. Joseph Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA S. L. A.

Susivienyjimas Lietuvių Amerikoje susideda iš 250 kuopų, turi 10,000 sąnarių, New Yorke savo namus vertės $40,000.00. Išleidinėja sevaitinį laikraštį "Tėvynė", savo iždo turi grynais piningais suvirš $25,000.00; Apšviestos, reikalams ir kitokiems labdaringiems tikslams išmoką šimtus dolarių, kas metas. Todėl geistina, kad *Susivienyjimas* turėtų bent 100,000 *sąnarių*, tuomet tokia organizaciją galėtų atlikti mums ir mūsų tautai milžiniškus darbus. Jaigu S. L. A. kuopos rastųsi kiekvienoje Amerikos vietelėje, kur tik yra burelis brolių, lietuvių ir kad visi suaugę būtų jo sąnariais, kaipo pasekme to, našlės ir našlaičiai ir nusenę, po mirusiam sąnariui gautų 600 ar 1000 dol., tai pamastyk, kiek apsunkinimų, kokius dabar nuolatos lietuviai nukenčia, galima būtų išvengti, kiek našlaičių būtų išgelbėta lietuvystei, kurie dėl prievartos pakliuvą į rankas kitataučių ir žuva kaipo lietuviai! Kiek piningų mūsų visuomenė tada galėtų apversti visokiems naudingiems tautos reikalams!

Šituos klausimus reikalaujame rimtai apsvarstyti. Pasvarstyk gerbiamas skaitytojau valandėlę, kaip daug gero gali būti padaroma organizacijos tokios, kaip *Susivienyjimas Lietuvių Amerikoje.*

Inmokėti piningai į šitą organizaciją (S. L. A.), buva pilnai užtikrinami atgavimui atgal sunkiose gyvenimo valandose ir dar daug sykių didesnį, negu tapo įmokėta.

Susiv. L. A. išmoka mirusio nario pašelpgaviui taip: $150.00,—$300.00,—$600.00 ir—$1000.00. Yra keturi skyriai apsaugos pagal virš paminėtas sumas.

Visokios blankos, konstitucija ir mokesčių kningelė gaunama dovanai pas Susivienyjimo sekretorių: *J. Žemantauską*, 307 *W. 30th st., New York City.* Jaigu tavo miestelyje dar nėra S. L. A. kuopos, o nori tapti šios organizacijos sąnariu, tai rašyk klausdamas išlygų ir konstitucijos pas sekretorių viršpažymėtu adresu, arba pas prezidentą: M. J. Damijonaitį, 812 — 33rd st., Chicago, Illinois.

PASILINKSMINIMO VAKARAS. rengiamas Draugystės Liet. Moterų "Apšvietos", subatoje, gegužio 13 d., 1911 m., Gavrilavičiaus svet., kampas W. 22nd Pl. ir Oakley ave. Pradžia 7:30 val. vak. Inžanga 25 centai ypatai.

Su tuom pačiu tikietu galima išlaimėti labai puikią rankų darbo kepuraitę, paaukautą ponios M. Gružinskienės "Apšvietos" draugystei.

Širdingai kviečiam visus be skirtumo atsilankyti minėtan vakaran, nes tai bus linksmiausias vakaras, kokį kas matė Chicagoje. Taipgi bus lekiojanti krasa ir kuri panelė ar ponia gaus daugiausiai atviručių, tai dr-stė "Apšvieta" suteiks dovaną, puikią eilių knygelę.

Davažiuoti galima šiais karais: Halsted iki 22rai, 22ros iki South Oakley ave. ir vieną bloką paeiti į pietus.

DID. LIET. KUNIG. GEDIMINO DR-JOS 20-METINIS JUBILĖJINIS APVAIKŠČIOJIMAS.

Nedėlioj, 21 gegužio (May), 1911. Apvaikščiojimas prasidės 1 val. po pietų nuo Šv. Mykolo Ark. bažnyčios, 1644 Wabansia ave. Balius prasidės 3 val. po pietų, "Wicker Park" svetainėj, 2040 North ave., arti Robey ir Milwaukee gatvių. Inžanga ant baliaus 25c. ypatai.

Bus tai diena sukaktuvių 20 metų gyvavimo Did. Liet. Kun. Gedimino Dr-stės. Už tai kviečiami visi lietuviai pribūti ant šios iškilmingos dienos ir padėti mums apvaikščioti įsteigimo sukaktuves vienos iš seniausių tautiškų draugysčių Chicagoj. Programas dienos bus labai yvairus: po apvaikščiojimui bus prakalbos geriausių kalbėtojų, tarpe kalbų bus dainos didžiausio Chicagoj lietuvių choro "Birute" po vadovystė M. Petrausko; po dainų bus balius iki rytui. Puiki lietuviška muzika grieš visokius šokius. Vienu žodžiu, viskas bus taip sutaisyta, kad nesigailėsite praleisto laiko. Svetainė yra viena iš dailiausių ant North Side's. Tikėdamiesi jus visus pamatyti ant šio apvaikščiojimo, su pagarba, rengimo komitetas *D. L. K. Ged. Dr-stės.*

Tikietus galima gauti šiose vietose: "Lietuvos" redakcijoj, 3252 S. Halsted str.; "Kataliko" redakcijoj, 3244 So. Morgan str.; J. Elias bankoj, kertė So. Wood ir 46tos gat.; A. Berzynskio vietoj, kertė So. Paulina ir 46ta gat.; M. Tananevičiaus bankoj, kertė Union ir 18-tos gat.; P. Papauskio bankoj, 2342 So. Leavitt gat.; P. M. Kaitį, 1607 N. Ashland ave.

BUS DIDELIS PIKNIKAS. Dr-stės Tėvynės Lietuvos Mylėtojų, 18 dieną birželio, 1911 m., J. Rapšos daržė, (arba Karlacko), West Pullman, Ill. ant Union ave. ir 123 str. Už tai prašome nuoširdžiai kitų draugijų šioje dalyje miesto nedaryti tą dieną kitokių pasilinksminimų. Taipgi pranešu visiems draugams Tėvynės Lietuvos Mylėtojų Dr-jos, kad visi ateitumėt į ateinantį susirinkimą 6 dieną gegužio, 7:30 val. vakare, J. Baukos svetainėn, 8430 Vincennes Road, kur kus rinkimas darbininkų ant pikniko ir kitų svarbių apsvarstymų Dr-jos reikaluose. Podraug meldžiame nepamiršti atsilankyti į mūsų susirinkimą norinčius įstoti į mūsų Dr-ją.

Su pagarba,
Mot. J. Daučiunas, prot. rašt. 527 W. 81st place.

TEATRAS, DAINOS ir BALIUS! Nedėlioj, 7 d. gegužio 1911 m., J. Stancik svet., 205 E. 115-tos gatv., Kensington, Ill. Rengia Lietuvių Jaunimo Ratelis. Bus vaidinama 4-riu veikmių drama "Valkata". Pradžia 6 val. vakare.

Gerbiamoji lietuviška visuomenė nuoširdžiai kviečiama atsilankyti į šį puikiai surengtą vakarą, o L. J. Ratelis užtikriną, jog kožnas atsilankęs bus pilnai patenkintas. Inžanga ypatai nuo 25c. ir augščiaus. Kviečia visus. *Liet. Jaun. Ratelis.*

PUIKUS TEATRAS ir BALIUS. surengtas Am. Latvių Soc. Darb. Federacijos Chicagos sekcijos,atsibus 7 d. gegužio 3 val. po pietų, Schapiros svetainėje (Arbeiter Hall), 1105 12 gatv. (arti Halsted str.).

Programas labai platus: I. Teatras: "Šlovės Jieškotojai" iš Chicagos latvių gyvenimo. II. Dainos, deklamacijos ir t. t. III. Šokiai, skrajojanti krasa, konfetti ir t. t. Inžanga 25c. ypatai.

Kviečia *Rengėjų Komitetas.*

DIDELĖ NAUJIENA. Dr-stė šv. Jono Krikštytojo rengia didelį *Piknikų*, nedėlioj, 21 d. gegužės (May), 1911 m., Bergman Grove, Riverside, Ill. Piknikas prasidės 9 val. ryto ir tęsis iki velam vakarui. Bus žaismių yvairiu-yvairiausių. Jauni ir seni turės progą linksmai praleisti dieną ant šviežio oro. Nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti *Dr-ės Šv. Jono Krikšt. Komitetas.*

Pasarga. Iš visų miesto dalių reikia važiuoti iki 22 gatvės, nuo čia imti tramą į vakarus, kol sustos, paskui, persėdus į Lagrange tramą, nuvažiuosite ligi pat daržo.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo pusseserės Onos Laukšaitės, paeina iš Šaukėnų parp., Šiaulių pav., Kauno gub., pirm keturių metų atvažiavo iš Lietuvos į New Yorką ir dabar ten gyvena Jai kas žinote, meldžiu pranešti man adresu:

Ignacas Rauba,
2300 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tikrų brolių, Antano ir Tadaušo Ivancevičių. Metai atgal gyveno Detroit, Mich., dabar nežinau kur jie yra. Paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Luokės parap., Pašatrijos sodžiaus. Meldžiu atsišaukti šiuom adresu:

Juozas Ivanceviče,
2117 Lakeside ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Pajieškau savo brolio Vincento Kaupio, Kauno gub., Šiaulių pav., Gruodžių parap., Gailiūnų kaimo. Meldžiu jo paties atsišaukti, arba kas jį žino pranešti man adresu:

Felix Kaupis,
P. O. Box 86, Helvetia, Pa.

Pajieškau savo giminaičių: Franciškaus, Juozo, Augustino ir Agotos Gobartų iš Slavikų, Suvalkų gub. Malonėkite suteikti apie juos žinią adresu:

Kazimieras Gobartas,
717 Michigan ave., Sheboygan, Wis.

Pajieškau savo sesers Zofijos Gotautaitės, jau antri metai gyvenančios Chicagoj. Kas žino jos tikrą adresą, malonėkite man pranešti adresu:

Ben. Gotowt,
P. O. Box 587, Glencal, Ill.

Pajieškau draugo, Stanislavo Dargužio, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Naujosios Žagarės parap., Juškaičių sodos. Turiu labai svarbų reikalą. Teiksis atsiliepti adresu:

D. Matuz,
4306 So. Wood st. Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Juozapo Šepučio, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Tauragės vals., Norkaičių kaimo, 2 metai kaip Amerikoj, gyveno Standard Taft, Ill., dabar nežinau kur yra. Aš pribuvau iš Lietuvos 25 balandžio dieną, 1911, ir neturiu kas mane priimtų. Malonėkite duoti žinią šiuo adresu:

Mrs. Marijona Šeputienė,
211 First str., Elizabeth, N. J.

Pajieškau Liudviko Staniavičiaus, Kauno gub., Raseinių pav., Kvėdarnos parap., akalicos Kalnių. Prašau atsišaukti šiuo adresu:

Dominykas Žliuėnas,
Putnam Co., Granville, Ill.

Pajieškau savo draugų: 1) Vladislavo Demento, Kauno gub., Pilsopo kaimo, atvažiavusio daugia kaip metai į Rospark; 2) Stanislovo Gaučo, Kauno gub., Krakių vol., Aukštalukio kaimo, prieš 10 metų atvažiavusio Amerikon, ir 3) Benedikto Kluso, Antežerio kaimo, Krakių par., 2 metai kaip Amerikoj. Kas apie juos žinotų, meldžiu pranešti adresu:

Aleksandras Gaučas,
39 Franklin st., New Britain, Conn.

Pajieškau brolio Kazimiero Bikino. Jis paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Raguvos val., Užunavėžių sodžiaus. Taipgi pajieškau švogerio Antano Lazdaucko. Girdėjau, kad gyvenąs Illinois valst. Kas apie juos žino, arba jie patįs, teiksitės atsiliepti adresu:

P. Biken,
(Dun-Kirk), Monongahela, Pa.

Pajieškau Stanislavo Sutkaus, atvažiavusio pas Stanislova Čepaitį į Lewiston, Me., vėliaus nežinau kur išvažiavusio. Paeina iš Okolicos Berženų, Šiaulių pav., Kauno gub. Jisai pats, ar kas kitas malonėsite pranešti adresu:

N. Gendrolius,
124 Athens st., So. Boston, Mass.

Pajieškau savo brolio Adomo Girto, iš Jaulodos kaimo, Navarėnų vol., Telšių pav. Meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Kast. Girtas,
301 State st., Joliet, Ill.

Pajieškau savo draugų, Antano ir Juozo Daujotų ir Kazimiero Baraucko, jie visi trįs, paeina iš Kauno gub., Daujotai iš Eirogalos miest. Pirmiau visi trįs, gyveno Shenandoah, Pa., paskui išvažiavo į Illinojaus valstiją. Meldžiu atsišaukti adresu:

Walter Rugienius,
P. O. Box 670, Herrin, Ill.

Pajieškau Antano Didžiūno su šeimyna, paeiną iš Suvalkų gub., važiavę drauge su manim 1909 m. į Plymouthą. Turiu svarbų reikalą, todėl pranešusiam man apie juos būsiu labai dekingas.

Tamas Repšis,
306 Hinkson str., Chester, Pa.

Pajieškau savo draugo Blado Jeneckučio ir Jono Tunilos, Suvalkų gub., Krokalaukio parap., Angininkų kaimo, du metai atgal gyveno Clinton, Ind. buvo išvažiavę į Herrin, Ill. Turiu svarbų reikalą, prašau atsišaukt šiuo adresu:

Daminykas Ceginskas,
3208 Auburn ave., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalauju 5 gerų kriaučių prie moteriškų drabužių siuvimo, ir vieno darbo prižiūrėtojo, kuris viską suprastų. Gera mokestis, nuolatinis darbas. Atsišaukite tuojaus adresu: J. A. Svilow, 1765 Ogden ave., Chicago, Ill.

Pajieškau pusininko su 2 — 3 tūkstančiais dolarių, kurs norėtų išvien su manim varyti biznį. Kreipkitės adresu:

J. J. Grigula,
10802 Michigan ave., Chicago, Ill.

Reikalauju bučeriaus, kurs kalbėtų lietuviškai, lenkiškai ir truputį angliškai. Geram bučeriui gera alga. Atsišaukite adresu:

F. Steponaitis,
1967 Canalport ave. Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda saliunas, labai geroj vietoj prie didelės gatvės, apgyventos lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Vieta sena, biznis gerai eina. Priežastis pardavimo—savininkas važiuoja Lietuvon. Pasinaudokit gera proga. Adresas: Z. Mikszevicz, 1416 Wentworth ave., Chicago Heights, Ill.

Parsiduoda puikus kampinis saliunas su didelė svetainė, kurioj atsilieka vestuvės, draugijų mitingai ir t.t. Biznis gerai išdirbtas, apielinkė apgyventa lietuvių ir ruskių. Parsiduoda iš priežasties savininko nesveikatos. Atsišaukkite tuojaus, kol dar neparduotas. Adresas C. A. Pallulis prop., 1444 S. Jefferson st., kamp. 14th Place, Chicago, Ill.

Parduodama bučernė ir grosernė, arklys ir vežimas, labai geroj vietoj lietuvių apgyventoj, prie-pat lietuviškos bažnyčios. Biznis labai gerai išdirbtas. Pardavimo priežastis — savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Atsišaukite: 2349 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda barber-šapis geroj vietoj, tarp lietuvių. Pigi randa: 720 — 120 str., W. Pullman, Ill.

Parduodama lietuviškas barberšapis prie lietuviškos parapijos, taigi geroj lietuviams prieinamoj vietoj. Pasiskubinkite, nes veikiai man reikės pereiti į kitą biznį: J. J. Grigula, 10802 Michigan ave., Chicago, Illinois.

Parsiduoda labai pigiai du kampiniai lotai Gary, Ind., vienas iš 4 lotų, arti centro miesto. Taipgi parsiduoda 2 lotai viduryje bloko ant pirmos gatvės Broadway, labai geroje vietoje, kur pirkęs trumpu laiku pinigus sudvigubįs. Kreipkitės šiuo adresu: Antony Petrulis, 1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

Parduodama pirmos kliasos grosernė, lietuvių ir lenkų apgyventoj vietoj. Daro puikiausį biznį. N. W. Cor. Emerald ave. & 83rd st. Savininkas G. Kleinknecht. 8258 Emerald ave.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson Ave.
Ant. Plochocki 87 Grand St.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore St.
J. Zebrauckas, 112 N. Green St

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland Av.
M. J. Tananeviče, 670 W. 18th St.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
Ant Atkočaitis, 13 Harrison st.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevičius, 48 Walnut st

PATERSON, N. J.
Atkinds Bros., 273 River st.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd Street.

Portland, Oreg.
Bowman News Agency

ROCHESTER, N. Y.
Kazys Dapšis, 150 Joseph ave.

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 15 Milbury Street.
J. J. Kalakauskas, 121 Green st.

Apžiurėkit
ŠITUOS LOTUS!

Mes turime ant pardavimo visą bloką lotų ant
Emerald Ave., tarp 32ros ir 33čios gatvių.
Tuos lotus parduodam ant labai
Lengvų Išmokesčių.

Šitie lotai prasideda nuo katalikiškos bažnyčios, arti 32ros gatvės ir eina iki naujam namui arti 33čios gatvės. Emerald gatvė yra plati, naujai asfaltuota, cementiniai sidwalkai ir visi assessmentai už brukavimą ir sidwalkus yra pilnai apmokėti

Yra tai puikiausia vieta Rezidencijoms ant Bridgeporto.
Mokėsi tik $200 iš kalno, o potam $10 kas mėnesis.
Procento neimame.

Pamatykite šiuos lotus ir ateikite į musų Banką sulygti.
Tokia proga antru syk neatsitiks jusų gyvenime.

A. Olszewski Bank
3252 So Halsted St., Chicago, Ill.

'Lietuvos" Agentai,

Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusėj metų ir užsimokėti.

BOSTON, MASS.
Jul. Bukantis, 172 Endicott st.

Brooklyn, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand St.
A. Lesniauskas, 298 South 1st St.
J. Liutkauskas, 124 Grand st.
P. Pilėnas, 102 Grand st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Ave.
Ad. Gimbutas, 3036 Union ave.
Jonas Ilgaudas, 1613 So. Halsted St.
Jonas Janušas, 1508 S. Canal st.
Zen. Jucevicze, 118 E. 115th St.
Petras Lakaras, 710 W. 14th Pl.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Petras Mankus, 2345 W. 20th st.
K. Steponis, 849 — 34th St.
Vinc. Stulpinas, 921 — 33rd Place.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

Cleveland, Ohio.
P. Szukys, 1408 E. 25th St.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Bartkevičius, 877 Cambridge St.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Pittsburg, Pa.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth av.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton St.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad Išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokinu kas vakaras apart Ketvergo. Lekcijos yra nuo 7 val. vak. iki 10 val. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti šokt ateik ant šio adreso: 2124 So. Halsted st. Ofisas ant 3-čių lubų atdaras nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step, Barn Dance. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj. Prof Julius S. kviečia be skyriaus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti.

Šokiai ir Balius kas Ketvergo vakarą atsibus Elias Town of Lake salėj, kamp. 46-tos ir Wood st. Pradžia 7:30 val. vak. ir trauksis iki 11:30. Inžanga vaikinams 25c. Merginoms dykai.

Rosijos-Amerikos Linija

Vienutinė vežanti be persėdimo Linija tarp Rosijos ir Amerikos.
Garlaiviai eina kas dvi savaiti
8½ dienos į Rotterdamą:
III kliasa $31.00
11½ dienų į Liepojų:
III kliasa $35.00
Smulkesnių žinių klauskit pas svarbiausius Linijos atstovus.

A. E. JOHNSON & CO.
27 Broadway New York.

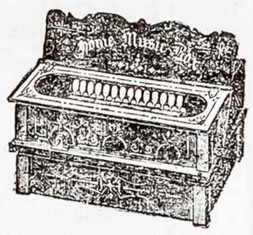

Pasinaudokite!

Iš priežasties perdirbimo namų **priversti esame juogreičiau išparduoti už pigiausią kainą** visą sandėlį **naminių muzikos skrynučių**, kurių turime daugiau kaip 250.00. Yra tai geriausias iki šiol muzikos instrumentas. Duoda namuose daugiau smagumo negu $100 piano. Nereikia jokio mokslo, kiekvienas lengvai gali ant jos grajyti. Grajija per 200 yvairių muzikos veikalėlių, kaip parodo pridėdas prie kiekvienos skrynutės sąrašas. Grajija visokius šokius, dainas, maršus, todėl tinka lygiai namuose, kaip ir svetainėje, ant balių. Tą pastebėtinį **instrumentą parduodame dabar po $5.** Prisiųskite $1. ant rankos, likusius $4. užmokėsite atsiimant nuo Expreso.

PASARGA Jokių kataliogų nesiunčiame. Instrumentas lygiai toks, kaip matote ant paveikslėlio. Be rankpinigių nesiunčiame. Gvarantuojame, kad kiekvienas šiuo instrumentu bus patenkintas, o jei ne, sugrąžysime pinigus. Adresuokite

K. K. Jaroszewicz & Co.
Depot L. Reliance Building,
New York.

Nori mokintis Barzdaskutyklos?

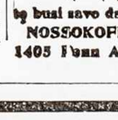

Tamista šį amatą gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietaisų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame svietė ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

Telephone Yards 709
Juozapas Leszczynskas
Aptiekorius

Užlaiko namines ir užrubežines gyduoles, ir receptus išpildo kožną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. Siunčiam gyduoles į kitus miestus.
3315 S. Morgan St. CHICAGO.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 kataliogą, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai **savirš** 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yvairių kvepiančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išgirbimų, Monų, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kokiam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai kataliogą. John I. Bagdžiunas, Propr.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
2332-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____ Stetas _____

Telefonas Yards 1532
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų, Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija DYKAI apie priežastį nupilkimo ir kaip tam užbėgti. Adresas: J. M. Brundza Co. New York & Brooklyn

Du-kart nedėlinis laikraštis

YRA TAI VIENATINIS LIETUVIU LAIKRASZTIS AMERIKOJE, KURIS ISZEINA DU KARTU ANT NEDELIOS.
Išeina kas utarninkas ir pétnyčia.

PRENUMERATA KAŠTUOJA:
AMERIKOJ { metams $2.50 / pusei met. $1.25
EUROPOJ { Rosijoj ir Lietuvoj $3.50 / Anglijoj ir Škotijoj 15 š. / Prusuose 15 markių.
Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkauskas & Co
520-522 W. South All.,
Mahanoy City, Pa.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Seniausia Lietuvių užeiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ
Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir
Gražią Naują Svetainę
Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam
3253 Illinois St., Kerte 33rd

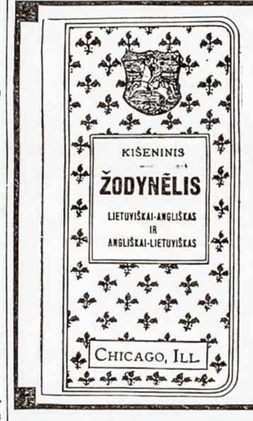

ŽODYNĖLIS

LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKAS IR ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS

Talpina savyje tiek žodžių, kiek ir didelis žodynas. Žodynėlis sutaisytas teip praktiškai, kad aiškiai parodoma kaip kiekvienas žodis rašoma, tariama ir ką reiškia. Knygutė yra labai paranki, nes lengvai galima nešioti mažam kišeniuj. Popiera knygutės plona ir druta, spauda jos aiški. Abelnai Žodynėlis sutaisytas su didele atyda, iš geriausių šaltinių ir suteikia didelį pąlengvinimą prasimokinimui Angliškos kalbos. Jis yra labai reikalingas atlikimui kasdieninių reikalų, todėlei kiekvienas tegul jį nusipirka o nesigailės!

Prancuzliškos skureles apdaruose.....$1.00
Audeklinluose apdaruose..... 75c

MICHAEL J. TANANEVICZ
670 W. 18th St., Chicago, Ill.

IŠGYDAU IN 5 DIENAS
VARICOCELĘ HYDROCELĘ
Be peilio ar skausm)

Aš noriu išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocelės, Strikturos, Užkrečiamų Kraują Nuodų, Nerviškos Negalės, Hydrocelės arba ypatingų vyrų ligų.

Tas laisvas pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos, ir mano noru yra parodyti visiems tiems žmonims, kurie gydėsi pas tuziną ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad aš vartoju vienintelį budą, kuriuomi tikrai ir ant visada išgydau.

VYRAI ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ
Atsilankykite in mano ofisą ir pasiteiraukite su manim draugiškai.
Išgydau visiškai ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų.
Nemokėk už nepasekmingą gydymą--NEIŠGYDO, NEMOKEK.

Slaptos VYRU LIGOS
Pražudytas Vyriškumas, Ligos Kepenų ir Inkstų
išgydomos greitai visiškai ir užlaikomos paslaptyje. Nerviška Negalė, Silpnumas, Pražudytos Pajiegos, Gyslų Ištysimas, Kraujo Užnuodijimas, Szlapumo Nubegimai.

Plaučiai
Dusulys, Bronchitis, Kvepavimo Ligos išgydomos visiškai mano veliausia metoda. Szirdies ligos. (Roda Dovanai.)

Išgydo, kad butum sveikas
Specialistas Vyru ir Moteru Ligu.
(Ištyrimas Dovanai)

KRAUJO UŽNUODIJIMĄ
ir visas odos ligas, kaip Spuogus, Piktąją Dedervinę, Szunvotes. Niežus, Hemorhoidus, Patinusias Gyslas, Naikinančius Nubegimus, Įsisenejusias Ligas.

Moterų Ligos
Vidurines Ligos, Skausmai Strenose, Baltosios Tekejimas ir kitos ligos išgydomos visiškai. Užpakalines žarnos, Įsisenejusios ir nerviškos moterų ligos. Kalbame Lietuviškai.

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO, Tarp Randolph ir Lake
Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.

Dykai—dovanos musų pirkėjams—Dykai.

Dykai: Užsisakykit pas mus geriausio rūkamo tabako už $6.00, tąsyk męs išsiųsime jums suvis dykai vieną išvardytų čia daigtų, būtent: 1. Naujausias importuotas fonografas su didele nikeline triuba ir rekordais garsiai ir aiškiai žaidžiantis. Kiekvienas gali įsitaisyt namie puikų koncertą. 2. Geriausia armonika su natomis ir pamokinimais iš garsios vokiškos fabrikos. 3. Puikus nikeliuotas stalavas laikrodelis su muzika. Muzika groja 10 minučių. 4. Puikus išpjaustytas geras paauksotas vyriškas ar moteriškas kišeninis laikrodėlis. 5. Puikus servizas susidedąs ir gausiai pasidabrintų gražioj skrynutėj sudėtų 6 peilių, 6 šakučių, 6 didelių šaukštų, 6 arbatinių šaukštelių, 1 peilio sviestui ir 1 šaukštelio cukrui. 6. Rašomoji mašina, kuria kiekvienas gali spausdint laiškus. 7. Nikelinis revolveris 7-niais šuviais su puikia išpjaustyta rankena. Tvirtas 10½ colių ilgio albumas su muzika fotografijoms. Pulkus puodelis alui su paslepta muzika, 8½ colio augščio, su visokiomis figuromis; kaip tik pradedi gert iš jo, tuoj pradeda grot ir muzika, kada pastatai, muzika sustoja.—Duodami jums šias dovanas, reikalaujame tik to, kad jųs rekomenduotumet mūsų firmą savo pažystamiems.—Atsiųskit 50c. markemis ant rankų, męs jums išsiųsime 40 skrynučių tabako už $6.00 ir vieną iš daigtų, kurį pasirinksite, suvis dykai. Expresui damokėsite likusius $5.50. Norintis gali apžiurėt tavorą atsiimdamas iš expreso, ir jaigu nebus taip, kaip garsinam, gali neimti.

ENGLISH-ASIATIC TOBACCO CO., Dept. 7 — 115 E. 7th St., New York City.

Jauni ir seni, turtingi ir vargšai, ateikite ir daleiskite man išskaityti jųsų gyvenimą nuo lopšio iki grabo.

Kaina 50c. Su pasakymu vardo $1.00.

Garsiausias sviete
DELNAŽINYS IR KORTU LEMIKAS

PROF. H. LEIBOWITZ

Aš pasakysiu tamistai su kuom apsivesi ir teipgi vardą ypatos, kuri tave myli.

Jeigu tu nori žinoti kaip sav susivaldyti ir kaip žengti kiekvieną žingsnį gyvenime pasekmingai, kaip nepadaryti jokios klaidos savo užsiėmimuose, kaip apsisaugoti nuo nepasekmių ir nelaimių, kaip išvesti visus užmanymus laimingai: tiešos dalykuose, kelionėse, prietikluose su priešais ir draugais, sveikatos, nuopuolių, dalykuose turto ir abelnai visame kas lytisi Tamistos gyvenimą.

Esmi vienatiniu kortų lėmiku (burtininku), kuris gali išmokyti kaip laimėti meilę ar draugiškumą tų, prie kurių širdis linkusi nors jie butų ir gana toli.

Prižadu pasakyti tamistai ar tamistos vyras, moteris ar meilužė teisinga ar prigavinga; kaip apsivesti su ta ypata, prie kurios širdis linkusi; kaip paskubinti apsivedimą su ypata, kurią myli; taipgi kaip įgauti įtekmę ant tų, su kuriais sueini. Aš papasakosiu tamistai praeitę, dabartę ir ateitį. » Ateik ir pats persitikrinsi.

727 MAXWELL ST., TARPE HALSTED IR UNION GATVIU

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI. ATSINEŠK APGARSINIMĄ.

GERIASIA KNYGELĖ IŠSIMOKINIMUI

Angliškos Kalbos.

Jos Vardas yra:
"Kaip rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose".

Ko ji mokina? Ji mokina rašyti laiškus (gromatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžį mokintis angliška kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laiškų angliškoje kalboje, tai ir angliškos kalbos niekada gerai neišmoks. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokantį mokintų. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Šioje knygelėje yra daugybė laiškų visokiuose reikaluose ir atsitikimuose į visokias ypatas: Laiškai tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikinų į merginas, merginų į vaikinus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir tt. Tie visi laiškai yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškas, teip kad raščėjas skaito lietuvišką laišką ir mato kaip tą patį laišką angliškai rašyti. Rašant angliškus laiškus žmogus mato kaip surišti žodį su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis teip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga teip greitai ir teip gerai žmogu neišmokins angliškos kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirm paėmimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles "Vadovėlis" No.1209 ir "Rankvedis" No.1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę *"Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose"*.

Ši knygelė ne vien mokina laiškus rašyti, ne vien mokina angliškos kalbos, bet dar mokina ir daugybės kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kokių pamokinimų jokioje knygoje nerasite. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biznio reikaluose; kaip daryti vekselius skolinant pinigus; kaip daryt testamentus; kaip vesti draugysčių reikalus, ir visoki kiti pamokinimai. Teipgi mokina formų kaip žmonėse apsieiti visokiuose atsitikmuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, supažindinime vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir tt. Toliau knygelėje yra šimtai patarlių vartojamų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kokių dar niekad negirdėjai, ir ant galo yra Žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų yvairiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Ši knygelė turi 293 puslapius. Yra apdaryta popieros apdaruose ir audimo gražiuose apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo musų laikraštį "Lietuvą" ant 18 mėnesių ir užsimoka $3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame "Lietuvą" per pusantrų metų. Skaityk mųs apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirma todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvys išmoktų anglišką kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobtų, o kada bus mūsų lietuviai turtingesni ir apšviestesni, tai ant tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesnių daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvys skaitytų musų laikraštį "Lietuvą", kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kulturiškam jų pakėlimui, ir ant kiek "Lietuvos" skaitytojai pasidaugins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio "Lietuvos" įturą. Pasidauginus skaitytojams, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parūpins žmonėms tikrai gerų ir pamokinančių raštų visokiose mokslo šakose. Laikraštis turi buti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovei reikalinga, todėl mes ir rūpinamėsi laikraštį "Lietuvą" tokia žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti mūsų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo "Lietuvą" daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mūs virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, broli, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk ilgiau, bet tuojaus prisiųsk $3.00 prenumeratos už "Lietuvą", o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime mūsų laikraštį "Lietuvą" per pusantrų metų.

Siųsdami pinigus savo laišką adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

"LAISVOJI MINTIS"

Vienintėlis mokslo ir literaturos iliustruotas laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: Historijos, Kulturos Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir t. t., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mųsų gyvenimo.

Kaina metams $2.00; pusei metų $1.00; į užsienį $2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. Mintį" metams duodame knygų už $1.00 užsirašantiems pusei metų už 50c.

Paskubinkit—Dovanas neilgai teduosime.

Adresas:

"Laisvoji Mintis."
1401 N. Main Ave., - Scranton, Pa.

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams lėšuoja: Amerikoje	**$2.00**
Europoje ir kitur	**$3.00**
Pusei metų: Amerikoje	**$1.00**
Europoje ir kitur	**$1.50**

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinimų, apysakų, pasakaičių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškios, naujos. "Katalikas" bepartyviškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

PASTABA: Kas prisiųs $4.00, tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašomąją plunksną (fountain pen) vertės $3.50.

Kas prisiųs $2.50, gaus metams "Kataliką" ir paveikslą Kovos ties Žalgiriais, Lietuvos žemlapį ir Šv. Tėvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Seniausias Lietuviškas Laikraštis!

26-tas Metas

Išeina kas sereda Brooklyn, N. Y.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"

Didelio formato 12 puslapių, talpina moksliškus straipsnius, naujausias žinias iš viso pasaulio, daugiausia iš Lietuvių gyvenimo, turi visose Lietuvių apgyventose kolionijose savo korespondentus, iš LIETUVOS naujausias žinias savų korespondentų. "Vien. Liet." dirbo ir dirbs dėl visų organizacijų ir žmonių gerovės. **Šimet 10 d. Vasario sukako 25 metai kaip išeidinėja**, iš tos priežasties išleidome didelį žingeidų **Jubilėjinį numerį**, kuris liks Istorišku Atminimu, ba pirmas da Lietuvių laikraštijoj. Kurie užsirašys ant metų ir užsimokės $2.00, gaus tą numerį kaipo dovaną ir gražų skaitymo kalendorių.

"Vienybė Liet." prenumerata: metams $2.00, pusei metų $1.00 Suvienytose Valstijose ir Šiaur. Amerikoje. Užrubežyj $3.00. Užsirašyt galima visada. Kas nori tik **Jubilėjinį numerį** gauti, prisiųsk 10 centų markėms, o tai gausi. Paprastą numerį ant pažiuros siunčiame dovanai. Užsirašant **"VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"** reikia siųst prenumeratą "Money Orderiu," ar registruotam laiške, pinigai ant vardo:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
120-124 Grand St., - - Brooklyn, N. Y.

Rašyk o viską dasižinosi, įdėk 2 cen. markę atsakymui.

NEW YORKO GARSAUS

Dr. F. Hartmanno

Nauja Metoda Gydymo!

Šita nauja metoda gydymo visoklas ligas, yra teip pasekminga, kad šitas daktaras gali pasididžiuodamas sakyti, jog tai tikriausias ir geriausias budas išgydymui visokių ligų; todėl kad tai yra paslaptys surastų vaistų paties Dr. Hartmanno ir paslaptybė to išradimo; apie kurią kiti visai nežino tojo budo sutaisymo vaistų kaip Dr. Hartmannas yra išradęs. Kadangi tai naujas budas gydymo tik dabar atidengta, tai ir vadinasi NAUJA METODA GYDYMO, — be abejonės kuri sergantiems pagelbsti ir išgydo greičiau ir teisingiau, negu koksai su jermulka iš New Yorko netikras. Dr. Hartmanui, yra dėkingi žmonės, kurie tik kreipėsi prie jo, tai visi apturėjo sveikatą, tik pasidėkavojant jo geriems vaistams ir NAUJAI METODAI, kurią naudoja išgydymui sergančių. Jeigu tulas vaikiozas tik buvęs New Yorke ir pas mane, o pabėgęs iš čia, nesisarmatija užsidėjęs žydišką jermulką su kitu, vadytis dideliu daktaru, tai galit žinoti, kad Dr. Hartmanas turi buti daug sykių didesniu daktaru, todėl kad suviršper 20 metų New Yorke hospitolėsia buvo ir dabar gydo žmones tam pačiam mieste. Geras daktaras nereikalauja bėgiot. Dr. Hartman visokias ligas išgydo be peilio; ir nežudo žmonių su aperacijoms, nes pagelbsti su gerais vaistais.

Nereikia daug kalbėti, bet štai patys žmonės kalba, kurie yra dėkingi Dr. Hartmanui už jo gerą gydymą; tad iš daugumos nors porą talpiname:

Guod. Tamista Daktare.

Aš žemiau pasirašęs, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo ligos, kuri kankino mane per 3 metus, skaudėjimas viduriuose, pagedusių nervų ir kraujo; kas mane labai privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet kad Dr. Hartmanas pataikė, ir pamatiškai išgydyti, tad pripažinstu, kad esi geras daktaras. FR. LEVAČEKS,
514 W. 50 St., New York, N Y.

Malonus Dr. Hartmanai:

Su džiaugsmu siunčiu didelį dėkingumą už išgydymą mano vidurių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esiu dėkingas už sveikatą. JOS. TURKEVIČIA,
695 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Kad kitiems pagelbėjo, tad Dr. Hartmanas gali ir tau pagelbėti, tai atsišauk pas jį parašydamas lietuviškai, aprašant ligą, o apturėsi tokius vaistus ir pagelbą, kuri tau išeis ant sveikatos nuo rheumatizmo, dispepsijos, nusidėvėjimo, širdies ligos ir kraujo nečystumą, kaip tai išbėrymus ir niežėjimo odos ant viso kuno ir t. t., teip-pat užkietėjusių vidurių, nuomario, mažumos kraujo ir įvairiau piktas ligas, kurias dėlei negražumo vardų neminim ir nuo saužagystės, teip-pat ir moterų nesveikumus ligų ant kurių tik sergate. Atsišaukite ar parašykit apie savo ligą adresuojant:

DR. F. HARTMANN,
231 East 14 St., New York, N. Y.

Valandos nuo 10 ryte iki 5 po piet. Nedėliom nuo 10 ryte iki 1 po piet.

Dr. F. Hartmans, parašė ir jau išleido knygą po vardu "NAUJA METODA", yra tai žingeidi knygelė, kuri aprašo, kaip kraujas teka po žmogaus kuną ir visokias ligas. Prisiųskie 10 centų ir čionai paminėk savo liga ant kurios nesveikas ir iškirpęs prisiųskie.

Vardas pavardė.....

No. ir gatvės.....

Miestas ir Steitas.....

50,000 KNYGU

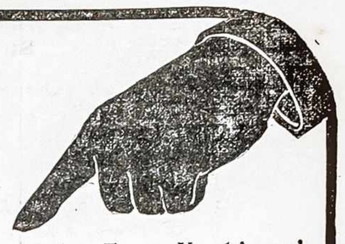

Vysai Dykai

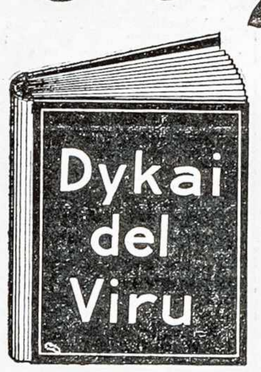

Ta dykai gauta knyga yra wertės $10.00 kožnam sergančiam vyrui.

Ar Esat Kankinami

Kožnas vyras be atidėlioma tur pareikalauti vieną iš tu stebuklingu knygu. Vyrai, katrie žada apsivesti —vyrai ligoti—vyrai, katrie pasigėrė per mierą, katrie pareidava namo vielai ir katrie pervirš dave sau valię—vyrai silpni, nervouti ir katrie prastoi sava sveikata—vyrai, katrie negabė pri darba ir katrie ne galė nauduoti pylnai linksmuma gamtos—**vysi tie vyrai tur pareikalauti vieną iš tu dykai duotu knygu.** Ta knyga pasakis kaip vyrai naikin sava sveikata, kaip jie užsikrėta ligoms ir kaip jie gal pylnai sugražinti sava sveikata, stipruma ir energiškuma į trumpa laika ir su mažais kaštais. Jeigu nori buti vyras tarp vyru ta knyga pasakis kaip gali tą pasėkti.

Užnuodijimu Krauja arba Brantais, Triperiu, Abelnu Prastoimu Spėku, Prastoimu Gyvastinės Skystibės, Naktiniais Išleidimais, Prastoimu Vyriškuma, Lytišku Nusilpneimu, Dziusna, Užsiveržimu Šlapiname Kanale, Reumatizmu, Organiškamesi Ligomesi, Skilves, Kepenu, Pusės ir Inkštu Ligoms?

Jeigu turet skausmus strenosi, prastoima apetita, surugusi pylva, biauru skausma galvos, tulžinius pripuolimus, negalet miegoti, jaustatesi pavargesiu ir silpnu iš rita, pyktas ir arzus,—turetė gauti tą knygą. Knyga ta pasaka prastais ir aiškieis žodeis **dielko** kenti ir **kaip** gali buti sveiku.

Tukstančiais vyru atgava sava pilna sveikata su pagelba tuos brangios knygos. Knyga ta yra krautuve žinios ir talpina tam tykrus daiktus, katrus kožnas vyras, jaunas arba senas, lagotas arba biednas, nevedes arba apsivedes, ligotas arba sveikas tur žinoti.

Ne naikinkiet sava sunkei uždyrbtus piningus, mokedami už nekingas, bevertės vaistus ikikolaik neparskaitistė tą knygą vysai. Knyga ta užčedys jums daug doleriu ir pasakis kaip galete stotis tvirtu ir resnu vyru. Atmink į tą, jog ta knyga yra siusta jums **vysai dykai.** Mes užmokam ir už paežta. Nekokie varda medikališka arba daktariška nera ant konverto. Ne vienas nežinos kas tas yra tyk jus. Išrašikiet sava varda ir pavarde ir adresa aiškei idėkiet ta dikini kupona ir prisiuskiet mums o gauste tą knygą.

SIUSK ŠITA KUPONA ŠENDENA.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 405, 208 N. Fifth Ave., Chicago, Ill.

Godotinasai Tamista: Aš esu užinteresuotas Tamistas prižadeimu siusti Vysai Dykai Knygą, meldziu prisiuti man viena vysai dykai.

Vardas ir pavardė.....

Adresas..... Steitas.....

DOVANU

duosime kiekvienam naujausią importuotą žaidžiamąją mašiną (fonografą). - - -

Duosime kiekvienam, kas užsirašys pas mus už $6.00 geriausio rusiško tabako, už tai, kad prie progos savo pažystamiems patartų rukyti musų tabaką ir išdalintų musų cirkuliorius.

Musų Fonografas yra geriausias iš visų šiandien žinomų. **Už tokį Fonografą by kokioj sankrovoj reiktų užmokėt mažiausiai $12.00.** Šis Fonografas padarydintas iš geriausio metolo, turi didelę triubą ir puikius tyrus tonus išduoda. Turėdami musų Fonografą, kiekvienu laiku galite įsirengt namie puikų koncertą, klausyt žaidžiant visokias dainas, valsus, maršus ir kitokius muzikos dalykus.

Atsiųskite mums 50 centų pačtos markėmis, o mes jums išsiųsime geriausio rusiško tabako vertės už $6.00 ir Fonografą draug su rekordais ir nurodymais kaip vartoti. Expresui damokėsite likusius $5.50. Namie galite išbandyti musų tabaką ir Fonografą ir **persitikrint, kaip jie yra** geri, o jaigu jums nepatiktų, tai galite sugrąžinti mums tavorą, o mes jums atiduosime pinigus.

Kad jusų piningai nepražus, užtikriname kaucija $2.000.00, sudėta Amerikos valdžiai.

Russian Tobacco Co.
343 East 9th St., New York, N. Y.

Lotai po **250.00** ir augščiau.

Gary Securities Co.

KAPITALO 50.000.00

LIETUVISZKAS KANTORAS

Lotai po **250.00** ir augščiau.

Didžiausi žemės savininkai mieste Gary, Indiana.

Dabar yra pats laikas ir gera proga!

Pirkite sau Lotą arba Namą, naujam augančiam diddarbiniam mieste **GARY, INDIANA,** kur yra geriausia vieta, gyvenimui, darbui ir bizniui, teip-gi galima padaryti pinigų ir likti turtingu.

Mieste GARY stato didžiausius milžiniškus fabrikus, ka randasi visoj pasaulyj, tai kur fabrikai ten ir darbai, o kur darbai ten ir pinigai.

Dabar mes parduodame **Lotus** arti tų didelių fabrikų, turime gerų **kampinių** dėl biznių, prie bizniškų gatvių. Tuos **Lotus** dabar speciališkai pigiai parduodame ir ant **lengvų išmokesčių,** kurių kitą metą nei už dvigubus piningus nepirksite.

Dėlto-gi pasiskubinkite dabartiniu pirkimu **Lotų,** nes dabar da galima pasiskirti geresniose vietose ir už prieinamą kainą, nes jau netrukus **Lotų** kainos kįls augštyn, tad kas bus pirmesnis tas bus laimingesnis.

Nustok Randą Kitam mokėjęs.

Pirkk sau namą (hauza) ant lengvų išmokėjimų. Mes turime daugel **naujų Namų, gerų ir pigių** dėl pardavimo po visą miestą **GARY,** kuriuos dar parduodame ant **lengvų išmokėjimų,** tik mažą dalį reikia įnešti, o likusius **teip kaip randą ant mėnesio mokėsi** ir tokiu budu paliksi **savininku to Namo** ant visados.

Teipgi **statome Namus** ant lengvų išmokėjimų. **Skolinam pinigus.**

Siunčiam pinigus į visas dalis svieto greitai ir atsargiai.

Parduodam laivakortes (Šipkortes) ant visų linijų ir geriausių laivų.

Insurinam nuo ugnies, Namus Biznius ir Rakandus prie geriausių Insurance Kompanijų.

Notariališkus visokius reikalus atliekame.

Kiekviename reikale kreipkities į musų kantorą ypatiškai arba per laišką žemiaus parodytu adresu.

Gary Securities Company
M. Rozenski, Vice-pres.
442 Broadway Str. Gary, Indiana.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, taiges tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

D-re Marija Dowiatt-Sass
Moteru ir vaiku ligu specialiste

Offisas	Rezidencija
1725 W. 18th St.	5208 W. Harrison St.
Tarpe Paulina ir Wood gatvių Sasso aptiekoje	Arti 52ros Ave.
Telephone Canal 1208	Telephone Austin 737
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 dien. nuo 3:00 iki 4:00 po piet nuo 7:00 iki 8:00 vakare	Valandos: iki 9:00 kiekvieną rytą